

વિભાગ-૨

જીવવિચાર

ભુવણપદ્યવં વીરં, નમિઊણ ભણામિ અબુહબોહત્યં; જીવસરૂવં કિંચિ વિ, જહ ભણિયં પુવ્વસૂરીહિં.	૧
જીવા મુત્તા સંસારિણો ય, તસ થાવરા ય સંસારી; પુઢવી જલ જલણ વાઉ, વણસ્સઠ થાવરા નેયા.	૨
ફલિહમણિરયણવિદુમ, હિંગુલ હરિયાલ મણસિલરસિંદા; કણગાઠ ધાઊ સેઢી, વન્નિય અરણેટ્ટય પલેવા.	૩
અબ્ભય તૂરી ઊસં, મટ્ટી-પાહાણ-જાઠઓ ણેગા; સોવીરંજણ લુણાઈ, પુઢવીભેઆઠ ઇચ્ચાઈ.	૪
ભોમંતરિકખ-મુદ્દગં, ઓસા હિમ કરગ હરિતણુ મહિઆ; હુંતિ ઘણોદહિમાઈ, ભેયાણેગા ય આઉસ્સ.	૫
ઈંગાલ જાલ મુમ્મુર, ઉક્કાસણિ કણગ વિજ્જુમાઈઆ; અગણિજિયાણં ભેયા, નાયવ્વા નિઉણબુદ્ધિએ.	૬
ઉબ્ભામગ ઉક્કલિયા, મંડલી મહ સુદ્ધ ગુંજવાયા ય; ઘણ-તણુવાયાઈઆ, ભેયા ખલુ વાઉકાયસ્સ.	૭
સાહારણ પત્તેઆ, વણસ્સઠજીવા દુહા સુએ ભણિયા; જેસિમણંતાણં તણુ, એગા સાહારણા તે ઉ.	૮
કંદા અંકુર કિસલય પણગા સેવાલ ભૂમિફોડા ય; અલ્લયતિય ગજજર મોત્થ, વત્થુલા થેગ પલ્લંકા.	૯
કોમલફલં ય સવ્વં, ગૂઢસિરાઈ સિણાઈ-પત્તાઈ; થોહરિ કુંઆરિ ગુગ્ગુલિ, ગલોય પમુહાઈ છિન્નરૂહા.	૧૦
ઈચ્ચાઈણો અણેગે, હવંતિ ભેયા અણંતકાયાણં; તેસિં પરિજાણણત્યં, લકખણમેઅં સુએ ભણિયં.	૧૧
ગૂઢસિર-સંધિ-પવ્વં, સમભંગમહિરુગં ય છિન્નરૂહં; સાહારણં સરીરં, તવ્વિવરિઅં ય પત્તેયં.	૧૨
એગસરીરે એગો, જીવો જેસિં તુ તે ય પત્તેયા; ફલ ફૂલ છલ્લિ કટ્ટઠા, મૂલગ પત્તાણિ બીયાણિ.	૧૩
પત્તેયતરં મુત્તું, પંચ વિ પુઢવાઈણો સયલલોએ; સુહુમા હવંતિ નિયમા, અંતમુહુત્તાઊ અદિસ્સા.	૧૪
સંખ કવકઙ્ગય ગંડુલ, જલોય ચંદણગ અલસ લહગાઈ; મેહરિ કિમિ પૂઅરગા, બેઈદિય માઈવાહાઈ.	૧૫
ગોમી મંકણ જૂઆ, પિપીલિ ઉદ્દેહિયા ય મક્કોડા; ઈલ્લિય ઘયમિલ્લીઓ, સાવય ગોકીડ જાઈઓ.	૧૬
ગદ્દહય ચોરકીડા, ગોમયકીડાય ઘન્નકીડા ય; કુંથુ ગોવાલિય ઇલીયા, તેઈદિય ઇંદગોવાઈ.	૧૭
ચઉરિંદિયા ય વિચ્છૂ, ઢિંકુણ ભમરા ય ભમરિયા તિઙ્ગા; મચ્છિય ડંસા મસગા, કંસારિ કવિલડોલાઈ.	૧૮
પંચિંદિયા ય ચઉહા, નારય તિરિયા મણુસ્સ દેવા ય; નેરઈયા સત્તવિહા, નાયવ્વા પુઢવી ભેએણં.	૧૯
જલયર થલયર ખયરા, તિવિહા પંચિંદિયા તિરિકખા ય; સુસુમાર મચ્છ કચ્છવ, ગાહા મગરા ય જલચારી.	૨૦
ચઉપય ઉરપરિસપ્પા, ભુયપરિસપ્પા ય થલયરા તિવિહા; ગો સપ્પ નઉલપમુહા, બોધવ્વા તે સમાસેણં.	૨૧
ખયરા રોમયપકખી, ચમ્મયપકખી ય પાયડા ચેવ; નરલોગાઓ બાહિં, સમુગ્ગપકખી વિયયપકખી.	૨૨
સવ્વે જલ-થલ-ખયરા, સમુચ્છિમા ગબ્ભયા દુહા હુંતિ;	

ક્રમ્મા-ક્રમ્મગભૂમિ, અંતરદીવા મણુસ્સા ય.	૨૩
દસહા ભવણાહિવર્ષ, અટ્ટઠવિહા વાણમંતરા હુંતિ;	
જોઈસિયા પંચવિહા, દુવિહા વેમાણિયાદેવા.	૨૪
સિદ્ધા પનરસભેયા, તિત્થા-તિત્થાઈ સિદ્ધભેએણં;	
એએ સંખેવેણં, જીવવિગપ્પા સમકખાયા.	૨૫
એએસિં જીવાણં, સરીરમાઉ ઠિઈ સકાયંમિ;	
પાણાજોણિપમાણં, જેસિં જે અત્થિ તં ભણિમો.	૨૬
અંગુલઅસંખભાગો, સરીરમેગિંદિયાણ સવ્વેસિં;	
જોયણ સહસ્સમહિયં, નવરં પત્તેયરુકખાણં.	૨૭
બારસજોયણ તિન્નેવ, ગાઉઆ જોયણં ય અણુક્કમસો;	
બેઈંદિય તેઈંદિય, ચઉરિંદિય દેહમુચ્ચત્તં.	૨૮
ધણુસયપંચપમાણા, નેરઈયા સત્તમાઈ પુઢવીએ;	
તત્તો અદ્ધદ્ધણા, નેયા રયણાપ્પહા જાવ.	૨૯
જોયણ સહસ્સમાણા, મચ્છા ઉરગા ય ગબ્ભયા હુંતિ;	
ધણુહપુહુત્તં પકખીસુ, ભુયચારી ગાઉઅપુહુત્તં.	૩૦
ખયરા ધણુહપુહુત્તં, ભુયગા ઉરગા ય જોયણપુહુત્તં;	
ગાઉઅપુહુત્તમિત્તા, સમુચ્છિમા ચઉપ્પયા ભણિયા.	૩૧
છચ્ચેવ ગાઉઆઈં, ચઉપ્પયા ગબ્ભયા મુણેયવ્વા;	
કોસતિગં ય મણુસ્સા, ઉક્કોસસરીરમાણેણં.	૩૨
ઈસાણંતસુરાણં, રયણીઓ સત્ત હુંતિ ઉચ્ચત્તં;	
દુગ દુગ દુગ ચઉગેવિજજણુત્તરે ઇક્કિક્કપરિહાણી.	૩૩
બાવીસા પુઢવીએ, સત્તય આઉસ્સ તિન્નિ વાઉસ્સ;	
વાસસહસ્સા દસ તરુગણાણ તેઉ તિરત્તાઊ.	૩૪
વાસાણિ બારસાઊ, બેઈંદિયાણં તેઈંદિયાણં તુ;	
અઉણાપન્નદિણાઈં, ચઉરિંદીણં તુ છમ્માસા.	૩૫
સુરનેરઈયાણ ઠિઈ, ઉક્કોસા સાગરાણિ તિત્તીસં;	
ચઉપયતિરિયમણુસ્સા, તિન્નિ ય પલિઓવમા હુંતિ.	૩૬
જલયર-ઉર ભુયગાણં, પરમાઊ હોઈ પુવ્વ કોડીઓ;	
પકખીણં પુણ ભણિઓ, અસંખભાગો ય પલિયસ્સ.	૩૭
સવ્વે સુહુમા સાહારણા ય, સમુચ્છિમા મણુસ્સા ય;	
ઉક્કોસ જહન્નેણં, અંતમુહુત્તં ચિય જિયંતિ.	૩૮
ઓગાહણાઉ-માણં, એવં સંખેવઓ સમકખાયં;	
જે પુણાઈત્થ વિસેસા, વિસેસસુત્તાઉ તે નેયા.	૩૯
એગિંદિયા ય સવ્વે, અસંખ-ઉસ્સપ્પિણી સકાયંમિ;	
ઉવવજજંતિ ચયંતિ ય અણંતકાયા અણંતાઓ.	૪૦
સંખિજજ સમા વિગલા, સત્તટ્ટઠભવાપણિંદિતિરિમણુઆ;	
ઉવવજજંતિ સકાએ, નારય દેવાય નો ચેવ.	૪૧
દસહા જિયાણ પાણા, ઈંદિય ઊસાસ આઉ બલરૂઆ;	
એગિંદિએસુ, ચઉરો, વિગલેસુ છ સત્ત અટ્ટઠેવ.	૪૨
અસન્નિ સન્નિ પંચિદિએસુ, નવ દસ કમેણ બોધવ્વા;	
તેહિં સહ વિપ્પઓગો, જીવાણં ભન્નએ મરણં.	૪૩
એવં અણોરપારે, સંસારે સાયરંમિ ભીમંમિ;	
પત્તો અણંતખુત્તો, જીવેહિં અપત્ત ધમ્મેહિં.	૪૪
તહ ચઉરાસીલકખા, સંખા જોણીણ હોઈ જીવાણં;	
પુઢવાઈણં ચઉણહં, પત્તેયં સત્ત સત્તેવ.	૪૫
દસ પત્તેયતરુણં, ચઉદસલકખા હવંતિ ઇયરેસુ;	
વિગલિંદિએસુ દો દો, ચઉરો પંચિદિતિરિયાણં.	૪૬

ચઉરો ચઉરો નારય, સુરેસુ મણુઆણ ચઉદસ હવંતિ; સંપિંડિયા ય સવ્વે, ચુલસીલકખા ઉ જોણીણં.	૪૭
સિદ્ધાણં નત્થિ દેહો, ન આઉ કમ્મં ન પાણ જોણીઓ; સાઇઅણંતાતેસિં, ઠિઈ જિણિદાગમે ભણિઆ.	૪૮
કાલે અણાઇનિહણે, જોણિગહણંમિ ભીસણે ઇત્થ; ભમિયા ભમિહિંતિ ચિરં, જીવા જિણવયણ મલહંતા.	૪૯
તા સંપઇ સંપત્તે, મણુઅત્તે દુલ્લહે વિ સમ્મત્તે; સિરિસંતિસૂરિ સિદ્ધે, કરેહ ભો ઉજ્જમંધમ્મે.	૫૦
એસો જીવવિયારો, સંખેવરુઇણ જાણણા હેઉ; સંખિત્તો ઉદ્ધરિઓ, રુદ્ધાઓ સુયસમુદ્ધાઓ.	૫૧

નવતત્ત્વ

જીવા-જીવા પુણં, પાવા-સવ સંવરો ય નિજ્જરણા; બંધો મુકખો ય તહા, નવતત્તા હુંતિ નાયવ્વા.	૧
ચઉદસ ચઉદસ બાયાલીસા, બાસી ય હુંતિ બાયાલા; સત્તાવત્તં બારસ, ચઉ નવભેયા કમેણેસિં.	૨
એગવિહ દુવિહ તિવિહા, ચઉવ્વિહા પંચ છવ્વિહા જીવા; ચેયણ તસ ઇયરેહિં, વેય-ગઇ-કરણ-કાએહિં.	૩
એગિંદિય સુહુમિયરા, સન્નિયર પણિંદિયા ય સખિતિ ચઉ; અપજત્તા પજ્જત્તા, કમેણ ચઉદસજિયટ્ઠાણા.	૪
નાણં ચ દંસણં ચેવ, ચરિત્તં ચ તવો તહા; વીરિયં ઉવઓગો ય, એઅં જીવસ્સ લકખણં.	૫
આહાર સરીરિંદિય, પજ્જત્તી આણપાણ ભાસ મણે; ચઉ પંચ પંચઇપ્પિય, ઇગ-વિગલા-સન્નિ સન્નીણં.	૬
પણિંદિઅ ત્તિ બલૂસા, સાગિ દસપાણ ચઉ છ સગ અટ્ઠઃ; ઇગ-દુ-તિ-ચઉરિંદીણં, અસન્નિ-સન્નીણ નવ દસય.	૭
ધમ્માડધમ્મા-ગાસા, તિય તિય ભેયા તહેવ અદ્ધા ય; બંધા દેસ પએસા, પરમાણુ અજીવ ચઉદસહા.	૮
ધમ્માડધમ્માપુગ્ગલ, નહ કાલો પંચ હુંતિ અજીજીવા; ચલણસહાવો ધમ્મો, ચિરસંઠાણો અહમ્મો ય.	૯
અવગાહો આગાસં, પુગ્ગલ-જીવાણ પુગ્ગલા ચઉહા; બંધા દેસ પએસા, પરમાણુ ચેવ નાયવ્વા.	૧૦
સદ્ધયાર ઉજ્જોઅ, પભા છાયાતવેહિ આ; વણ્ણ ગંધ રસા ફાસા, પુગ્ગલાણં તુ લકખણં.	૧૧
એગા કોડિ સતસટ્ઠિં, લકખા સત્તહુત્તરી સહસ્સા ય; દો ય સયા સોલહિઆ, આવલિઆ ઇગ મુહુત્તમ્મિ.	૧૨
સમયાવલિ મુહુત્તા, દીહા પકખાય માસ વરિસા ય; ભણિઓ પલિઆ સાગર, ઉસ્સપ્પિણિ-સપ્પિણી કાલો.	૧૩
પરિણામિ જીવ મુત્તં, સપએસા એગ ખિત્ત કિરિઆ ય; ણિચ્ચં કારણ કત્તા, સવ્વગય ઇયર અપ્પવેસે.	૧૪
સા ઉચ્ચગોઅ મણુદુગ, સુરદુગપંચિંદિજાઈ પણદેહા; આઇતિતણુવંગા, આઇમ-સંઘયણ-સંઠાણા.	૧૫
વન્નચઉક્કા-ગુરૂલહુ, પરઘા ઉસાસ આયવુજ્જોઅં; સુભખગઇ નિમિણ તસદસ, સુર-નર-તિરિઆઉ તિત્થયરં.	૧૬
તસ બાયર પજ્જત્તં, પત્તેઅં ચિરં સુભં ય સુભંગ ય; સુસ્સર આઇજ્જ જસં, તસાઇ દસગં ઇમં હોઈ.	૧૭
નાણં તરાયદસગં, નવ બીએ નીઅ સાય મિચ્છત્તં; થાવરદસ નિરયતિગં, કસાયપણવીસ તિરિયદુગં.	૧૮

ઇગભિતિ ચઉ જાઈ ઓ, કુખગઈ ઉવઘાય હુંતિ પાવસ્સ; અપસત્થં વગ્ગયઉ, અપઢમ-સંઘયણ-સંઠાણા.	૧૯
થાવર સુહુમ અપજજં, સાહારણ-મથિર-મસુભ-દુભગાણિ; દુસ્સર-ણાઈજજ-જસં, થાવરદસગં વિવજજત્થં.	૨૦
ઇંદિઅકસાય અવ્વય, જોગા પંચ ચઉ પંચ તિન્નિ કમા; કિરિઆઓ પણવીસં, ઇમા ઉ તાઓ અણુક્કમસો.	૨૧
કાઈઅ અહિગરણિઆ, પાઉસિયા પારિતાવણીકિરિયા; પાણાઈવાયારંભિઅ, પરિગ્ગહિયા માયવત્તી ય.	૨૨
મિચ્છાદંસણવત્તી, અપચ્ચકખાણાયદિટ્ઠિપુટ્ઠિઅ; પાડુચ્ચિઅસામંતો, વણીઅનેસત્થિ સાહત્થી.	૨૩
આણવણિ વિઆરણિઆ, અણભોગા અણવકંખપચ્ચઈઆ; અન્ના પઓગ સમુદ્દાણ, પિજજદોસેરિયાવહિઆ.	૨૪
સમિઈ ગુત્તી પરિસહ, જઈધમ્મો ભાવણા ચરિત્તાણિ; પણ તિ દુવીસ દસ બાર, પંચભેએહિં સગવન્ના.	૨૫
ઈરિયા-ભાસે-સણા-દાણો, ઉચ્ચારે સમિઈસુઅ; મણગુત્તી વયગુત્તી, કાયગુત્તી તહેવ ય.	૨૬
ખુહા પિવાસા સી ઉણહં, દંસા ચેલા-રઈ-ત્થિઓ; ચરિઆ નિસીહિયા સિજજા, અક્કોસ વહજાયણા.	૨૭
અલાભ રોગ તણાફાસા, મલ સક્કારપરિસહા; પન્ના અન્નાણ સમ્મતં, ઈઅ બાવીસપરિસહા.	૨૮
ખંતી મદ્દવ અજજવ, મુત્તી તવ સંજમે અ બોધવ્વે; સચ્ચં સોઅં આકિંચણ ચ, બંભં ચ જઈ ધમ્મો.	૨૯
પઢમ-મણિચ્ચ-મસરણં, સંસારો એગયા ય અન્નતં; અસુઇતં આસવ, સંવરો ય તહ નિજજરા નવમી.	૩૦
લોગસહાવો બોહી, દુલ્લહા ધમ્મસ્સ સાહગા અરિહા; એઆઓ ભાવણાઓ, ભાવેઅવ્વા પયત્તેણં.	૩૧
સામાઈ અત્થ પઢમં, ઇઓવટ્ઠાવણં ભવે બીયં; પરિહારવિસુદ્ધિઅં, સુહુમં તહ સંપરાયં ય.	૩૨
તત્તો અ અહકખાયં, ખાયં સવ્વંમિ જીવલોગમ્મિ; જં ચરિઉણ સુવિહિઆ, વચ્ચંતિ અચરામરં ઠાણં.	૩૩
અણસણ-મૂણોઅરિયા, વિત્તીસંખેવણં રસચ્ચાઓ; કાયકિલેસો સંલીણયા, ય બજ્જો તવો હોઈ.	૩૪
પાયચ્છિત્તં વિણઓ, વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્જાઓ; ઝાણં ઉસ્સગ્ગો વિઅ, અબ્ભિતરઓ તવો હોઈ.	૩૫
બારસવિહં તવો નિજજરાય, બંધો ચઉ વિગપ્પો અ; પયઈ ટ્ઠિઈઅણુભાગ, પએસભેએહિં નાયવ્વો.	૩૬
પયઈ સહાવો વુત્તો, ઠિઈ કાલાવહારણં; અણુભાગો રસો ણોઓ, પએસો દલસંચઓ.	૩૭
પડ-પડિહાર-સિ-મજ્જ, હડ-ચિત્ત-કુલાલ ભંડગારીણં; જહ એએસિં ભાવા, કમ્માણ વિ જાણ તહ ભાવા.	૩૮
ઇહ નાણદંસણાવરણ, વેય-મોહાઉ-નામ-ગોઆણિ; વિગ્ઘંચ પણ નવદુ, અટ્ઠવીસ ચઉ તિસય દુપણવિહં.	૩૯
નાણો અદંસણાવરણો, વેઅણિએ ચેવ અંતરાએ અ; તીસં કોડાકોડી, અચરાણં ઠિઈ અ ઉક્કોસા.	૪૦
સત્તરિ કોડાકોડી, મોહણીએ વીસ નામગોએસુ; તિત્તીસં અચરાઈ, આઉટ્ઠિઈઈબંધ ઉક્કોસા.	૪૧
બારસમુહુત્તજહન્ના, વેયણિએ અટ્ઠનામગોએસુ;	

સેસાણંતમુહુત્તં, એયં બંધ-ટિંઈમાણં.	૪૨
સંત-પય-પરુવણયા, દવ્વ-પમાણં ચ ખિત્ત કુસણા ય;	
કાલો અ અંતર ભાગ, ભાવે અપ્પાબહું ચેવ.	૪૩
સંતં સુદ્ધપયત્તા, વિજ્જંતં ખ કુસુમવ્વ ન અસંતં;	
મુકખત્તિ પયં તસ્સ ઉ, પરુવણા મગ્ગણાઈહિં.	૪૪
ગઈ ઈંદિએ કાએ, જોએ વેએ કસાય નાણે ય;	
સંજમ દંસણ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે.	૪૫
નરગઈ પણિંદિ તસ ભવ, સન્નિ અહકખાય ખઈઅસમ્મત્તે;	
મુકખોડણાહાર કેવલ, દંસણ નાણે ન સેસેસુ.	૪૬
દવ્વપમાણે સિદ્ધાણં, જીવદવ્વાણિ હુંતિ ણંતાણિ;	
લોગસ્સ અસંખિજ્જે, ભાગે ઇક્કો ય સવ્વે વિ.	૪૭
કુસણા અહિયા કાલો, ઇગ સિદ્ધપડુચ્ચ સાઈઓણંતો;	
પડિવાયાભાવાઓ, સિદ્ધાણં અંતરં નત્થિ.	૪૮
સવ્વજીયાણ મણંતે, ભાગે તે તેસિં દંસણં નાણં;	
ખઈએ ભાવે પરિણામિએ, અ પુણ હોઈ જીવત્તં.	૪૯
થોવા નપુંસ સિદ્ધા, થી નર સિદ્ધા કમેણ સંખગુણા;	
ઈઅ મુકખતત્તમેઅં, નવતત્તાલેસઓ ભણિઆ.	૫૦
જીવાઈનવ પયત્થે, જો જાણઈતસ્સ હોઈ સમ્મત્તં;	
ભાવેણ સદ્દહંતો, અયાણમાણેવિ સમ્મત્તં.	૫૧
સવ્વાઈં જિણેસરભાસિઆઈં, વયણાઈં, નમ્મહા હુંતિ;	
ઈઅ બુદ્ધિ જસ્સ મણે, સમ્મત્તં નિચ્ચલં તસ્સ.	૫૨
અંતોમુહુત્ત-મિત્તંપિ, ફાસિઅં હુજ્જ જેહિં સમ્મત્તં;	
તેસિં અવડ્ડપુગ્ગલ-પરિઅટ્ટો ચેવ સંસારો.	૫૩
ઉસ્સપ્પિણી અણંતા, પુગ્ગલ-પરિઅટ્ટઓ મુણેઅવ્વો;	
તે-ણંતા-તીઅદ્ધા, અણાગયદ્ધા અણંતગુણા.	૫૪
જિણ અજિણ તિત્થ તિત્થા, ગિહિ અન્ન સલિંગ થી નર નપુંસા;	
પત્તેય સયંબુદ્ધા, બુદ્ધબોહિય ઇક્કણિક્કા ય.	૫૫
જિણસિદ્ધા અરિહંતા, અજિણસિદ્ધા ય પુંડરિઆ પમુહા;	
ગણહારિ તિત્થસિદ્ધા, અતિત્થસિદ્ધા ય મરુદેવી.	૫૬
ગિહિલિંગ સિદ્ધ ભરહો, વક્કલચીરીય અન્નલિગમ્મિ;	
સાહૂ સલિંગસિદ્ધા, થીસિદ્ધા ચંદણાપમુહા.	૫૭
પુંસિદ્ધા ગોયમાઈ, ગાંગેયપમુહ નપુંસયા સિદ્ધા;	
પત્તેય સયંબુદ્ધા, ભણિયા કરકંડુ કવિલાઈ.	૫૮
તહ બુદ્ધબોહિ ગુરુબોહિયા, ઇગસમય એગસિદ્ધા ય;	
ઈગસમએ વિ અણેગા, સિદ્ધા તે ણેગ સિદ્ધા ય.	૫૯
જઈઆઈ હોઈ પુચ્છા, જિણાણ મગ્ગંમિ ઉત્તરં તઈયા;	
ઈક્કસ્સ નિગોયસ્સ, અણંત-ભાગોય સિદ્ધિગઓ.	૬૦

દંડક

નમિઉં ચઉવીસજિણે, તસ્સુત્ત-વિચાર-લેસ દેસણઓ;	
દંડગપએહિં તે ચ્ચિય, થોસામિ સુણેહ ભો ભવ્વા!.	૧
નેરઈઆ અસુરાઈ, પુઢવાઈ-બેઈદિયાદઓ ચેવ;	
ગબ્ભય-તિરિય-મણુસ્સા, વંતર જોઈસિય વેમાણી.	૨
સંખિત્તયરી ઉ ઇમા, સરીરમોગાહણા ય સંઘયણા;	
સન્ના સંઠાણ કસાય, લેસિંદિય દુસમુઘાયા.	૩
દિટ્ઠી દંસણ નાણે, જોગુ-વઓગો-વવાય ચવણ ઠિઈ;	
પજ્જત્તિ કિમાહારે, સન્ની ગઈ આગઈ વેએ.	૪
ચઉ ગબ્ભ તિરિય વાઉસુ, મણુઆણંપંચ સેસ તિસરીરા;	

થાવરચઉગે દુહઓ, અંગુલઅસંખભાગતણુ.	૫
સવ્વેસિંપિ જહના, સાહાવિય અંગુલસ્સ અસંખંસો;	
ઉક્કોસ પણસયધણુ, નેરઇયા સત્તહલ્થ સુરા.	૬
ગબ્ભતિરિ સહસજોયણ, વણસ્સઈ અહિયજોયણસહસ્સં;	
નર તેઇંદિ તિગાઊ, બેઇંદિય જોયણે બાર.	૭
જોયણ-મેગં ચઉરિંદિ, દેહ-મુચ્ચત્તણં સુએ ભણિાં;	
વેઉવ્વિય-દેહં પુણ, અંગુલ-સંખંસ-મારંભે.	૮
દેવ નર અહિયલકખં, તિરિયાણં નવ ય જોયણ સયાઇં;	
દુગુણં તુ નારયાણં, ભણિયં વેઉવ્વિય-સરીરં.	૯
અંતમુહુત્તં નિરએ, મુહુત્તયત્તારિ તિરિય-મણુએસુ;	
દેવેસુ અદ્ધમાસો, ઉક્કોસવિઉવ્વણાકાલો.	૧૦
થાવરસુર-નેરઇઆ, અસ્સંઘયણા ય વિગલ છેવટ્ઠા;	
સંઘયણાછગ્ગં ગબ્ભય, નર-તિરિએસુ વિ મુણેયવ્વં.	૧૧
સવ્વેસિં ચઉ દહ વા સન્ના સવ્વે સુરા ય ચઉરંસા;	
નર તિરિય છ સંઠાણા, હુંડા વિગલિંદિ નેરઇયા.	૧૨
નાણાવિહ ધય સૂઇ, બુબ્બુય વણ વાઉ તેઉ અપકાયા;	
પુઢવી મસૂર ચંદાકારા-સંઠાણાઓ ભણિયા.	૧૩
સવ્વે વિ ચઉ કસાયા, લેસ છગ્ગં ગબ્ભતિરિયમણુએસુ;	
નારય તેઊ વાઊ, વિગલા વેમાણિ ય તિ લેસા.	૧૪
જોઇસિય તેઉલેસા, સેસા સવ્વેવિ હુંતિ ચઉલેસા;	
ઇંદિયદારં સુગમં, મણુ આણં સત્ત સમુઘયા.	૧૫
વેયણ કસાય મરણે, વેઉવ્વિય તેયએ ય આહારે;	
કેવલિ ય સમુઘયા, સત્ત ઇમે હુંતિ સન્નીણં.	૧૬
એગિંદિયાણ કેવલિ, તેઉ-આહારગ વિણા ઉ ચત્તારિ;	
તે વેઉવ્વિયવજ્જા, વિગલા-સન્નીણ તે ચેવ.	૧૭
પણગબ્ભતિરિસુરેસુ, નારય વાઊસુ ચઉર તિય સેસે;	
વિગલ દુદ્ધિટ્ઠી થાવર, મિચ્છત્તીસેસ તિય દિટ્ઠી.	૧૮
થાવર ખિ તિસુ અચકખૂ, ચઉરિંદિસુ તદુગં સુએ ભણિાં;	
મણુઆ ચઉ દંસણિણો, સેસેસુ તિગં તિગં ભણિયં.	૧૯
અન્નાણ નાણ તિયતિય, સુર તિરિ નિરએ ચિરે અનાણદુગં;	
નાણાન્નાણ દુ વિગલે, મણુએ પણ નાણ તિ અનાણા.	૨૦
સચ્ચેઅર મીસ અસચ્ચમોસ, મણવયવિઉવ્વિ આહારે;	
ઉરલંમીસા કમ્મણ, ઇયજોગા દેસિયા સમયે.	૨૧
ઇક્કારસ સુર-નિરએ, તિરિએસુ તેર પન્નર મણુએસુ;	
વિગલે ચઉ પણ વાએ, જોગતિયં થાવરે હોઇ.	૨૨
તિ અન્નાણ નાણપણ ચઉ-દંસણ બાર જ્જઅલકખાણુ વઓગા;	
ઇય બારસ ઉવઓગા, ભણિયા તેલુક્કદંસીહિં.	૨૩
ઉવઓગા મણુએસુ, બારસ નવ નિરય તિરિય દેવેસુ;	
વિગલદુગે પણ છક્કં, ચઉરિંદિસુ થાવરે તિયગં.	૨૪
સંખમસંખા સમયે, ગબ્ભયતિરિ વિગલનારય સુરા ય;	
મણુઆ નિયમા સંખા, વણ-ણંતા થાવર અસંખા.	૨૫
અસન્નીનર અસંખા, જહ ઉવવાએ તહેવ ચવણે વિ;	
બાવીસ સગ તિ દસવાસ, સહસ્સ ઉક્કિટ્ઠ પુઢવાઈ.	૨૬
તિદિણગ્ગિ તિપલ્લાઊ, નર તિરિ સુર નિરય સાગર તિત્તીસા;	
વંતર પલ્લં જોઇસ, વરિસલકખાહિયં પલિયં.	૨૭
અસુરાણ અહિય અચરં, દેસૂણ દુપલ્લયં નવનિકાયે;	
બારસવાસુણપણદિણ, છમ્માસુક્કિટ્ઠ વિગલાઉ.	૨૮

પુઢવાઇદસ પયાણાં, અંતમુહુત્તં જહન આઉઠિઈ;	
દસસહસવરિસઠિઈઆ; ભવણાહિવનિરયવંતરિઆ.	૨૯
વેમાણિય જોઇસિયા, પલ્લતયદ્દંસ આઉઆ હુંતિ;	
સુરનરતિરિનિરએસુ, છ પજજતી થાવરે ચઉગં.	૩૦
વિગલે પંચ પજજતી, છદ્દિસિઆહાર હોઇ સવ્વેસિં;	
પણગાઇપયે ભયણા, અહ સન્નિ તિયં ભણિસ્સામિ.	૩૧
ચઉવિહસુરતિરિએસુ, નિરએસુ અ દીહકાલિગી સન્ના;	
વિગલે હેઉ વએસા, સન્નારહિયા ચિરા સવ્વે.	૩૨
મણુઆણ દીહકાલિય, દિટ્ટીવાઓ-વએસિયા કેવિ;	
પજજપણ તિરિમણુ અચ્ચિય, ચઉવિહ દેવેસુ ગચ્છંતિ.	૩૩
સંખાઉ પજજ પણિંદિ, તિરિય નરેસુ તહેવ પજજત્તે;	
ભૂ-દગ-પત્તેયવણે, એએસુ ચ્ચિય સુરાગમણં.	૩૪
પજજત્તસંખગભ્મય, તિરિયનરા નિરયસત્તગે જંતિ;	
નિરય ઉવટ્ટા એએસુ, ઉવવજ્જંતિ ન સેસેસુ.	૩૫
પુઢવી-આઉ-વણસ્સઈ, -મજ્જે નારયવિવજ્જિયા જીવા;	
સવ્વે ઉવવજ્જંતિ, નિયનિયકમ્માણુમાણેણં.	૩૬
પુઢવાઇદસપએસુ, પુઢવી આઊ વણસ્સઈ જંતિ;	
પુઢવાઇદસપએહિ ય, તેઊ-વાઉસુ ઉવવાઓ.	૩૭
તેઊવાઊ-ગમણં, પુઢવીપમુહંમિ હોઇ પયનવગે;	
પુઢવાઇદસપએસુ, વિગલાઇતિયં તહિં જંતિ.	૩૮
ગમણાગમણં ગભ્મય, તિરિયાણં સયલજીવઠાણેસુ;	
સવ્વત્થ જંતિ મણુઆ, તેઊવાઊહિં નો જંતિ.	૩૯
વેયતિય તિરિ-નરેસુ, ઇત્થી પુરિસો ય ચઉવિહસુરેસુ;	
ચિરવિગલનારએસુ, નપુંસવેઓ હવઇ એગો.	૪૦
પજજમણુ બાયરગ્ગિ, વેમાણિય ભવણાનિરય વંતરિયા;	
જોઇસ ચઉ પણતિરિયા, બેઇંદિય તેઇંદિય ભૂ આઊ.	૪૧
વાઉવણસ્સઈ ચ્ચિય, અહિયા અહિયા કમેણિમે હુંતિ;	
સવ્વેવિ ઇમે ભાવા, જિણા! મએ ણંતસો પત્તા.	૪૨
સંપઇ તુમ્હ ભત્તસ્સ, -દંડગ-પય-ભમણ-ભગ્ગ-હિયયસ્સ;	
દંડતિય-વિરય-સુલહં, લહુ મમ દ્દિંતુ મુકખપયં.	૪૩
સિરિજિણહંસ મુણીસર, રજ્જે સિરિધવલચંદ સીસેણ;	
ગજસારેણ લિહિયા, એસા વિન્નત્તિઅપ્પ-હિયા.	૪૪

લઘુ સંગ્રહણી

નમિય જિણં સવ્વન્નું, જગપુજ્જં જગગુરું મહાવીરં;	
જંબૂદીવ પયત્થે, વુચ્છં સુત્તા સપરહેઊ.	૧
ખંડા જોયણ વાસા, પવ્વય કૂડા ય તિત્થ સેદ્દીઓ;	
વિજય દહ સલિલાઓ, પિંડેસિં હોઇ સંઘયણી.	૨
નઉઅસયં ખંડાણં, ભરહપમાણેણં ભાઇએ લકખે;	
અહવા નઉઅ-સયગુણં, ભરહપમાણં હવઇ લકખં.	૩
અહવિગ ખંડે ભરહે, દો હિમવંતે અ હેમવઈ ચઉરો;	
અટ્ટ મહાહિમવંતે, સોલસ ખંડાઇ હરિવાસે.	૪
બત્તીસં પુણ નિસદ્દે, મિલિઆ તેસદ્દિઠ બીય પાસે વિ;	
ચઉસટ્ટી ઉ વિદ્દે, તિરાસિપિંડે ઉ નઉયસયં.	૫
જોયણ પરિમાણાઇ, સમચઉરંસાઇ ઇત્થ ખંડાઇ;	
લકખસ્સ ય પરિહીએ, તપ્પાયગુણે ય હુંતેવ.	૬
વિકખંભવગ્ગદહગુણ, કરણી વટ્ટસ્સ પરિરઓ હોઇ;	
વિકખંભપાયગુણીઓ, પરિરઓ તસ્સ ગણિયપયં.	૭

પરિહી તિલકખ સોલસ, સહસ્સ દો ય સય સત્તવીસહિયા; કોસ તિગ ટ્ઠાવીસં, ધણુસય તેરંગુલદ્ધહિઅં.	૮
સત્તેવ ય કેડિ સયા, નઉઆછપ્પન્ન સય-સહસ્સાઈં; ચઉનઉયં ચ સહસ્સા, સયં દિવહં ચ સાહિયં.	૯
ગાઉઅમેગં પનરસ, ધણસયા તહ ધણૂણિ પન્નરસ; સઠ્ઠિં ચ અંગુલાઈં, જંબૂદીવસ્સ ગણિયપયં.	૧૦
ભરહાઇ સત્ત વાસા, વિયહ્ચ ચઉ ચઉરતિંસ વઠ્ઠિયરે; સોલસ વકખારગિરિ, દો ચિત્ત વિચિત્ત દો જમગા.	૧૧
દાસય કણયગિરિણં, ચઉ ગયદંતા ય તહ સુમેરુય; છ વાસહરા પિંડે, એગુણસત્તરિ સયા દુન્ની.	૧૨
સોલસવકખારેસુ, ચઉ ચઉ કૂડા ય હુંતિ પત્તેયં; સોમણસ ગંધમાયણ, સત્તઠ્ઠય રુપ્પિ-મહાહિમવે.	૧૩
ચઉત્તીસવિયડ્ઢેસુ, વિજ્જુપ્પહ-નિસઢ-નીલવંતેસુ; તહ માલવંત સુરગિરિ, નવ નવ કૂડાઈં પત્તેયં.	૧૪
હિમ-સિહરિસુ ઇક્કારસ, ઇય ઇગસટ્ઠીગિરિસુ કૂડાણં; એગત્તે સવ્વધણં, સય ચઉરો સત્તસઢ્ઠી ય.	૧૫
ચઉ સત્ત અટ્ઠ-નવગે-ગારસ-કૂડેહિં ગુણહ જહંસંખં; સોલસ દુ દુ ગુણયાલં, દુવે ય સગસટ્ઠિઠસય-ચઉરો.	૧૬
ચઉત્તીસંવિજએસું, ઉસહકૂડા અટ્ઠ મેરુજંબુમ્મિ; અટ્ઠ ય દેવકુરાએ, હરિકૂડ હરિસ્સહે સટ્ઠી.	૧૭
માગહવરદામપભાસ-તિત્થ વિજયેસુ એરવય-ભરહે, ચઉત્તીસા તિહિં ગુણિયા, દુરુત્તર-સયં તુ તિત્થાણં.	૧૮
વિજ્જાહર-અભિઓગિય, સેઢીઓ દુન્નિ દુન્નિ વેયડ્ઢે; ઇય ચઉગુણ ચઉત્તીસા, ઇત્તીસસયં તુ સેઢીણં.	૧૯
ચક્કી-જેઅવ્વાઈં, વિજયાઈં ઇત્થ હુંતિ ચઉત્તીસા; મહદહ ઇપ્પઉમાઈં, કુરુસુ દસગંતિ સોલસગં.	૨૦
ગંગા સિંધૂ રત્તા, રત્તવઈં ચઉનઈઓ પત્તેયં; ચઉદ્દસહિં સહસ્સેહિં, સમગં વચ્ચંતિ જલહિંમિ.	૨૧
એવં અબ્બિંતરિયા, ચઉરો પુણ અટ્ઠવીસ સહસ્સેહિં; પુણરવિ ઇપ્પનેહિં, સહસ્સેહિં જંતિ ચઉ સલિલા.	૨૨
કુરુમજ્જે ચઉરાસી-સહસ્સાઈં તહ ય વિજય સોલસસુ; બત્તીસાણ નઇણં, ચઉદ્દસસહસ્સાઈં પત્તેયં.	૨૩
ચઉદ્દસ સહસ્સગુણિઆ, અડત્તીસનઇઓ વિજય મજ્જિલ્લા; સીઓયાએ નિવડંતિ, તહય સીયાઈં એમેવ.	૨૪
સીયા સીઓયા વિય, બત્તીસસહસ્સ પંચલકખેહિં; સવ્વે ચઉદ્દસલકખા, ઇપ્પન્નસહસ્સ-મેલવિયા.	૨૫
ઇજ્જોયણો સકોસે, ગંગા સિંધૂણ વિત્થરો મૂલે; દસ ગુણિઓ પજ્જંતે, ઇય દુદ્ધુ ગુણણેણ સેસાણં.	૨૬
જોયણ સયમુચ્ચિટ્ઠા, કણયમયા સિહરિ-ચુલ્લહિમવંતા; રુપ્પિમહાહિમવંતા, દુસઉચ્ચા રુપ્પ-કણાયમયા.	૨૭
ચત્તારિ જોયણ સએ, ઉચ્ચિટ્ઠો નિસઢ નીલવંતો ય; નિસઢો તવણિજ્જમઓ, વેરુ-લિઓ નીલવંતગિરી.	૨૮
સવ્વેવિ પવ્વયવરા, સમયકિંખતંમિ મંદરવિહૂણા; ધરણીતલે ઉવગાઢા, ઉસ્સેહ ચઉત્થભાયંમિ.	૨૯
ખંડાઇગાહાહિં, દસહિં દારેહિં જંબૂદીવસ્સ; સંઘયણી સમ્મત્તા, રઇયા હરિભદ્દસૂરીહિં.	૩૦

વંદિતુ વંદણિજ્જે, સવ્વે ચિઇવંદણાઇ સુવિયારં; બહુવિત્તિ-ભાસ ચુણ્ણી, સુયાણુસારેણ વુચ્છામિ.	૧
દહતિગ અહિગમપણગં, દુદ્ધિસિ તિહુગ્ગહતિહા ઉ વંદણયા; પણિવાય-નમુક્કારા, વણ્ણાસોલ-સય સીયાલા.	૨
ઇગસીઇ સયં તુ પયા, સગનઉઇ સંપયાઓ પણ દંડા; બારઅહિગાર ચઉવંદણિજ્જ સરણિજ્જ ચઉહજિણા.	૩
ચઉરો થુઇ નિમિત્તટ્ઠ, બાર હેઉ અ સોલ આગારા; ગુણવીસ દોસ ઉસ્સગ્ગ-માણ થુત્તં ચ સગવેલા.	૪
દસ આસાયણયાઓ, સવ્વે ચિઇવંદણાઇ ઠાણાઇં; ચઉવીસ દુવારેહિં, દુસહસ્સા હુંતિ ચઉસયરા.	૫
તિન્નિ નિસીહી તિન્નિઉ, પયાહિણા તિન્નિ ચેવય પણામા; તિવિહા પૂયા ચ તહા, અવત્થતિય ભાવણં ચેવ.	૬
તિદ્ધિસિનિરિક્ખણ-વિરઇં, પયભૂમિપમજ્જણં ચ તિક્ખુત્તો; વન્નાઇતિયં મુદ્દા, તિયં ચ તિવિહં ચ પણિહાણં.	૭
ઘર-જિણહર જિણપૂયા, વાવારચ્ચાયઓ નિસીહિતિગં; અગ્ગદારે મજ્જે, તઇયા ચિઇવંદણાસમએ.	૮
અંજલિબદ્ધો અદ્ધો-ણઓ અ પંચંગઓ અતિપણામા; સવ્વત્થ વા તિવારં, સિરાઇનમણે પણામતિયં.	૯
અંગગ્ગભાવ-ભેયા, પુષ્પાહાર-થુઇહિં પૂયતિગં; પંચુવયારા અટ્ઠો-વયાર સવ્વોવયારા વા.	૧૦
ભાવિજ્જ અવત્થતિયં, પિંડત્થ પયત્થ રૂવરહિયત્તં; ઇઉમત્થ કેવલિત્તં, સિદ્ધત્તં ચેવ તસ્સત્થો.	૧૧
ન્હવણચ્ચગેહિં ઇઉમત્થ, વત્થ પડિહારગેહિં કેવલિયં; પલિયંકુસ્સગ્ગેહિ અ, જિણસ્સ ભાવિજ્જ સિદ્ધત્તં.	૧૨
ઉદ્દાહો તિરિઆણં, તિદ્ધિસાણ નિરિક્ખણં ચઇજ્જહવા; પચ્છિમ-દાહિણ-વામાણ, જિણમુહત્તત્થ-દિટ્ઠિ-જુઓ.	૧૩
વન્નતિયં વન્નત્થા-લંબણમાલંબણં તુ પડિમાઇં; જોગ-જિણ-મુત્તસુત્તી-મુદ્દાભેએણ મુદ્ધતિયં.	૧૪
અન્નુન્નંતરિઅંગુલિ-કોસાગારેહિ દોહિં હત્થેહિં; પિટ્ટોવરિ કુપ્પર-સંઠિએહિં તહ જોગમુદ્ધત્તિ.	૧૫
ચત્તારિ અંગુલાઇં, પુરઓ ઉણાઇં જત્થ પચ્છિમઓ; પાયાણં ઉસ્સગ્ગો, એસા પુણ હોઇ જિણમુદ્દા.	૧૬
મુત્તાસુત્તી મુદ્દા, જત્થ સમા દોવિ ગબ્બિઆ હત્થા; તે પુણ નિલાડદ્દેસે-લગ્ગા અન્ને અલગ્ગત્તિ.	૧૭
પંચંગો પણિવાઓ, થયપાઢો હોઇ જોગમુદ્દાએ; વંદણ જિણમુદ્દાએ, પણિહાણં મુત્તસુત્તીએ.	૧૮
પણિહાણાતિગં ચેઇઅ-મુણિવંદણપત્થણા સરૂવં વા; મણ-વય-કાએગત્તં, સેસ-તિયત્થો ચ પયડુત્તિ.	૧૯
સચ્ચિત્તદ્ધવ્વમુજ્જણ-મચ્ચિત્તમણ્ણજ્જણં મણેગત્તં; ઇગસાડિ ઉત્તરાસંગ, અંજલી સિરસિ જિણ દિટ્ઠે.	૨૦
ઇઅ પંચવિહાભિગમો, અહવા મુચ્ચંતિ રાયચિણહાઇં; ખગ્ગં ઇત્તોવાણહ, મઉડં ચમરે અ પંચમએ.	૨૧
વંદંતિ જિણેદાહિણ, દ્ધિસિટ્ઠિઆ પુરિસ વામદ્ધિસિ નારી; નવકર જહન્નુ સટ્ઠિઠકર, જિટ્ઠ મજ્જુગ્ગહો સેસો.	૨૨
નમુક્કારેણ જહન્ના, ચિઇવંદણ મજ્જ દંડ-થુઇ-જુઅલા; પણ દંડ થુઇ-ચઉક્કગ, થયપણિહાણેહિં ઉક્કોસા.	૨૩
અન્ને ભિંતિ ઇગેણં, સક્કત્થએણં જહન્નવંદણયા;	

તદ્ગ-તિગેણ મજ્ઞા, ઉક્કોસા ચઉહિં પંચહિં વા.	૨૪
પણિવાઓ પંચંગો, દો જાણૂ કરદુગુત્તમંગં ચ;	
સુમહત્થ-નમુક્કારા, ઇગ દુગ તિગ જાવ અટ્ઠસયં.	૨૫
અડસટ્ઠિઠ અટ્ઠવીસા, નવનઉયસયં ચ દુસય-સગનઉયા;	
દોગુણાતીસ દુસટ્ઠા, દુસોલ અડનઉયસય દુવન્નસયં.	૨૬
ઇઅ નવકાર-ખમાસમણ, ઇરિઅ-સક્કત્થઆઇદંડેસુ;	
પણિહાણેસુ અ અદુરુત્ત-વન્ન સોલસય સીયાલા.	૨૭
નવ બત્તીસ તિત્તીસા, તિયત્ત અડવીસ સોલ વીસ પયા;	
મંગલ-ઇરિયા-સક્કત્થયાઇસું એગસીઇસયં.	૨૮
અઠ્ઠક નવટ્ઠઅટ્ઠવીસ, સોલસ ય વીસવીસામા;	
કમસો મંગલ-ઇરિયા-સક્કત્થયાઇસુ સગનઉઇ.	૨૯
વણ્ણટ્ઠસટ્ઠિઠ નવ પય, નવકારે અટ્ઠ સંપયા તત્થ;	
સગ સંપયા પય તુલ્લા, સતરકખર અટ્ઠમી દુ પયા.	૩૦
પણિવાય અકખરાઇં, અટ્ઠાવીસં તહા ય ઇરિયાએ;	
નવનઉઅ-મકખરસયં, દુત્તીસ પય સંપયા અટ્ઠ.	૩૧
દુગ દુગ ઇગ ચઉ ઇગ પણ, ઇગાર ઇગ ઇરિય-સંપયાઇ પયા;	
ઇચ્છા ઇરિ ગમ પાણા, જે મે એગિંદિ અભિ તસ્સ.	૩૨
અભ્ભુવગમો નિમિત્તં, ઓહે-અરહેઉ-સંગહે પંચ;	
જીવવિરાહણ-પડિક્કમણ, ભેયઓ તિન્નિ ચૂલાએ.	૩૩
દુ-તિ-ચઉ-પણ-પણ-પણ-દુ, ચઉતિપય સક્કત્થય સંપયાઇપયા;	
નમુ આઇગ પુરિસો, લોગુ, અભય ધમ્મ-પ્પજિણ સવ્વં.	૩૪
થોઅવ્વ સંપયા ઓહ, ઇયરહેઉવઓગ તદ્દેઉ;	
સવિસેસુવઓગ સરૂવ-હેઉ નિયસમ-ફલય મુકખે.	૩૫
દો સગનઉઆ વણ્ણા, નવસંપય પય તિત્તીસ સક્કત્થએ;	
ચેઇયથયટ્ઠ-સંપય, તિયત્ત પય વણ્ણ-દુસયગુણાતીસા.	૩૬
દુઇ સગ નવ તિય ઇચ્ચઉ, ઇપ્પય ચિઇ સંપયા પયા પઢમા;	
અરિહં વંદણ સદ્ધા, અન્ન સુહુમ એવ જા તાવ.	૩૭
અભ્ભુવગમો નિમિત્તં, હેઉ ઇગ-બહુવયંતઆગારા;	
આગંતુગ આગારા, ઉસ્સગ્ગાવહિ સરૂવટ્ઠ.	૩૮
નામથયાઇસુ સંપય, પયસમ અડવીસ સોલ વીસ કમા;	
અદુરુત્ત-વણ્ણ દોસટ્ઠ, દુસયસોલ-ટ્ઠનઉઅસયં.	૩૯
પણિહાણિ દુવન્નસયં, કમેણ સગ તિ ચઉવીસ તિત્તીસા;	
ગુણાતીસ અટ્ઠવીસા, ચઉત્તી-સિગતીસ બાર ગુરૂ વણ્ણા.	૪૦
પણદંડા સક્કત્થય, ચેઇઅ નામ સુઅ સિદ્ધત્થય ઇત્થ;	
દો ઇગ દો દો પંચ ય, અહિગારા બારસ કમેણ.	૪૧
નમુ જેઅઇ અરિહં લોગ, સવ્વ પુકખ તમ સિદ્ધ જોદેવા;	
ઉજ્જિંચ ત્તા વેઆવચ્ચગ અહિગાર પઢમપયા.	૪૨
પઢમ-હિગારે વંદે, ભાવજિણે બીયએ ઉ દવ્વજિણે;	
ઇગચેઇય-ઠવણ જિણે, તઇય ચઉત્થંમિ નામજિણે.	૪૩
તિહુઅણ-ઠવણ જિણે પુણ, પંચમએ વિહરમાણ જિણ ઇટ્ઠે;	
સત્તમએ સુયનાણં, અટ્ઠમએ સવ્વસિદ્ધ થુઇ.	૪૪
તિત્થાહિવ-વીરથુઇ, નવમે દસમે ય ઉજ્જયંત-થુઇ;	
અટ્ઠાવયાઈ ઇગદિસિ, સુદ્ધિટ્ઠિસુર-સમરણા ચરિમે.	૪૫
નવ અહિગારા ઇહ લલિઅ વિત્થરા વિત્તિમાઇ અણુસારા,	
તિણિણ સુય-પરંપરયા, બીઓ દસમો ઇગારસમો.	૪૬
આવસ્સયચુણ્ણીએ, જે ભણિયં સેસયા જહિચ્છાએ;	
તેણં ઉજ્જિંચતાઈ વિ, અહિગારા સુયમયા ચેવ.	૪૭

બીઓ સુયત્થયાઇ, અત્થઓ વન્નિઓ તહિં ચેવ; સક્કત્થયંતે પઢિઓ, દવ્વારિહ-વસરિ પયડત્થો.	૪૮
અસઢાઇનણવજ્જે, ગીઅત્થ-અવારિઅંતિ મજ્જત્થા; આયરણા વિહુ આણત્તિ, વયણઓ સુબહુ મન્નંતિ.	૪૯
ચઉવંદણિજ્જ જિણ મુણિ, સુય સિદ્ધા ઇહ સુરાઈ સરણિજ્જા; ચઉહ જિણા નામ ઠવણ, દવ્વ ભાવ જિણ-ભેએણં.	૫૦
નામજિણા જિણનામા, ઠવણજિણા પુણ જિણિંદપડિમાઓ; દવ્વજિણા જિણજ્જવા, ભાવજિણા સમવસરણત્થા.	૫૧
અહિગય-જિણ-પઢમથુઈ, બીયા સવ્વાણ તઈઅ નાણસ્સ; વેયાવચ્ચગરાણં, ઉવઓગત્થં ચઉત્થ થુઈ.	૫૨
પાવખવણત્થ ઇરિઆઈ, વંદણવત્તિઆઈ ઇ નિમિત્તા; પવયણસુર સરણત્થં, ઉસ્સગ્ગો ઇઅ નિમિત્તટ્ઠ.	૫૩
ચઉ તસ્સ ઉત્તરીકરણ, પમુહ સઢ્ઢાઇઆ ય પણ હેઊ; વેયાવચ્ચગરત્તાઈ, તિન્નિ ઇઅ હેઉ બારસગં.	૫૪
અન્નત્થયાઈ બારસ, આગારા એવમાઇયા ચઉરો; અગણી પણિંદિદિઇઇણ, બોહીખોભાઈ ડક્કો ય.	૫૫
ઘોડગ લય ખંભાઈ, માલુ-ઢ્ઢી નિઅલ સબરિ ખલિણ વહૂ; લંબુત્તર થણ સંજઈ, ભમુહંગુલિ વાયસ કવિટ્ઠો.	૫૬
સિરકંપ મૂઅ વારુણી, પેહત્તિ ચઇજ્જ દોસ ઉસ્સગ્ગે; લંબુત્તર થણ સંજઈ, ન દોસ સમણીણ સવહુ સડ્ઢીણં.	૫૭
ઇરિ-ઉસ્સગ્ગપમાણં, પણવીસુસ્સાસ અટ્ઠ સેસેસુ; ગંભીર-મહુર-સદં, મહત્થજુત્તં હવઇ થુત્તં.	૫૮
પડિકમણે ચેઇય જિમણ, ચરિમપડિકમણ સુઅણ પડિબોહે; ચિઇવંદણ ઇઅ જઇણો, સત્ત ઉ વેલા અહોરત્તે.	૫૯
પડિકમઓ ગિહિણોવિ હુ, સગવેલા પંચવેલ ઇઅરસ્સ; પૂઆસુ તિસંઝાસુ અ, હોઇ તિવેલા જહન્નેણં.	૬૦
તંબોલ પાણ ભોયણુ-વાણહ મેહુન્ન સુઅણ નિટ્ઠવણં; મુત્તુચ્ચારં જૂઅં, વજ્જે જિણનાહ જગઇએ.	૬૧
ઇરિ-નમુકાર નમુત્થુણ, અરિહંત થુઇલોગ સવ્વ થુઈ પુકખ; થુઈ સિદ્ધા વેઆ થુઈ, નમુત્થુ જાવંતિ થય જયવી.	૬૨
સવ્વોવાહિવિસુદ્ધં, એવં જો વંદએ સયા દેવે; દેવિંદવિંદ મહિઅં, પરમપયં પાવઇ લહું સો.	૬૩.

ગુરુવંદન ભાષ્ય

ગુરુવંદણમહ તિવિહં, તં કિટ્ઠા છોભ બારસાવત્તં; સિરનમણાઇસુ પઢમં, પુણખમાસમણ-દુગિબીઅં.	૧
જહ દુઓ રાયાણં, નમિઉ કજ્જં નિવેઇઉ પચ્છા; વીસજ્જિઓ વિ વંદિઅ, ગચ્છઇ એમેવ ઇત્થ દુગં.	૨
આયારસ્સ ઉ મૂલં, વિણઓ સો ગુણવઓ અ પડિવત્તી; સા ય વિહિ-વંદણાઓ, વિહી ઇમો બારસાવત્તે.	૩
તઇયં તુ ઇંદણ-દુગે, તત્થ મિહો આઇમં સયલસંઘે; બીયં તુ દંસણીણ ય, પયટ્ઠિઆણં ચ તઇયં તુ.	૪
વંદણ-ચિઇ-કિઇકમ્મં, પૂઆકમ્મં ચ વિણયકમ્મં ચ; કાયવ્વં કર્સ વ? કેણ, વાવિ? કાહેવ? કઇ ખુત્તો?.	૫
કઇ ઓણયં? કઇ-સિરં, કઇહિ વ આવસ્સએહિ પરિસુદ્ધં?; કઇ દોસવિપ્પમુક્કં, કિઇકમ્મં કીસ કીરઇ વા.	૬
પણનામ પણાહરણા, અજુગ્ગપણ જુગ્ગપણ ચઉ અદાયા; ચઉદાય પણનિસેહા, ચઉ અણિસેહ-ટ્ઠકારણયા.	૭

આવસ્સય-મુહુર્ણતય, તણુપેહ-પણીસ-દોસ બત્તીસા; છગુણ ગુરુઠવણ દુગ્ગહ, દુદુવીસકખર ગુરુ પણીસા.	૮
પય અડવન્ન છઠાણા, છગુરુવયણા આસાયણ-તિત્તીસં; દુવિહી દુવીસદારેહિં, ચઉસયા બાણઉંછ ઠાણા.	૯
વંદણયં ચિંછકમ્મં, કિંછકમ્મં વિણયકમ્મં પૂઆકમ્મં; ગુરુવંદણ-પણ-નામા, દવ્વે ભાવે દુહાહરણા (દુહોહેણ).	૧૦
સીયલય ખુડુએ વીર, કન્હ સેવગ દુ પાલએ-સંભે; પંચે એ દિટ્ઠંતા, કિંછકમ્મે દવ્વ-ભાવેહિં.	૧૧
પાસત્થો ઓસન્નો, કુસીલ સંસત્તઓ અહાઈંદો; દુગ-દુગ-તિ-દુગ-ણોગવિહા, અવંદણિજ્જા જિણમયંમિ.	૧૨
આયરિય ઉવજ્જાએ, પવત્તિ થેરે તહેવ રાયણિએ; કિંછકમ્મ નિજ્જરટ્ઠા, કાયવ્વ-મિમેસિ પંચણં.	૧૩
માય પિઅ જિટ્ઠ-ભાયા, ઓમાવિ તહેવ સવ્વરાયણિએ; કિંછકમ્મ ન કારિજ્જા, ચઉસમણાઈ કુણંતિ પુણો.	૧૪
વિક્ખિત્ત પરાહુત્તે, અ પમત્તે મા કયાઈ વંદિજ્જા; આહારં નીહારં, કુણામાણો કાઉકામે અ.	૧૫
પસંતે આસણાથે અ, ઉવસંતે ઉવટ્ઠિંએ; અણુન્નવિ ત્તુ મેહાવી, કિંછકમ્મં પઉંજઈ.	૧૬
પડિકમણો, સજ્જાએ, કાઉસ્સગ્ગા-વરાહ પાહુણાએ; આલોચણ સંવરણો, ઉત્તમટ્ઠે ય વંદણયં.	૧૭
દોવણય મહાજાયં, આવત્તા બાર ચઉસિર તિગુત્તં; દુપવેસિગ-નિકખમણં, પણવીસાવસય કિંછકમ્મે.	૧૮
કિંછકમ્મંપિ કુણંતો, ન હોઈ કિંછકમ્મ-નિજ્જરાભાગી; પણવીસા મન્નયરં, સાહુ ઠાણં વિરાહંતો.	૧૯
દિટ્ઠિપડિલેહ એગા, છ ઉહ્પપ્ફોડ તિગ-તિગં-તરિઆ; અકખોડ પમજ્જણયા, નવ નવ મુહપત્તિ પણવીસા.	૨૦
પાયાહિણેણા તિઅ તિઅ, વામેઅર બાહુ સીસ મુહ હિયએ; અંસુહ્ઠાહો પિટ્ઠે, ચઉ છપ્પય દેહ-પણવીસા.	૨૧
આવસ્સએસુ જહ જહ, કુણાઈ પયત્તં અહીણ-મઈરિત્તં તિવિહકરણોવઉત્તો, તહ તહ સે નિજ્જરા હોઈ.	૨૨
દોસ અણાઢિઅ થરિંદેઅ, પવિહ્ધ પરિપિંડિઅં ય ટોલગઈં; અંકુસ કચ્છભ-રિંગિઅ, મચ્છુવ્વત્તં મણપઉટ્ઠં.	૨૩
વેઈયબદ્ધ ભયંતં, ભય ગારવ મિત્ત કારણા તિન્નં; પડિણીય રુટ્ઠ તજ્જિઅ, સઢહીલિઅ વિપલિઉં ચિયયં.	૨૪
દિટ્ઠમદિટ્ઠં સિંગં, કર તમ્મોઅણ અણિદ્ધણાલિદ્ધં; ઊણં ઉત્તરચુલિઅ, મૂઅં ઢહર ચુડલિયં ય.	૨૫
બત્તીસદોસપરિસુદ્ધં, કિંછકમ્મંજો પઉંજઈ ગુરૂણં; સો પાવઈ નિવ્વાણં, અચિરેણ વિમાણવાસંવા.	૨૬
ઈહ છચ્ચ ગુણા વિણાઓ-વયાર માણાઈ ભંગ ગુરુપૂઆ; તિત્થયરાણ ય આણા, સુઅધમ્મા-રાહણા કિરિયા.	૨૭
ગુરુગુણજુત્તં તુ ગુરું, ઠાવિજ્જા અહવ તત્થ અકખાઈં; અહવા નાણાઈતિઅં, ઠવિજ્જ સકખં ગુરુઅભાવે.	૨૮
અકખે વરાડએ વા, કટ્ઠે પુત્થે અ ચિત્તકમ્મે અ; સબ્ભાવમસબ્ભાવં, ગુરુઠવણા-ઈત્તરાવકહા.	૨૯
ગુરૂવિરહંમિ ઠવણા, ગુરૂવએસોવદંસણાત્થં ય; જિણવિરહંમિ જિણાબિંબ સેવણા મંતણં સહલં.	૩૦
ચઉદિસિ ગુરૂગ્ગહો ઈહ, અહુટ્ઠ તેરસ કરે સપરપકખે;	

અણ્ણનાયસ્સ સયા, ન કપ્પએ તત્થ પવિસેઉં.	૩૧
પણ તિગ બારસ દુગ તિગ, ચઉરો છટ્ટાણ પય ઇગુણ્ણતીસં;	
ગુણ્ણતીસ સેસ આવસ્સયાઈ, સવ્વપય અડવન્ના.	૩૨
ઇચ્છાય અણ્ણવણ્ણા, અવ્વાબાહં ચ જત્ત જવણ્ણા ય;	
અવરાહખામણ્ણાવિ ય, વંદણદાયસ્સ છટ્ટાણા.	૩૩
ઇંદેણ ણુજ્જણ્ણામિ, તહત્તિ તુબ્બં પિ વટ્ટએ એવં;	
અહમવિ ખામેમિ તુમં, વયણ્ણાઈ વંદણરિહસ્સ.	૩૪
પુરઓ પકખાસન્ને, ગંતા ચિટ્ઠણ નિસીઅણ્ણા-યમણે;	
આલોયણ પડિસુણ્ણણે, પુવ્વાલવણે અ આલોએ.	૩૫
તહ ઉવંદસ નિમંતણ, ખદ્ધા-યયણે તહા અપડિસુણ્ણણે;	
ખદ્ધત્તિ ય તત્થગએ, કિં તું તજ્જાય નોસુમણે.	૩૬
નો સરસિ કહંછિત્તા, પરિસંભિત્તા અણ્ણટ્ઠિયાઈ કહે;	
સંથારપાયઘટ્ટણ, ચિટ્ઠુ-ચ્ચ-સમાસણે આવિ.	૩૭
ઇરિયા કુસુમિણ્ણુસગ્ગો, ચિઇવંદણ પુત્તિ વંદણાલોયં,	
વંદણ ખામણ વંદણ, સંવર ચઉઇભ દુસજ્જાઓ.	૩૮
ઇરિયા ચિઇવંદણ પુત્તિ, વંદણ ચરિમવંદણાલોયં;	
વંદણ ખામણ ચઉઇભ, દિવસુસગ્ગો દુસજ્જાઓ.	૩૯
એયં કિઇકમ્મવિહિં, જુંજંતા ચરણકરણમાઉત્તા;	
સાહૂ ખવંતિ કમ્મં, અણેગભવસંચિયમણંતં.	૪૦
અપ્પમઇભવ્વબોહત્થ, ભાસિયં વિવરિયં ચ જમિહ મએ;	
તં સોહંતુ ગિયત્થા, અણ્ણાભિનિવેસી અમચ્છરિણો.	૪૧

પચ્ચકખાણ ભાષ્ય

દસ પચ્ચકખાણ ચઉવિહિ, આહાર દુવીસગાર અદુરુત્તા;	
દસ વિગઈ તીસ વિગઇગય, દુહભંગા છસુદ્ધિ ફલં.	૧
અણ્ણાગયમઇક્કંતં, કોડીસહિયં નિયંટિ અણ્ણગારં;	
સાગાર નિરવસેસં, પરિમાણકડં સકે અદ્ધા.	૨
નવકારસહિઅ પોરિસિ, પુરિ-મડ્ઢે-ગાસણે-ગઠાણે અ;	
આયંબિલ અભતટ્ટે, ચરિમે અ અભિગ્ગહે વિગઈ.	૩
ઉગ્ગએ સૂરે અ નમો, પોરિસિ પચ્ચકખ ઉગ્ગએ સૂરે;	
સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમં, અભતટ્ટં પચ્ચકખાઇત્તિ.	૪
ભણઇ ગુરૂ સીસો પુણ, પચ્ચકખામિત્તિ એવ વોસિરઇ;	
ઉવઓગિત્થપમાણં ન પમાણં વંજણચ્છલણા.	૫
પઢમે ઠાણે તેરસ, બીએ તિન્નિઉ તિગાઈ તઇઅંમિ;	
પાણસ્સ ચઉત્થંમિ, દેસવગાસાઈ પંચમએ.	૬
નમુ પોરિસિ સડ્ઢા, પુરિમવડ્ઢ અંગુટ્ઠમાઈ અડ તેર;	
નિવિ વિગઇંબિલ તિય તિય, દુ ઇગાસણ એગઠાણાઈ.	૭
પઢમંમિ ચઉત્થાઇ, તેરસ બીયંમિ તઇય પાણસ્સ;	
દેસવગાસં તુરિએ, ચરિમે જહ સંભવં નેયં.	૮
તહ મજ્જ પચ્ચકખાણેસુ, ન પિહુ સૂરુગ્ગ-યાઇ વોસિરઇ;	
કરણવિહી ઉ ન ભન્નઇ, જહાવસીયાઈ બિઅઇંદે.	૯
તહ તિવિહ પચ્ચકખાણે, ભન્નંતિ અ પાણગસ્સ આગારા;	
દુવિહાહારે અચિત્ત, ભોઇણો તહ ય ફાસુજલે.	૧૦
ઇત્તુચ્ચિય ખવણંબિલ, નિવિયાઈસુ ફાસુયં ચિય જલં તુ;	
સડ્ઢા વિ પિયંતિ તહા, પચ્ચકખંતિ ય તિહાહારં.	૧૧

ચઉહાહારં તુ નમો, રત્તિપિ મુણીણ સેસ તિહ-ચઉહા; નિસિ પોરિસિપુરિમેગા-સણાઈ સડ્ઢાણદુ-તિચઉહા.	૧૨
ખુહપસમ-ખમેગાગી, આહારિ વ એઈ દેઈ વા સાયં; ખુહિઓ વિ ખિવઈ કુટ્ઠે, જં પંકુવમં તમાહારો.	૧૩
અસણો મુગ્ગોયણસત્તુ-મંડ પય ખજજ રબ્બકંદાઈ; પાણો કંજિય જવ કયર, કક્કડો-દગ સુરાઈજલં.	૧૪
ખાઈમે ભત્તોસ ફલાઈ, સાઈમે સુંઠિ જ્જર અજમાઈ; મહુ ગુડ તંબોલાઈ, અણહારે મોય નિંબાઈ.	૧૫
દો નવકારિ છ પોરિસિ, સગ પુરિમડ્ઢે ઇગાસણો અટ્ઠ; સત્તેગઠાણિ અંબિલિ, અટ્ઠ પણ ચઉત્થિ છ પાણો.	૧૬
ચઉ ચરિમે ચઉ ભિગ્ગહિ, પણ પાવરણો નવટ્ઠ નિવ્વીએ; આગારુકિખત્ત વિવેગ, મુત્તું દવ વિગઈ નિયમિ-ટ્ઠ.	૧૭
અન્ન સહ દુ નમુકારે, અન્ન સહ પ્પચ્છદિસ ય સાહુ સવ્વ; પોરિસિ છ સડ્ઢપોરિસિ, પુરિમડ્ઢે સત્ત સમહતરા.	૧૮
અન્ન સહસ્સાગારિઅ, આઉંટણ ગુરુઅ પારિ મહ સવ્વ; એગ બિઆસણિ અટ્ઠઉ, સગ ઇગઠાણો અઉંટ વિણા.	૧૯
અન્ન સહ લેવા ગિહ, ઉકિખત્ત પડુચ્ચ પારિ મહ સવ્વ; વિગઈ નિવ્વિગએ નવ, પડુચ્ચ વિણુ અંબિલે અટ્ઠ.	૨૦
અન્ન સહ પારિ મહ સવ્વ, પંચ ખવણો છ પાણિ લેવાઈ; ચઉ ચરિમંગુટ્ઠાઈ, ભિગ્ગહિ અન્ન સહ મહ સવ્વ.	૨૧
દુદ્ધ-મહુ-મજ્જ-તિલ્લં, ચઉરો દવવિગઈ ચઉર પિંડદવા; ઘય-ગુલ દહિયં પિસિયં, મકખણ-પક્કન્ન દો પિંડા.	૨૨
પોરિસિ સડ્ઢઅવડ્ઢ, દુભત્ત નિવ્વિગઈ પોરિસાઈ સમા; અંગુટ્ઠમુટ્ઠિઠગંઠી-સચિત્ત દવ્વાઈભિગ્ગહિયં.	૨૩
વિસ્સરણમણા-ભોગો, સહસાગારો સયં મુહપવેસો; પચ્છન્નકાલ મેહાઈ, દિસિ વિવજ્જાસુ દિસિમોહો.	૨૪
સાહુવયણ ઉઘ્ઘાડા-પોરિસિ તણુસુત્થયા સમાહિત્તિ; સંઘાઈકજ્જ મહત્તર, ગિહત્થ-બંદાઈ સાગારી.	૨૫
આઉંટણ મંગાણં, ગુરુ-પાહુણ-સાહુ ગુરુઅભુટ્ઠાણં; પરિઠાવણ વિહિગહિએ, જઈણ પાવરણિ કડિપટ્ટો.	૨૬
ખરડિય લૂહિઅ ડોવાઈ, લેવ સંસટ્ઠ ડુચ્ચ મંડાઈ; ઉકિખત્તપિંડ વિગઈણ, મકિખયં અંગુ-લીહિં મણા.	૨૭
લેવાડં આયામાઈ, ઇઅર સોવીરમચ્છ-મુસિણજલં; ઘોઅણ બહુલ સસિત્થં, ઉસ્સેઈમ ઇઅર સિત્થવિણા.	૨૮
પણ ચઉ ચઉ દુ દુવિહ, છ ભકખ દુદ્ધાઈ વિગઈ ઇગવીસં; તિદ્ધુ તિ ચઉવિહ અભકખા, ચઉ મહુમાઈ વિગઈ બાર.	૨૯
ખીર ઘય દહિઅતિલ્લં, ગુડ પક્કન્નં છ ભકખવિગઈઓ; ગો-મહિસિ-ઉટ્ટિ-અયએલગાણ પણ દુદ્ધ અહ ચઉરો.	૩૦
ઘય દહિઆ ઉટ્ટિવિણા, તિલ સરિસવ અયસિલટ્ટ તિલ્લચઉ; દવગુડ પિંડગુડા દો, પક્કન્નં તિલ્લઘયતલિયં.	૩૧
પયસારિ-ખિર-પેયા, વલેહિ દુદ્ધટ્ટિ દુદ્ધ વિગઈગયા; દકખ બહુ અપ્પ તંદુલ, તચ્ચુન્નં બિલસહિઅ દુદ્ધે.	૩૨
નિબ્બંજણ વીસંદણ, પક્કોસહિતરિય કિટ્ટિ પક્કઘયં; દહિએ કરંબ સિહરિણિ, સલવણ દહિ ઘોલ ઘોલવડા.	૩૩
તિલકુટ્ટી નિબ્બંજણ, પક્કતિલ પક્કુસહિ તરિય તિલ્લમલી; સક્કર ગુલવાણય, પાય ખંડ અદ્ધકટ્ટિ ઇકખુરસો.	૩૪
પૂરિય તવ પૂઆ બિય, પૂઆ તન્નેહ તુરિય ઘાણાઈ;	

ગુલહાણી જલલપ્પસિ, ય પંચમો પુત્તિક્ય પૂઓ.	૩૫
દુદ્ધ દહી ચઉરંગુલ, દવગુડ ઘય તિલ્લ એગ ભત્તુવરિં;	
પિંડગુલ મકખણાણાં, અદામલયં ચ સંસટ્ટં.	૩૬
દવ્વહયા વિગઇ વિગઇ-ગયં પુણો તેણ તં હયં દવ્વં;	
ઉદ્ધરિએ તત્તંમિ ય, ઉક્કિટ્ટં દવ્વં ઇમં ચન્ને.	૩૭
તિલસક્કુલિ વરસોલાઈ, રાયણંબાઇ દકખવાણાઈ;	
ડોલી તિલ્લાઈ ઇઅ, સરસુત્તમ દવ્વ લેવ કડા.	૩૮
વિગઇગયા સંસટ્ટા, ઉત્તમદવ્વાઈ નિવ્વિગઇયંમિ;	
કારણજાયં મુત્તું, કપ્પંતિ ન ભુત્તું જે વુત્તં.	૩૯
વિગઇ વિગઇભીઓ, વિગઇગયં જો અ ભુંજએ સાહૂ;	
વિગઇ વિગઇસહાવા, વિગઇ વિગઇં બલા નેઇ.	૪૦
કુત્તિય મચ્છિય ભામર, મહુંતિહા કટ્ટં પિટ્ટં મજ્જ દુહા;	
જલ થલ ખગમંસતિહા, ઘયવ્વ મકખણ ચઉઅભકખા.	૪૧
મણ વયણ કાય મણવય, મણતણુ વયતણુ તિજોગિ સગસત્ત;	
કર કારણમઈ દુત્તિ જુઈ, તિકાલિ સીયાલ-ભંગ-સયં.	૪૨
એયં ચ ઉત્તકાલે, સયં ચ મણ વયણ તણુહિં પાલણિયં;	
જાણગ-જાણગ પાસિ ત્તિ, ભંગ-ચઉગે તિસુઅણુણા.	૪૩
ફાસિય પાલિય સોહિય, તીરિય કિટ્ટિય આરાહિય ઇ સુદ્ધં;	
પચ્ચકખાણં ફાસિય, વિહિણોચિય-કાલિ જે પત્તં.	૪૪
પાલિય પુણ પુણ સરિયં, સો હિય ગુરુદત્તસેસ ભોયણઓ;	
તીરિય સમહિય કાલા, કિટ્ટિય ભોયણસમય સરણા.	૪૫
ઇઅ પડિઅરિઅં આરાહિયં, તુ અહવા ઇ સુદ્ધિ સદ્દહણા;	
જાણણ વિણય-ણુભાસણ, અણપાલણ ભાવ-સુદ્ધિત્તિ.	૪૬
પચ્ચકખાણસ્સ ફલં, ઇહ પરલોએ ય હોઇ દુવિહં તુ;	
ઇહલોએ ધમ્મિલાઈ, દામન્નગમાઈ પરલોએ.	૪૭
પચ્ચકખાણમિણં સેવિણ, ભાવેણ જિણવરુદ્ધિટ્ટં;	
પત્તા અણંત જીવા, સાસયસુકખં અણાબાહં.	૪૮

કર્મગ્રન્થ પહેલો (કર્મવિપાક)

સિરિવીરજિણં વંદિઅ, કમ્મવિવાગં સમાસઓ વુચ્છં;	
કીરઇ જિએણ હેઉહિં, જેણં તો ભન્નએ કમ્મં.	૧
પયઇ ઠિઇ રસ પએસા, તં ચઉહા મોઅગસ્સ દિટ્ટંતા;	
મૂલપગઇટ્ટં ઉત્તર-પગઇ અડવન્નસયભેયં.	૨
ઇહ નાણદંસણાવરણ-વેઅમોહાઉ નામગોઆણિ;	
વિગ્ધં ચ પણનવદુ-અટ્ટવીસ ચઉતિસયદુ-પણવિહં.	૩
મઇસુઅઓહીમણકેવલાણિ, નાણાણિ તત્થ મઇનાણં;	
વંજણવગ્ગહ ચઉહા, મણનયણવિણિદિયચઉક્કા.	૪
અત્યુગ્ગહ ઈહાવાય-ધારણા કરણમાણસેહિં ઇહા,	
ઇય અટ્ટવીસભેઅં, ચઉદ્દસહા વીસહા વ સુયં.	૫
અકખર સમ્મી સમ્મં, સાઇઅં ખલુ સપજ્જવસિઅં ચ;	
ગમિયં અંગપવિટ્ટં, સત્ત વિ એએ સપડિવકખા.	૬
પજ્જયઅકખર-પયસંઘાયા, પડિવત્તિ તહય અણુઓગો;	
પાહુડપાહુડ પાહુડ, વત્થુ પુવ્વા ય સસમાસા.	૭
અણુગામિ વડ્ઢમાણય, પડિવાઇ યરવિહા ઇહા ઓહી;	
રિઉમઈ-વિઉલમઈ, મણનાણં કેવલમિગવિહાણં.	૮
એસિં જે આવરણં, પડુવ્વ ચકખુસ્સ તં તયાવરણં;	
દંસણ ચઉ પણનિદ્દા, વિત્તિસમં દંસણાવરણં.	૯
ચકખૂદ્ધિદ્ધિ અચકખૂ, સેસિદ્ધિઅ ઓહિકેવલેહિં ચ;	

દંસણમિહ સામન્નં, તસ્સાવરણં તયં ચઉહા.	૧૦
સુહપડિબોહા નિદા, નિદાનિદા ય દુકખપડિબોહા;	૧૧
પયલા ઠિઓવવિટ્ઠસ્સ, પયલપયલા ઉ ચંકમઓ.	૧૨
દિણચિત્તિઅત્થકરણી, થીણાદ્ધી અદ્ધચક્કિઅદ્ધબલા;	૧૩
મહુલિત્તખગ્ગધારા-લિહણં વ દુહા ઉ વેઅણિઅં.	૧૪
ઓસન્નં સુરમણુએ, સાયમસાયં તુ તિરિઅનિરએસુ;	૧૫
મજ્જંવ મોહણીઅં, દુવિહં દંસણચરણમોહા.	૧૬
દંસણમોહં તિવિહં, સમ્મં મીસં તહેવ મિચ્છત્તં;	૧૭
સુદ્ધં અદ્ધવિસુદ્ધં, અવિસુદ્ધં, તં હવઇ કમસો.	૧૮
જિઅઅજિઅપુણ્ણપાવા સવસંવરબંધમુકખનિજ્જરણા;	૧૯
જેણં સદ્દહઇ તયં, સમ્મં ખઇગાઇબહુભેઅં.	૨૦
મીસા ન રાગદોસો, જિણધમ્મે અંતમુહૂ જહા અન્ને;	૨૧
નાલિચરદીવમણુણો, મિચ્છં જિણધમ્મવિવરીઅં.	૨૨
સોલસ કસાય નવ નોકસાય, દુવિહં ચરિત્તમોહણિઅં;	૨૩
અણ અપચ્ચકખાણા, અપચ્ચકખાણા ય સંજલણા.	૨૪
જાજીવ વરિસ ચઉમાસ, પકખગા નિરયતિરિઅ નર-અમરા;	૨૫
સમ્માણુસવ્વવિરઇઅહકખાયચરિત્તઘાયકરા.	૨૬
જલ રેણુ પુઢવિ પવ્વય-રાઇ-સરિસો ચઉવ્વિહો કોહો;	૨૭
તિણિસલયા કટ્ઠટ્ઠિઅ સેલત્થંભોવમો માણો.	૨૮
માયાવલેહિ ગોમુત્તિ, મિઢસિંગ ઘણવંસિમૂલસમા;	૨૯
લોહો હલિદ્ધ ખંજણ, કદ્ધમકિમિરાગસમાણો.	૩૦
જસ્સુદ્ધયા હોઈ જિએ, હાસ રઇ અરઇ સોગ ભય કુચ્છા;	૩૧
સનિમિત્તમન્નહા વા, તં ઇહ હાસાઇમોહણિઅં.	૩૨
પુરિસિચ્ચિત્તદુભયં પઇ, અહિલાસો જવ્વસા હવઇ સો ઉ;	૩૩
થી નર નપુ વેઉદ્ધઓ, કુંકુંમ તણ નગર દાહસમો.	૩૪
સુર નર-તિરિ નિરયાગી, હડિસરિસં નામકમ્મ ચિત્તિસમં;	૩૫
બાયાલ તિનવઇવિહં, તિઉત્તરસયં ચ સત્તટ્ઠી.	૩૬
ગઇ જાઇ તણુ ઉવંગા, બંધણ સંઘાયણાણિ સંઘયણા;	૩૭
સંઠાણ વન્નગંધરસ-ફાસ અણુપુવ્વિ વિહગગઇ.	૩૮
પિંડપયડિત્તિ ચઉદ્ધસ, પરઘા ઊસાસ આયવુજ્જોઅં;	૩૯
અગુરુલહુ તિત્થ નિમિણો-વઘાયમિઅ અટ્ઠપત્તેઆ.	૪૦
તસ બાયર પજ્જત્તં, પત્તેય ચિરં સુભં ચ સુભગં ચ;	૪૧
સુસરાઇજ્જજસં, તસદ્ધસગં થાવરદસં તુ ઇમં.	૪૨
થાવર સુહુમ અપજ્જં, સાહારણ અથિર અસુભ દુભગાણિ;	૪૩
દુસ્સર ણાઇજ્જા જસ-મિઅનામે સેઅરા વીસં.	૪૪
તસચઉ ચિરઇક્કં અથિરઇક્કં, સુહુમતિગ થાવરચઉક્કં;	૪૫
સુભગ-તિગાઈ વિભાસા, તયાઇસંખાહિ પયડીહિં.	૪૬
વન્નચઉ અગુરુલહુ ચઉ, તસાઇ-દુ તિ ચઉર ઇક્કમિચ્ચાઈ;	૪૭
ઇઅ અન્નાવિ વિભાસા, તયાઇસંખાહિ પયડીહિં.	૪૮
ગઇઆઈણ ઉ કમસો, ચઉપણ પણાતિપણ પંચઇઇક્કં;	૪૯
પણદુગ પણટ્ઠચઉદ્ધુગ, ઇઅ ઉત્તરભેયપણસટ્ઠી.	૫૦
અડવીસજુઆ તિનવઇ, સંતે વા પનરબંધણે તિસયં;	૫૧
બંધણસંઘાયગહો, તણુસુ સામન્ન વણ્ણચગી.	૫૨
ઇઅ સત્તટ્ઠી બંધોદ્ધએ ય, ન ય સમ્મ મીસયા બંધે;	૫૩
બંધુદ્ધએ સત્તાએ, વીસ દુવીસકવણ્ણસયં.	૫૪
નિરયતિરિ નરસુરગઈ, ઇગભિઅતિઅ ચઉપણિંદિજાઇઓ;	૫૫
ઓરાલવિઉવ્વાહારગ-તેઅકમ્મણ પણસરીરા.	૫૬

બાહુરુ પિટ્ઠિઠ સિર ઉર, ઉયરંગ ઉવંગ અંગુલીપમુહા; સેસા અંગોવંગા, પઢમતણુતિગસ્સુવંગાણિ.	૩૪
ઉરલાઇ પુગ્ગલાણં, નિબદ્ધ બજ્જંતયાણ સંબંધં; જં કુણાઈ જઉસમં તં, બંધણ મુરલાઇતણુનામા.	૩૫
જં સંઘાયઇ ઉરલાઇ-પુગ્ગલે તિણાગણંવ દંતાલી; તં સંઘાયં બંધણમિવ, તણુનામેણ પંચવિહં.	૩૬
ઓરાલવિઉવ્વાહારયાણ, સગ તેઅ કમ્મજુત્તાણં; નવ બંધણાણિ ઇઅર દુ-સહિયાણં તિન્નિ તેસિં ચ.	૩૭
સંઘયણમટ્ઠિઠનિયઓ, તં ઇદ્ધા વજ્જરિસહનારાયં; તહ રિસહનારાયં, નારાયં અદ્ધનારાયં.	૩૮
કીલિઅ છેવટ્ઠં ઇહ, રિસહો પટ્ટો અકીલિઆ વજ્જં; ઉભઓ મક્કડબંધો, નારાયં ઇમમુરાલંગે.	૩૯
સમચઉરંસં નિગ્ગોહ, સાઇ ખુજ્જાઈ વામણં હુંડં; સંઠાણા વણ્ણા કિણહ, નીલ લોહિઅ-હલિદ્ધ સિઆ.	૪૦
સુરહિદુરહી રસા પણ, તિત્ત કડુ કસાય અંબિલા મહુરા; ફાસા ગુરુલહુ મિઉખર, સીઉણહ સિણિદ્ધરુકખટ્ઠા.	૪૧
નીલ કસિણં દુગંધં, તિત્તં કડુઅં ગુરું, ખરં રુકખં; સીઅં ચ અસુહનવગં, ઇક્કારસગં સુભં સેસં.	૪૨
ચઉહગઇવ્વ ણુપુવ્વી, ગઇપુવ્વિદુગં તિગં નિયાઉજુઅં; પુવ્વીઉદઓ વક્કે, સુહઅસુહવસુટ્ટવિહગગઇ.	૪૩
પરઘા ઉદયા પાણી, પરેસિં બલિણંપિ હોઇ દુદ્ધરિસો; ઉસસણ લદ્ધિજુત્તો, હવેઇ ઉસાસનામવસા.	૪૪
રવિંબિબે ઉ જિઅંગં, તાવજુઅં આયવાઉ ન ઉ જલણે; જમુસિણાફાસસ્સ તહિં, લોહિઅવણ્ણસ્સ ઉદઉત્તિ.	૪૫
અણુસિણપયાસરૂવં, જિઅંગમુજ્જોઅએ ઇહુજ્જોઆ; જઇ દેવુત્તરવિક્કિઅ, જોઇસ-ખજ્જોઅમાઇવ્વ.	૪૬
અંગં ન ગુરુ નં લહુઅં, જાયઇ જીવસ્સ અગુરુલહુઉદયા; તિત્થેણ તિહુઅણસ્સવિ, પુજ્જો સે ઉદઓ કેવલિણો.	૪૭
અંગોવંગનિઅમણં, નિમ્માણં કુણાઇ સુત્તહારસમં; ઉવઘાયા ઉવહમ્મઇ, સતણુવયવ લંબિગાઇહિં.	૪૮
બિતિચઉપણિંદિઅ તસા, બાયરઓ બાયરા જિઆ થૂલા; નિઅનિઅપજ્જત્તિજુઆ, પજ્જત્તા લદ્ધિ કરણોહિં.	૪૯
પત્તેઅતણુ પત્તે-ઉદએણં દંત અટ્ઠિઠમાઈ થિરં; નાભુવરિ સિરાઇ સુહં, સુભગાઓ સવ્વજણાઇટ્ઠો.	૫૦
સુસરા મહુરસુહજુણી, આઇજજા સવ્વલોયગિજ્જવઓ; જસઓ જસકિત્તીઓ, થાવરદસગં વિવજ્જત્થં.	૫૧
ગોઅં દુહુચ્ચનીઅં, કુલાલ ઇવ સુઘડભુંભલાઇઅં; વિગ્ધં દાણે લાભે, ભોગુવભોગેસુ વીરિએ અ.	૫૨
સિરિહરિઅસમં એઅં, જહ પડિકુલેણ તેણ રાયાઈ; ન કુણાઈ દાણાઈઅં એવં વિગ્ધેણ જીવો વિ.	૫૩
પડિણીઅત્તણ નિન્હવ, ઉવઘાય પઓસ અંતરાએણં; અચ્ચાસાયણયાએ, આવરણદુગં જિઓ જયઇ.	૫૪
ગુરુભત્તિ ખંતિ કરુણા-વય જોગ કસાયવિજય દાણજુઓ; દ્ઢઘમ્માઈ અજ્જઈ, સાયમસાયં વિવજ્જયઓ.	૫૫
ઉમગ્ગદેસણા મગ્ગ નાસણા, દેવદવ્વહરણોહિં; દંસણમોહં જિણમુણિ, ચેઇઅ સંઘાઇ પડિણીઓ.	૫૬
દુવિહંપિ ચરણમોહં, કસાય હાસાઇ વિસય વિવસમણો;	

બંધ ધ નિરયાઉ મહા, રંભપરિગ્ગહરઓ રુદ્ધો.	૫૭
તિરિઆઉ ગૂઢહિઅઓ, સઢો સસલ્લો તહા મણુસાઊ;	
પયઇઇ તણુકસાઓ, દાણારુઈ મજ્જિમગુણોઅ.	૫૮
અવિરયમાઇ સુરાઉ, બાલતવોડકામનિજ્જરો જયઇ;	
સરલો અગારવિલ્લો, સુહનામં અન્નહા અસુહં.	૫૯
ગુણપેહી મયરહિઓ, અજ્જયણજ્જાવણારુઇ નિચ્ચં;	
પકુણઇ જિણાઇભત્તો, ઉચ્ચં નીઅં ઇઅરહા ઉ.	૬૦
જિણપૂઆવિગ્ગકરો, હિંસાઇપરાયણો જયઇ વિગ્ગં;	
ઇઅ કમ્મવિવાગોડયં, હિહિઓ દેવિંદસૂરીહિં.	૬૧

કર્મગ્રન્થ બીજો (કર્મસ્તવ)

તહ યુણિમો વીરજિણં, જહ ગુણઠાણેસુ સયલકમ્માઇ;	
બંધુદ્ધઓદીરણયા-સત્તાપત્તાણિ ખવિઆણિ.	૧
મિચ્છે સાસણમીસે અવિરયદેસે પમત્ત અપમત્તે;	
નિઅટ્ટિ અનિઅટ્ટિ, સુહુમુવસમ ખીણસજોગિઅજોગિગુણા.	૨
અભિનવ-કમ્મગ્ગહણં, બંધો ઓહેણ તત્થ વીસસયં;	
તિત્થયરાહારગદ્દુગ-વજ્જં મિચ્છંમિ સતરસયં.	૩
નરયતિગ જાઇથાવર-ચઉ હુંડાયવ છિવટ્ઠ નપુમિચ્છં;	
સોલંતો ઇગહિઅસય, સાસણિ તિરિથીણદ્દુહગતિગં.	૪
અણમજ્જાગિઇસંઘયણ-ચઉનિઉજ્જોઅ કુખગઇત્થિત્તિ;	
પણવીસંતો મીસે, ચઉસયરિ દુઆઉઅ અબંધા.	૫
સમ્મે સગસયરિજિણાઉ, બંધિ વઇરનરતિઅ બિઅકસાયા;	
ઉરલદ્દુગંતો દેસે, સત્તટ્ઠી તિઅકસાયંતો.	૬
તેવટ્ઠિ પમત્તે સોગ, અરઇ અથિરદ્દુગ અજસ અસ્સાયં;	
વુચ્છિજ્જ ઇચ્ચ સત્ત વ, નેઇ સુરાઉ જયા નિટ્ઠં.	૭
ગુણસટ્ઠિ અપ્પમત્તે, સુરાઉ બંધંતુ જઇ ઇહાગચ્છે;	
અન્નહ અટ્ઠાવન્ના, જ આહારગદ્દુગં બંધે.	૮
અડવન્ન અપુવ્વાઇમિ, નિદ્દદ્દુગંતો ઇપન્ન પણાભાગે;	
સુરદ્દુગ પણિંદિ-સુખગઇ, તસનવ ઉરલવિણુ તણુવંગા.	૯
સમયઉરનિમિણજિણાવન્ન, અગુરુલહુચઉઇલંસિતી સંતો;	
ચરમે ઇવીસબંધો, હાસ રઇ કુચ્છ ભય ભેઓ.	૧૦
અનિઅટ્ટિ ભાગપણગે, ઇગેગહીણો દુવીસવિહબંધો;	
પુમ સંજલણ-ચઉણહં, કમેણ ઇઓ સત્તર સુહુમે.	૧૧
ચઉદંસણુચ્ચજસનાણ, વિગ્ગદસગંતિ સોલસુચ્છેઓ;	
તિસુ સાયબંધ ઇઓ, સજોગિ બંધંતુડણંતો અ.	૧૨
ઉદઓ વિવાગવેઅણ-મુદીરણમપત્તિ ઇહ દુવીસસયં;	
સતરસયંમિચ્છે મીસ-સમ્મ આહાર-જિણણુદયા.	૧૩
સુહુમતિગાયવમિચ્છં, મિચ્છંતં સાસણે ઇગારસયં;	
નિરયાણુપુવ્વિણુદયા, અણથાવર ઇગવિગલઅંતો.	૧૪
મીસે સયમણપુવ્વી-ડણુદયા મીસોદએણ મીસંતો;	
ચઉસયમજ્જએ સમ્માડણુપુવ્વિખેવા બિઅકસાયા.	૧૫
મણુતિરિણુપુવ્વિ વિઉવટ્ઠ, દુહગઅણાઇજ્જદ્દુગસત્તરછેઓ;	
સગસીઇ દેસિ તિરિગઇ-આઉ નિઉજ્જો અ તિકસાયા.	૧૬
અટ્ઠચ્છેઓ ઇગાસી, પમત્તિ આહારજુઅલ પકખેવા;	
થીણાતિગાહારગદ્દુગ-છેઓ ઇસ્સયરિ અપમત્તે.	૧૭
સમત્તંતિમસંઘયણ-તિઅગચ્છેઓ બિસત્તરિ અપુવ્વે;	
હાસાઇઇકકઅંતો, ઇસટ્ઠિ અનિઅટ્ટિ વેઅતિગં.	૧૮
સંજલણતિગં ઇ ઇઓ, સટ્ઠિ સુહુમંમિ તુરિઅલોભંતો;	

ઉવસંતગુણો ગુણસદ્ધિઠ, રિસહનારાયદુગઅંતો.	૧૯
સગવન્ન ખીણદુયરિમિ, નિદદુગંતો અ ચરિમિ પણવન્ના;	
નાણંતરાયદંસણ-ચઉ છેઓ સજોગિ બાયાલા.	૨૦
તિત્યુદયા ઉરલા થિર-ખગઇદુગ પરિત્તિગ છ સંઠાણા;	
અગુરુલહુ વન્નચઉ નિમિણ-તેઅકમ્માઇ સંઘયણં.	૨૧
દૂસર સૂસર સાયા-સાએગયરં ચ તીસવુચ્છેઓ,	
બારસ અજોગિ સુભગાઇજજ-જસન્નયરવેઅણિઅં.	૨૨
તસતિગપણિદિમણુઆઉ, ગઇજિણુચ્ચંતિ ચરિમસમયંતો;	
ઉદઉવ્વુદીરણા પર-મપમત્તાઈ સગગુણેસું.	૨૩
એસા પયડિતિગૂણા, વેયણિયાહારજુઅલ થીણતિગં;	
મણુઆઉ પમત્તા, અજોગિ અણુદીરગો ભયવં.	૨૪
સત્તા કમ્માણ ઠિઈ, બંધાઇલદ્ધ અત્તલાભાણં;	
સંતે અડયાલસયં, જા ઉવસમુ વિજણુ બિઅતઇ એ.	૨૫
અપુવ્વાઇચઉક્કે અણાતિરિનિરયાઉ વિણુ બિયાલસયં;	
સમ્માઇચઉસુ સતગ-ખયંમિ ઇગચત્તસયમહવા.	૨૬
ખવગંતુ પપ્પ ચઉસુવિ, પણયાલં નિરયતિરિયસુરાઉ વિણા;	
સત્તગવિણુ અડતીસં, જા અનિઅટ્ટીપદમ ભાગો.	૨૭
થાવરતિરિનિરયાયવ-દુગ થીણતીગેગ વિગલ સાહારં;	
સોલખઓ દુવીસસયં, બીઅંસિ બીઅતિઅકસાયંતો.	૨૮
તઇઆઇસુ ચઉદસતેર, બારઇપણ-ચઉતિહિયસય કમસો;	
નપુઇત્થિહાસઇગ-પુંસ, તુરિઅકોહ-મય-માય ખઓ.	૨૯
સુહુમિદુસય લોહંતો, ખીણદુયરિમેગસય દુનિદખઓ;	
નવનવઈ ચરિમસમએ, ચઉદંસણ નાણાવિગ્ધંતો.	૩૦
પણસીઇ સજોગિઅજોગિ, દુયરિમે દેવખગઇગંધદુગં;	
ફાસટ્ઠ વન્નરસતણુ-બંધણસંઘાયપણ નિમિણં.	૩૧
સંઘયણાઅથિરસંઠાણ-ઇક્ક અગુરુલહુચઉ અપજજત્તં;	
સાયંવ અસાયં વા, પરિત્તુવંગતિગ સુસર નિઅં.	૩૨
બિસયરિ ખઓ અચરિમે, તેરસમણુઅતસતિગ જસાઇજજં;	
સુભગ જિણુચ્ચ પણિદિઅ, સાયાસાએગયરઇએઓ.	૩૩
નરઅણુપુલ્લિવિણા વા, બારસચરિમસમયંમિ જો ખવિઉં;	
પત્તો સિદ્ધિં દેવિંદ-વંદિઅં નમહ તં વીરં.	૩૪

કર્મગ્રન્થ ત્રીજો (બંધસ્વામિત્વ)

બંધવિહાણાવિમુક્કં, વંદિય સિરિવદ્ધમાણાજિણચંદં;	
ગઇઆઇસું વુચ્છં, સમાસઓ બંધસામિત્તં.	૧
ગઇ ઈદિએ ય કાએ, જોએ વેએ કસાય નાણે ય;	
સંજમ દંસણ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે.	૨
જિણા સુરવિઉવાહારદુ, દેવાઉ ય નિરય સુહુમ વિગલતિગં;	
એગિંદિ થાવરાડકયવ, નપુ મિચ્છં હુંડ છેવટ્ઠં.	૩
અણમજ્જાગિઇસંઘયણ, કુખગઇનિય ઇત્થિ દુહગથીણતિગં;	
ઉજ્જોઅ તિરિદુગંતિરિ-નરાઉ નરઉરલદુગ રિસહં.	૪
સુરઇ-ગુણવીસવજજં, ઇગ સઉ ઓહેણ બંધહિં નિરયા;	
તિત્થવિણા મિચ્છિ સયં, સાસણિ નપુચઉવિણા છનુઇ.	૫
વિણુ અણઇવીસમીસે, બિસયરિ સમ્મંમિ જિણનરાઉજુઆ;	
ઇઅ રયણાઇસુ ભંગો, પંકાઇસુ તિત્થયરહીણો.	૬
અજિણમણુઆઉ ઓહે, સત્તમીએ નરદુગુચ્ચવિણુ મિચ્છે;	
ઇગનવઈ સાસાણે, તિરિઆઉ નપુંસચઉ વજજં.	૭
અણચઉવીસવિરહિઆ, સનરદુગુચ્ચા ય સયરિ મીસદુગે;	

સતરસઓ ઓહિ મિચ્છે, પજ્જતિરિઆ વિણુ જિણાહારં.	૮
વિણુ નિરયસોલ સાસણિ, સુરાઉઅણાએગતીસ વિણુ મીસે;	
સસુરાઉ સયરિ સમ્મે, બીઅકસાએ વિણા દેસે.	૯
ઇય ચઉગુણેસુવિ નરા, પરમજયા સજિણા ઓહુ દેસાઈ;	
જિણાઈકારસહીણં, નવસય અપજ્જત્તિરિઅનરા.	૧૦
નિરયવ્વ સુરા નવરં, ઓહે મિચ્છે ઇગિંદિતિગસહિઆ;	
કપ્પદુગે વિ ય એવં, જિણાહીણો જોઇભવણાવણે.	૧૧
રયણુવ્વ સણંકુમારાઈ, આણાયાઈ ઉજ્જોયચઉરહિઆ;	
અપજ્જતિરિઅવ્વનવસય, મિગિંદિપુઢવિજલતરુવિગલે.	૧૨
છન્નવઈ સાસણિ-વિણુ સુહુમતેર, કેઈ પુણા બિંતિ ચઉનવઈં;	
તિરિઅનરાઉહિ વિણા, તણુપજ્જત્તિં ન જંતિ જઓ.	૧૩
ઓહુ પણિંદિતસે, ગઇતસે જિણિક્કારનરતિગુચ્ચ વિણા;	
મણાવયજોગે ઓહો, ઉરલે નરભંગુ તમ્મિસ્સે.	૧૪
આહારછગ વિણોહે ચઉદસસઉ મિચ્છિ જિણપણાહીણં;	
સાસણિ ચઉનવઈ વિણા તિરિઅનરાઉ સુહુમતેર.	૧૫
અણચઉવીસાઇ વિણા, જિણપણાજુઅ સમ્મિ જોગિણો સાયં;	
વિણુ તિરિનરાઉ કમ્મે વિ, એવમાહારદુગિ ઓહો.	૧૬
સુરઓહો વેઉવ્વે, તિરિઅનરાઉ રહિઓ અ તમ્મિસ્સે;	
વેઅતિગાઇમ બિઅતિઅ, કસાય નવ દુ ચઉપંચગુણા.	૧૭
સંજલણતિગે નવ દસ લોભે, ચઉ અજઇ દુતિઅનાણાતિગે;	
બારસ અચકપ્પુચકપ્પુસુ, પઢમા અહકપ્પાય ચરિમચઉ.	૧૮
મણાનાણિ સગ જયાઇ, સમઇઅચ્છેઅ ચઉ દુન્નિ પરિહારે;	
કેવલદુગિ દો ચરમા, જયાઇ નવ મઇસુ ઓહિદુગે.	૧૯
અડ ઉવસમિ ચઉ વેઅગિ, ખઇએ ઇકાર મિચ્છતિગિ દેસે;	
સુહુમિ સઠાણં તેરસ, આહારગિ નિઅનિઅગુણોહો.	૨૦
પરમુવસંમિ વટ્ટંતા, આઉ ન બંધંતિ તેણ અજયગુણે;	
દેવમણુઆઉહીણો, દેસાઇસુ પુણા સુરાઉ વિણા.	૨૧
ઓહે અટ્ટહારસયં, આહારદુગુણમાઇલેસતિગે;	
તં તિત્થોણંમિચ્છે, સાણાઇસુ સવ્વહિં ઓહો.	૨૨
તેઉ નિરયનવૂણા, ઉજ્જોઅચઉ નિરયબારવિણુ સુક્કા;	
વિણુ નિરયબાર પમ્હા, અજિણાહારા ઇમા મિચ્છે.	૨૩
સવ્વગુણ ભવ્વસન્નિસુ, ઓહુ અભવ્વા અસન્નિ મિચ્છિસમા;	
સાસણિ અસન્નિ સન્નિવ્વ, કમ્મણાભંગો અણાહારે.	૨૪
તિસુ દુસુ સુક્કાઇગુણા, ચઉ સગ તેરત્તિ બંધસામિત્તં;	
દેવિંદસૂરિ રઇઅં, નેઅં કમ્મત્થયં સોઉં.	૨૫

કર્મગ્રન્થ ચોથો (પડશીતિ)

નમિઅજિણંજિઅમગ્ગણ-ગુણાણુવઓગજોગલેસાઓ;	
બંધપ્પ બહૂ ભાવે, સંપિજ્જાઈ કિમવિ વુચ્છં.	૧
નમિયજિણંવત્તવ્વા, ચઉદસ જિઅઠાણાએસુ ગુણાઠાણા;	
જોગુવઓગો લેસા, બંધુદઓદીરણા સત્તા.	૨
તહ મૂલ ચઉદ મગ્ગણ-ઠાણેસુ બાસટ્ઠિ ઉત્તરેસું ચ;	
જિઅગુણ જોગુવઓગા, લેસપ્પબહું ચ છટ્ટાણા.	૩
ચઉદસગુણે-સુજિઅજો, ગુવઓગલેસા ય બંધહેઉ ય;	
બંધાઇચઉ અપ્પાબહું ચ તો ભાવસંખાઇ.	૪
ઇહ સુહુમબાયરેગિંદિ, બિતિચઉ અસન્નિસન્નિપંચિદી;	
અપજ્જત્તા પજ્જત્તા, કમ્પેણ ચઉદસ જિઅટ્ટાણા.	૫
બાયર-અસન્નિવિગલે, અપજ્જિપઢમબિઅસન્નિઅપજ્જત્તે;	

અજયજુઅ સન્નિપજ્જે, સવ્વગુણા મિચ્છ સેસેસુ.	૬
અપજત્તછકિક્ક કમ્મુરલ, મીસ જોગા અપજજ સન્નિસુ;	
તે સવિઉવ્વમીસ એસુ, તણુપજ્જેસુ ઉરલ મન્ને.	૭
સવ્વે સન્નિપજત્તે, ઉરલં સુહમે સભાસુ તં ચઉસુ;	
બાયરિ સવિઉવ્વિદ્દુગં, પજસન્નિસુ બાર ઉવઓગા.	૮
પજચઉરિંદિ-અસન્નિસુ, દુદંસદુઅનાણદસસુચકખુવિણા;	
સન્નિઅપજ્જે મણનાણ-ચકખુકેવલદ્દુગ વિહૂણા.	૯
સન્નિદ્દુગિ છલેસ, અપજજ બાયરે પઢમચઉતિ સેસેસુ;	
સત્તટ્ઠ બંધુદીરણ, સંતુદયા અટ્ઠ તેરસસુ.	૧૦
સત્તટ્ઠ છેગે બંધા, સંતુદયા સત્ત અટ્ઠ ચત્તારિ;	
સત્તટ્ઠ છ પંચ દુગં, ઉદીરણા સન્નિપજ્જત્તે.	૧૧
ગઇ ઇંદિએ ચ કાએ, જોએ વેએ કસાય નાણેસુ;	
સંજમ દંસણ લેસા, ભવસમ્મે સન્નિ આહારે.	૧૨
સુરનરતિરિનિરયગઇ, ઇગભિઅતિઅચઉપણિંદિછકકાયા;	
ભૂજલજલણાનિલવણ, તસા ચ મણ વચણ તણુજોગા.	૧૩
વેઅ નરિત્થિ નપુંસા, કસાય કોહ-મય-માય-લોભત્તિ;	
મઇસુઅવહિ-મણ-કેવલ, વિભંગ-મઇસુઅનાણ સાગારા.	૧૪
સામાઇઅ છેઅ પરિહાર, સુહુમ અહકખાયદેસજયઅજયા;	
ચકખુ અચકખુ ઓહી, કેવલદંસણ અણાગારા.	૧૫
કિણહા નીલા કાઠિ, તેઠિ પમ્હા ચ સુક્ક ભવ્વિઅરા;	
વેઅગ ખઇગુવસમ મિચ્છ, મીસ સાસાણ સન્નિઅરે.	૧૬
આહારેઅર ભેઆ, સુરનિરયવિભંગ મઇસુઓહિદ્દુગે;	
સમ્મત્તિગે પમ્હા, સુક્કા સન્નીસુ સન્નિદ્દુગં.	૧૭
તમસન્નિ અપજજજુયં, નરે સબાયરઅપજજ તેઉએ;	
થાવરઇગિંદિ પઢમા ચઉ, બાર અસન્નિ દુદ્દુ વિગલે.	૧૮
દસચરિમ તસે અજયા, હારગ તિરિ તણુ કસાય દુઅનાણે;	
પઢમતિલેસાભવિઅર, અચકખુનપુમિચ્છિ સવ્વેવિ.	૧૯
પજ્જસન્ની કેવલદ્દુગે, સંજમ મણનાણ દેસ મણ મીસે;	
પણચરિમપજ્જવચણે, તિય છ વ પજ્જિઅરચકખુંમિ.	૨૦
થીનરપણિંદિ ચરમા ચઉ, અણહારે દુસન્નિ છ અપજજા;	
તે સુહુમઅપજ્જ વિણા, સાસણિ ઇત્તો ગુણે વુચ્છં.	૨૧
પણ તિરિચઉ સુરનિરએ, નરસન્નિપણિંદિભવ્વતસિસવ્વે;	
ઇગવિગલ ભૂદગવણે, દુ દુ એગં ગઇતસ અભવ્વે.	૨૨
વેઅતિકસાય નવ દસ, લોભે ચઉ અજઇ દ્વિતિ અનાણાતિગે;	
બારસ અચકખુ ચકખુસુ, પઢમા અહખાઇ ચરિમ-ચઠિ.	૨૩
મણનાણિ સગ જયાઇ, સમઇઅ છેઅ ચઉ દુન્નિ પરિહારે;	
કેવલદ્દુગિ દ્વો ચરિમા-જયાઇ નવ મઇસુઓહિદ્દુગે.	૨૪
અડ ઉવસમિ ચઉ વેઅગિ, ખઇએ ઇક્કાર મિચ્છતિગિ દેસે;	
સુહુમે અ સઠાણં તેર, જોગ આહાર સુક્કાએ.	૨૫
અસન્નિસુ પઢમદ્દુગં, પઢમતિલેસાસુ ઇચ્ચ દુસુ સત્ત;	
પઢમંતિમદ્દુગ અજયા, અણહારે મગ્ગણાસુ ગુણા.	૨૬
સચ્ચેઅર મીસઅસચ્ચ, મોસ મણ વચ વિઉવ્વિ આહારા;	
ઉરલં મીસા કમ્મણ, ઇઅ જોગા કમ્મ અણાહારે.	૨૭
નરગઇ પણિંદિતસ તણુ, અચકખુ નરનપુ કસાય સમ્મદ્દુગે;	
સન્નિ છલેસા હારગ, ભવ મઇ સુઅ ઓહિદ્દુગિ સવ્વે.	૨૮
તિરિઇત્થિઅજય સાસણ, અનાણઉવસમઅભવ્વમિચ્છેસુ;	
તેરાહારદ્દુગૂણા, તે ઉરલદ્દુગૂણા સુરનિરએ.	૨૯

કમ્મુરલદ્વગંથાવરિ, તે સવિઉવ્વિદ્વગ પંચ ઇગિ પવણે;	
છ અસન્નિચરિમ-વઇજુઅ, તે વિઉવદ્વગૂણયઉ વિગલે.	૩૦
કમ્મુરલમીસ વિણુ મણ, વઇસમઇઅ છ અ ચકખુમણનાણે;	
ઉરલદ્વગ કમ્મ પઢમં-તિમમણવઇ કેવલદ્વગંમિ.	૩૧
મણવઇઉરલા પરિહારિ, સુહુમિ નવ તે ઉ મીસિસવિઉવ્વા;	
દેસે સવિઉવ્વિદ્વગા, સકમ્મુરલમીસ અહકખાએ.	૩૨
તિઅનાણનાણપણયઉદંસણબાર-જિઅલકખણુવઓગા;	
વિણુ મણનાણદ્વકેવલ, નવ સુર તિરિ-નિરયઅજએસુ.	૩૩
તસ જોઅ વેઅ સુક્કા-હાર નર પણોદિ સન્નિ ભવિ સવ્વે;	
નયણેઅર પણ લેસા, કસાય દસ કેવલદ્વગૂણા.	૩૪
ચઉરિંદિઅસન્નિદ્વ અન્નાણ, દ્વદંસ ઇગભિતિથાવરિ અચકખુ;	
તિઅનાણ દંસણદ્વગં, અનાણતિગિ અભવિ મિચ્છદ્વગે.	૩૫
કેવલદ્વગે નિઅદ્વગં, નવ તિઅનાણ વિણુ ખઇઅઅહકખાએ;	
દંસણનાણતિગં દેસિ, મીસિ અન્નાણમીસં તં.	૩૬
મણનાણચકખુવજજા, અણહારે તિન્નિદંસ ચઉનાણા;	
ચઉનાણસંજમોવસમવેઅગે ઓહિદંસે અ.	૩૭
દો તેર તેર બારસ, મણે કમા અટ્ઠ દ્વ ચઉ ચઉ વયણે;	
ચઉ દ્વ પણતિન્નિ કાયે, જિઅગુણજોગોવઓગને.	૩૮
છસુ લેસાસુ સઠાણં, એગિંદિઅસન્નિ ભૂ દગ વણેસુ;	
પઢમા ચઉરો તિન્નિઉ, નારય-વિગલગ્ગિ-પવણેસુ.	૩૯
અહકખા ય સુહુમ કેવલ-દ્વગિ સુક્કા છાવિ સેસઠાણેસુ;	
નર-નિરય-દેવ-તિરિઆ, થોવા દ્વ અસંખ અણંતગુણા.	૪૦
પણ ચઉ તિદ્વ એગિંદી, થોવા તિન્નિઅહિયા અણંતગુણા;	
તસ થોવ અસંખગ્ગી, ભૂજલનિલ અહિયવણ ણંતા.	૪૧
મણ-વયણ-કાયજોગી, થોવા અસંખગુણ અણંતગુણા;	
પુરિસા થોવા ઇત્થી, સંખગુણા-ણંતગુણ કીવા.	૪૨
માણી કોહી માયી, લોભી અહિય મણનાણિણો થોવા;	
ઓહિ અસંખા મઇ સુઅ, અહિઅ સમ અસંખવિભ્ભંગા.	૪૩
કેવલિણો ણંતગુણા, મઇસુઅઅન્નાણિ ણંતગુણ તુલ્લા;	
સુહુમા થોવા પરિહાર, સંખઅહકખાય સંખગુણા.	૪૪
છેય સમઇય સંખા, દેસ અસંખગુણ ણંતગુણ અજયા;	
થોવ અસંખ દ્વણંતા, ઓહિ નયણ કેવલ અચકખુ.	૪૫
પચ્છાણુપુવ્વિ લેસા, થોવા દોહસંખ ણંત દો અહિઆ;	
અભવિઅર થોવ ણંતા, સાસણ થોવો વસમ સંખા.	૪૬
મીસા સંખા વેઅગ, અસંખગુણ ખઇઅ મિચ્છ દ્વ અણંતા;	
સન્નિઅર થોવ ણંતા-ણહાર થોવેઅર અસંખા.	૪૭
સવ્વજિઅઠાણ મિચ્છે, સગસાસણિ પણ અપજજ સન્નિદ્વગં;	
સમ્મે સન્ની દ્વિહો, સેસેસું સન્નિપજજત્તો.	૪૮
મિચ્છદ્વગિ અજઇ જોગા-હારદ્વગૂણા અપુવ્વપણગે ઉ;	
મણવઇ ઉરલં સવિઉવ્વિ, મીસિ સવિઉવ્વિદ્વગ દેસે.	૪૯
સાહારદ્વગ પમત્તે, તે વિઉવાહારમીસ વિણુ ઇઅરે;	
કમ્મુરલદ્વગંતાઇમ-મણવયણ સજોગિ ન અજોગી.	૫૦
તિઅનાણ દ્વદંસાઇમ, દ્વગે અજઇ દેસિ નાણદંસતિગં;	
તે મીસિ મીસા સમણા, જયાઇ કેવલદ્વ અંતદ્વગે.	૫૧
સાસણાભાવે નાણં, વિઉવ્વગાહારગે ઉરલમિસ્સં;	
નેગિંદિસુ સાસાણો, નેહાહિગયં સુયમયં પિ.	૫૨
છસુ સવ્વા તેઉતિગં, ઇગિ છસુ સુક્કા અજોગિ અલ્લેસા;	

બંધસ્સ મિચ્છ અવિરઈ, કસાય જોગત્તિ ચઉ હેઉ.	૫૩
અભિગહિઅ, મણભિગહિઆ, ભિન્નિવેસિય-સંસઈય-મણાભોગં;	
પણમિચ્છ બાર અવિરઈ, મણકરણાનિઅમુ ઇજિઅવહો.	૫૪
નવ સોલ કસાયા પનર, જોગ ઈઅ ઉત્તરા ઉ સગવન્ના;	
ઈગ ચઉ પણ તિગુણોસુ, ચઉ તિ-દુ-ઈગપચ્ચઓ બંધો.	૫૫
ચઉમિચ્છમિચ્છઅવિરઈ-પચ્ચઈઆ સાય સોલ પણતીસા;	
જોગવિણુ તિપચ્ચઈઆ-હારગજિણવજ્જ સેસાઓ.	૫૬
પણપન્ન પન્ના તિઅઈહિઅ, ચત્તગુણચત્ત ઇચઉદુગવીસા;	
સોલસ દસ નવ નવ સત્ત, હેઉણો ન ઉ અજોગિમિ.	૫૭
પણપન્ન મિચ્છિ હારગ-દુગૂણ સાસાણિ પન્ન મિચ્છવિણા;	
મીસદુગ કમ્મ અણ વિણુ, તિચત્ત મીસે અહ ઇચત્તા.	૫૮
સદુમીસકમ્મ અજએ, અવિરઈ કમ્મુરલમીસ બિકસાએ;	
મુત્તુ ગુણચત્ત દેસે, ઇવીસ સાહારદુ પમત્તે.	૫૯
અવિરઈ ઈગાર તિકસાય, વજ્જ અપમત્તિ મીસદુગરહિઆ;	
ચઉવીસ અપુલ્લે પુણ, દુવીસ અવિઉલ્લિ આહારે.	૬૦
અઈહાસ સોલ બાયરિ, સુહુમે દસ વેઅસંજલણતિ વિણા;	
ખીણુવસંતિ અલોભા, સજોગિ પુલ્લુત્ત સગ જોગા.	૬૧
અપમત્તંતા સત્તટ્ઠ, મીસ-અપુલ્લ બાયરા સત્ત;	
બંધઈ ઇસ્સુહુમો એગ,-મુવરિમા બંધગા જોગી.	૬૨
આસુહુમં સંતુદ્દએ, અટ્ઠવિ મોહવિણુ સત્ત ખીણંમિ;	
ચઉ ચરિમદુગે અટ્ઠ ઉ, સંતે ઉવસંતિ સત્તુદ્દએ.	૬૩
ઉઈરંતિ પમત્તંતા, સગટ્ઠ મીસટ્ઠ વેઅઆઉ વિણા;	
ઈગ અપમત્તાઈ તઓ, ઇપંચ સુહુમો પણુંવસંતો.	૬૪
પણ દો ખીણ દુજોગી-ણુદીરગુઅજોગિ થોવ ઉવસંતા;	
સંખગુણ ખીણ સુહુમા, નિઅટ્ઠિઅપુલ્લ સમ અહિઆ.	૬૫
જોગિ અપમત્ત ઈઅરે, સંખગુણા દેસ સાસણા મીસા;	
અવિરઈ અજોગિમિચ્છા, અસંખ ચઉરો દુવે ણંતા.	૬૬
ઉવસમ ખય મીસોદય-પરિણામા દુનવ ટ્ઠાર ઈગવીસા;	
તિઅભેઅ સન્નિવાઈઅ, સમ્મં ચરણં પઠમભાવે.	૬૭
બીએ કેવલજુઅલં, સમ્મં દાણાઈલદ્ધિ પણ ચરણં;	
તઈએ સેસુવઓગા, પણ લદ્ધી સમ્મવિરઈ દુગં.	૬૮
અન્નાણમસિદ્ધત્તા, સંજમ લેસા કસાય ગઈ વેયા;	
મિચ્છં તુરિએ ભવ્વા, ભવ્વત્ત જિઅત્ત પરિણામે.	૬૯
ચઉચઉગઈસુ મીસગ, પરિણામુદ્દએહિં ચઉ સખઈએહિં;	
ઉવસમજુએહિં વા ચઉ, કેવલિ પરિણામુદ્દય ખઈએ.	૭૦
ખય પરિણામિ સિદ્ધા, નરાણ પણ જોગુવસમસેઢીએ;	
ઈઅ પનર સન્નિવાઈઅ, ભેયા વીસં અસંભવિણો.	૭૧
મોહેવ સમો મીસો, ચઉઘાઈસુ અટ્ઠકમ્મસુ અ સેસા;	
ઘમ્માઈ પરિણામિઅ, ભાવે ખંધા ઉદ્દઈએ વિ.	૭૨
સમ્માઈચઉસુ તિગ ચઉ, ભાવા ચઉ પણ વસામ ગુવસંતે;	
ચઉ ખીણાપુલ્લે તિન્નિ, સેસ ગુણઠાણ ગેગજિએ.	૭૩
સંખિજ્જેગમસંખં, પરિત્ત જુત્ત નિયપયજુયં તિવિહં;	
એવમણંતંપિ તિહા, જહન્ન મજ્જુક્કસા સવ્વે.	૭૪
લહુસંખિજ્જં દુચ્ચિઅ, અઓ પરં મજ્જિમં તુ જા ગુરુઅં;	
જંબુદીવપમાણાય, ચઉપલ્લપરૂવણાઈ ઈમં.	૭૫
પલ્લાણવટ્ઠિ અ સલાગ-પડિસલાગ-મહાસલાગકખા;	
જોઅણસહસોગાઠા, સવેઈઅંતા સસિહ ભરિઆ.	૭૬

તો દીવુદહિસુ ઇકિક્ક, સરિસવં ખિવિઅ નિટ્ટિઠએ પઢમે;	
પઢમંવ તદંતં ચિય, પુણ ભરિએ તંમિ તહ ખીણો.	૭૭
ખિખ્પઇ સલાગપલ્લેગુ, સરિસવો ઇઅ સલાગખવણેણં;	
પુણ્ણો બીઓ અ તઓ, પુવ્વંપિ વ તંમિ ઉદ્ધરિએ.	૭૮
ખિણો સલાગ તઇએ, એવં પઢમેહિં બીઅયં ભરસુ;	
તેહિં તઈઅં તેહિં ય, તુરિઅંજા કિર કુડા ચઉરો.	૭૯
પઢમતિપલ્લુદ્ધરિઆ, દીવુદહી પલ્લચઉ સરિસવા ય;	
સવ્વો વિ એગરાસી, રૂવૂણો પરમ સંખિજ્જં.	૮૦
રૂવજુઅંતુ પરિત્તા, સંખં લહુ અસ્સ રાસિઅબ્ભાસે;	
જુત્તાસંખિજ્જં લહુ, આવલિઆ સમય પરિમાણં.	૮૧
ભિ-તિ-ચઉ પંચમ-ગુણ્ણો, કમા સગાસંખ પઢમચઉસત્તા;	
હણંતા તે રૂવજુઆ, મજ્જા રૂવૂણ ગુરુપચ્છા.	૮૨
ઇઅ સુત્તુતં અન્ને, વગ્ગિઅમિક્કસિ ચઉત્થય મસંખં;	
હોઇ અસંખાસંખં, લહુ રૂવજુઅં તુ તં મજ્જં.	૮૩
રૂવૂણ માઇમં ગુરુ, તિવગ્ગિઉ તત્થિમે દસકખેવે;	
લોગાગાસપએસા, ધમ્માહધમ્મેગજ્જિઅદેસા.	૮૪
ઠિઇબંધજ્જવસાયા, અણુભાગા જોગઇએપલિભાગા;	
દુણ્ણ ય સમાણ સમયા, પત્તેઅ નિગોઅએ ખિવસુ.	૮૫
પણ તંમિ તિવગ્ગિઅએ, પરિત્તણંત લહુ તસ્સ રાસીણં;	
અબ્ભાસે લહુજુત્તા-ણંતં અભવ્વજ્જિઅમાણં.	૮૬
તવ્વગ્ગે પુણ જાયઇ, ણંતાણંત લહુ તંચ તિકખુત્તો;	
વગ્ગસુ તહવિ ન તં હોઇ, હણંતખેવે ખિવસુ છ ઇમે.	૮૭
સિદ્ધા નિગોઅજ્જવા, વણસ્સઇ કાલ પુગ્ગલા ચેવ;	
સવ્વમલોગનહં પુણ, તિવગ્ગિઉ કેવલદુગંમિ.	૮૮
ખિત્તેહણંતાણંતં, હવેઇ જિટ્ઠંતુ વવહરઇ મજ્જં;	
ઇઅ સુહુમત્થવિઆરો, લિહિઓ દેવિંદસૂરીહિં.	૮૯

કર્મગ્રન્થ પાંચમો (શતક)

નમિઅ જિણં ધુવબંધો-દયસંતા ઘાઇ પુત્રપરિઅત્તા;	
સેઅર ચઉહવિવાગા, વુચ્છં બંધવિહ સામીઅ.	૧
વન્નચઉ તેઅકમ્મા-ગુરુલહુ નિમિણોવઘાયભય કુચ્છા;	
મિચ્છ-કસાયા વરણા, વિગ્ધં ધુવબંધિ સગચત્તા.	૨
તણુવંગાગિઇ-સંઘયણ, જાઇ ગઇ-ખગઇ-પુવ્વિ જિણુસાસં;	
ઉજ્જોઆયવ-પરઘા, તસવીસા ગોઅવેઅણિઅં.	૩
હાસાઇજુઅલદુગ વેઅ-આઉ તેવુત્તરી અધુવબંધી;	
ભંગા અણાઇસાઇ, અણંતસંતુત્તરા ચઉરો.	૪
પઢમભિઆ ધુવઉદઇસુ, ધુવબંધિસુ તઇઅવજ્જભંગતિગં;	
મિચ્છંમિતિન્નિભંગા, દુહાવિ અધુવા તુરીઅ ભંગા.	૫
નિમિણાથિરઅથિરઅગુરુઅ, સુહઅસુહતેઅકમ્મ ચઉવન્ના;	
નાણંતરાય દંસણ, મિચ્છં ધુવ-ઉદય સગવીસા.	૬
થિરસુભિઅર વિણુ અધુવ, બંધી મિચ્છવિણુમોહધુવબંધી;	
નિદ્ધોવઘાય-મીસં, સમ્મં પણ નવઈ અધુવુદયા.	૭
તસવન્નવીસ-સગતેઅ, કમ્મ ધુવબંધિ સેસ વેઅતિગં;	
આગિઇતિગ વેઅણિઅં, દુજુઅલ સગઉરલુસાસચી.	૮
ખગઇતિરિદુગ નિઅં, ધુવસંતા સમ્મ મીસ મણુયદુગં;	
વિઉવ્વિક્કાર જિણાગી, હારસ ગુચ્ચા અધુવસંતા.	૯
પઢમતિગુણોસુ મિચ્છં, નિઅમા અજયાઇઅટ્ઠગે ભજ્જં;	
સાસાણો ખલુ સમ્મં, સંતં મિચ્છાઇદસગે વા.	૧૦

સાસણમીસેસુ ધુવં, મીસં મિચ્છાઈનવસુ ભયણાએ;	
આઈદુગે અણ નિઅમા, ભઈઆ મીસાઈનવગંમિ.	૧૧
આહારસત્તગં વા, સવ્વગુણે બિંતિગુણે વિણાતિત્થં;	
નોભયસંતે મિચ્છો, અંતમુહુત્તં ભવે તિત્થે.	૧૨
કેવલજુઅલાવરણા, પણ નિદા બારસાઈમકસાયા;	
મિચ્છં તિ સવ્વઘાઈ, ચઉનાણ તિદંસણાવરણા.	૧૩
સંજલણ નોકસાયા, વિગ્ઘંઈઅ દેસઘાઈય અઘાઈ;	
પત્તેયતણુડટ્ટાઊ, તસવીસા ગોઅદુગ-વન્ના.	૧૪
સુરનરતિગુચ્ચ સાયં, તસદસ તણુવંગ વઈર ચઉરંસં;	
પરઘા સગ તિરિઆઊ, વન્નચઉ પહિંદિસુભખગઈ.	૧૫
બાયાલ પુણ્ણપગઈ અપઠમસંઠાણ ખગઈ સંઘયણા;	
તિરિદુગ અસાય નીઓ, વઘાયઈગ-વિગલનિરયતિગં.	૧૬
થાવર દસ વન્નચઉક્ક, ઘાઈ પણયાલ સહિઅ બાસીઈ;	
પાવપયરિત્તિ દોસુવિ, વન્નાઈગહા સુહા અસુહા.	૧૭
નામધુવબંધિનવગં, દંસણ પણનાણ વિગ્ઘ પરઘાયં;	
ભય કુચ્છ મિચ્છ સાસં, જિણ ગુણતીસા અપરિઅત્તા.	૧૮
તણુઅટ્ટવેઅ દુજુઅલ, કસાય ઉજ્જોઅ ગોઅદુગ નિદા;	
તસવીસાઉ પરિત્તા, ખિત્તવિવાગાડણુપુલ્લીઓ.	૧૯
ઘણઘાઈ-દુગોઅ જિણા, તસિઅરતિસુભગદુભગયઉસાસં;	
જાઈતિગ જિઅવિવાગા, આઊ ચઊરો ભવવિવાગા.	૨૦
નામધુવોદય ચઉતણુ-વઘાયસાહારણિઅરુજોઅતિગં;	
પુગ્ગલવિવાગિ બંધો, પયઈ ઠિઈ રસ પએસ તિ.	૨૧
મૂલપયડીણ અડસત્ત, ઇગબંધેસુ તિન્નિ ભૂગારા;	
અપ્પતરા તિઅ ચઉરો, અવટ્ઠિઆ નહુ અવત્તવ્વો.	૨૨
એગાદહિગે ભૂઓ, એગાઈ ઊણગંમિ અપ્પતરો;	
તમ્મત્તોડવટ્ઠિયઓ, પઠમે સમએ અવત્તવ્વો.	૨૩
નવ ઇચ્ચઉદંસે દુદુ તિદુ મોહે દુઈગવીસ સત્તરસ;	
તેરસ નવ પણ ચઉ તિ દુ, ઇક્કો નવ અટ્ટ ઠસ દુન્નિ.	૨૪
તિપણાઈ-અટ્ટનવહિઆ-વીસા તીસેગતીસ ઇગ નામે;	
ઇસ્સગઅટ્ટતિબંધા, સેસેસુ ય ઠાણમિક્કિક્કં.	૨૫
વીસયરકોડિકોડી, નામે ગોએ અ સત્તરીમોહે;	
તીસિયરચઉસુ ઉદહી, નિરયસુરાઉંમિ તિત્તીસા.	૨૬
મુત્તું અકસાયઠિઈ, બાર મુહુત્તા જહન્ન વેઅણિએ;	
અટ્ટટ્ટ નામગોએસુ, સેસએસું મુહુત્તંતો.	૨૭
વિગ્ઘાવરણ અસાએ, તીસં અટ્ટાર સુહુમવિગલતિગે;	
પઠમાગિઈસંઘયણે, દસ દુસુવરિમેસુ દુગવુડ્ઢી.	૨૮
ચાલીસ કસાએસું, મિઉલહુનિદ્ધુણ્ણસુરહિસિઅમહુરે;	
દસ દોસડ્ઢ સમહિઆ, તે હાલિદંબિલાઈણાં.	૨૯
દસ સુહવિહ ગઈ ઉચ્ચે, સુરદુગ-ચિરઇક્ક પુરિસ રઈ હાસે;	
મિચ્છે સત્તરિ મણુદુગ-ઈલ્લી સાએસુ પન્નરસ.	૩૦
ભયકુચ્છઅરઈસોએ, વિઉવ્વિતિરિઉરલનિરયદુગનીએ;	
તેઅપણ અચિરઇક્ક, તસચઉ થાવર ઇગ પહિંદી.	૩૧
નપુંકુખગઈસાસયઊ-ગુરુક્કખડરુકખસીયદુગ્ગંધે;	
વીસં કોડાકોડી, એવઈઆબાહ વાસસયા.	૩૨
ગુરુ કોડિકોડિઅંતો, તિત્થાહારાણ ભિન્નમુહુ બાહા;	
લહુઠિઈ સંખગુણ્ણા, નરતિરિઆણાઉ પલ્લતિગં.	૩૩
ઈગ વિગલ પુલ્લકોડી, પલિઆડસંખંસ આઉચઉ અમણા;	

નિરુવકમાણ છમાસા, અબાહ સેસાણ ભવતંસો.	૩૪
લહુઠિઇબંધો સંજલણ,-લોહપણવિગ્ધનાણદંસેસુ;	
ભિન્નમુહૂતં તે અટૂઠ, જસુચ્યે બારસ ય સાએ.	૩૫
દોઇગમાસો પકખો, સંજલણતિગે પુમટૂઠ વરિસાણિ;	
સેસાણુક્કોસાઓ, મિચ્છત્તઠિઈઈ જં લદ્દં.	૩૬
અયમુક્કોસોગિંદિસુ, પલિયાડસંખંસહીણ લહુબંધો;	
કમસો પણવીસાએ, પન્ના સય સહસ સંગુણિઓ.	૩૭
વિગલઅસન્નિસુ જિટૂઠો, કણિટૂઠઓ પલ્લસંખભાગૂણો;	
સુરનિરયાઉ સમા દસ-સહસ્સ સેસાઉ ખુડ્ભવં.	૩૮
સવ્વાણ વિ લહુબંધે, ભિન્નમુહુ અબાહ આઉજિટૂઠેવિ;	
કેઇ સુરાઉસમં જિણ-મંતમુહૂ ભિંતિ આહારં.	૩૯
સત્તરસ સમહિઆ કિર, ઇગાણુપાણુંમિ હુંતિ ખુડ્ભવા;	
સગતીસસયતિહુત્તર-પાણું પુણ ઇગમુહુતંમિ.	૪૦
પણસટિઠસહસ પણસય-છત્તીસા ઇગમુહુત્તખુડ્ભવા;	
આવલિઆણં દોસય-ઇપ્પન્ના એગખુડ્ભવે.	૪૧
અવિરયસમ્મો તિત્થં, આહારદુગામરાઉ ય પમત્તો;	
મિચ્છદ્વિટૂઠી બંધઇ, જિટૂઠટિઠં સેસ પયડીણં.	૪૨
વિગલસુહુમાઉગતિગં, તિરિમણુઆ સુરવિઉવ્વિનિરયદુગં;	
એગિંદિ થાવરાયવ, આઇસાણા સુરુક્કોસં.	૪૩
તિરિઉરલદુગુજ્જોઅં, ઇવટૂઠ સુરનિરય સેસ ચઉગઇઆ;	
આહારજિણમપુવ્વો, ડનિઅટ્ટિસંજલણપુરિસલહું.	૪૪
સાયજસુચ્યાવરણા, વિગ્ધં સુહુમો વિઉવ્વિ ઇ અસન્ની;	
સન્ની વિ આઉ બાયર-પજજેગિદી ઉ સેસાણં.	૪૫
ઉક્કોસજહનેઅર, ભંગા સાઈ અણાઈ ધુવ અધુવા;	
ચઉહા સગ અજહનો, સેસતિગે આઉ ચઉસુ દુહા.	૪૬
ચઉભેઓ અજહનો, સંજલણાવરણાનવગવિગ્ધાણં;	
સેસતિગિ સાઇ અધુવો, તહ ચઉહા સેસપયડીણં.	૪૭
સાણાઇઅપુવ્વંતે અચરંતો, કોડિકોડિઓ ન હિગો;	
બંધો નહુ હીણો ન ય, મિચ્છેભવ્વિઅરસન્નિમિ.	૪૮
જઇલહુબંધોબાયર, પજજઅસંખગુણસુહુમપજજ ડહિગો;	
એસિઅપજજાણ લહૂ, સુહુમેઅર અપજજ-પજજગુરુ.	૪૯
લહુભિઅપજજઅપજજે, અપજજે અરભિઅગુરુડહિગો એવં;	
તિચઉઅસન્નિસુ નવરં, સંખગુણો ભિઅઅમણપજજે.	૫૦
તો જઇજિટૂઠો બંધો, સંખગુણો દેસવિરયહસ્સિઅરો;	
સમ્મચઉ સન્નિચઉરો, ઠિઇબંધાણુકમ-સંખગુણા.	૫૧
સવ્વાણવિ જિટૂઠિઈ, અસુભા જં સાઇસંકિલેસેણં;	
ઇઅરા વિસોહિઓ પુણ, મુત્તું નરઅમરતિરિઆઉ.	૫૨
સુહુમનિગોઆઇખણપ્પ, જોગ બાયર ય વિગલઅમણમણા;	
અપજજલહુપઢમદુગુરુ, પજહસ્સિઅરોઅસંખગુણો.	૫૩
અપજત્તસુક્કોસો, પજજજહન્નિઅરુ એવ ઠિઇઠાણા;	
અપજેઅર સંખગુણા, પરમપજબિએ અસંખગુણા.	૫૪
પઇખણમસંખગુણવિરિઅ, અપજપઇઠિઇમસંખલોગસમા;	
અજ્જવસાયા અહિઆ, સત્તસુ આઉસુ અસંખગુણા.	૫૫
તિરિનિરયતિ જોઆણં, નરભવજુઅ સચઉપલ્લ તેસટૂઠં;	
થાવરચઉ ઇગવિગલા, યવેસુ પણસીઇસયમયરા.	૫૬
અપઢમસંઘયાણાગિઇ-ખગઇઅણમિચ્છદુહુગથીણાતિગં;	
નિઅનપુઇત્થિ દુત્તીસં, પણિંદિસુ અબંધઠિઇ પરમા.	૫૭

વિજયાઇસુ ગેવિજ્જે, તમાઇ દહિસય દુતીસ તેસટ્ઠં; પણસીઈ સયયબંધો, પલ્લતિગં સુરવિઉવ્વિદુગે.	૫૮
સમયાદસંખકાલં, તિરિદુગનીએસુ આઉ અંતમુહૂ; ઉરલિ અસંખપરટ્ટા, સાયઠિઈ પુવ્વકોરૂણા.	૫૯
જલહિસયં પણસીઅં, પરઘુસ્સાએ પણિદિ તસયઉગે; બત્તીસ સુહવિહગઇ-પુમ સુભગતિગુચ્ચ યઉરંસે.	૬૦
અસુખગઇજાઇ આગિઇ-સંઘયણાહાર-નિરય-જોઅદુગં; થિરસુભજસ થાવરદસ-નપુઇત્થી દુજુઅલ મસાયં.	૬૧
સમયાદંતમુહુત્તં, મણુદુગ જિણ વઇર ઉરલુવંગેસુ; તિત્તીસયરા પરમો, અંતમુહુ લહૂવિ આઉજિણો.	૬૨
તિવ્વો અસુહસુહાણં સંકેસવિસોહિઓ વિવજ્જયઓ; મંદરસો ગિરિમહિરય જલરેહાસરિસકસાએહિં.	૬૩
ચઉઠાણાઇ અસુહો, સુહહનહા વિઘ્ઘદેસઆવરણા; પુમસંજલણિગદુતિયઉ-ઠાણારસા સેસ દુગમાઈ.	૬૪
નિંબુચ્છુરસો સહજો, દુતિ યઉભાગકઢિઇક્કભાગંતો; ઇગઠાણાઈ અસુહો, અસુહાણ સુહો સુહાણં તુ.	૬૫
તિવ્વમિગથાવરાયવ, સુરમિચ્છાવિગલસુહુમનિરયતિગં; તિરિમણુઆઉ તિરિનરા, તિરિદુગ ઇવટ્ઠ સુરનિરયા.	૬૬
વિઉવિસુરાહારદુગં, સુખગઇવન્નયઉતેઅજિણસાયં; સમયઉ પરઘા તસદસ, પણિદિસાસુચ્ચ ખવગા ઉ.	૬૭
તમતમગા ઉજ્જોઅં, સમ્મસુરા મણુઅઉરલદુગ વઇરં; અપમત્તો અમરાઉ, યઉગઇ મિચ્છા ઉ સેસાણં.	૬૮
થીણતિગં અણ મિચ્છં, મંદરસં સંજમુમ્મુહો મિચ્છો; બિઅતિઅકસાય અવિરય, દેસ પમત્તો અરઇ સોએ.	૬૯
અપમાઇ હારગદુગં, દુનિદ્ધ અસુવન્નહાસરઇકુચ્છા; ભયમુવઘાયમપુવ્વો, અનિઅટ્ટી પુરિસ સંજલણો.	૭૦
વિઘ્ઘાવરણો સુહુમો, મણુતિરિઆ સુહુમવિગલતિગ આઉં; વેઉવ્વિઇક્કમમરા, નિરયા ઉજ્જોઅ ઉરલદુગં.	૭૧
તિરિદુગનિઅંતમતમા, જિણમવિરયનિરયવિણિગથાવરયં; અસુહુમાયવ સમ્મો વ, સાયથિરસુભજસા સિઅરા.	૭૨
તસવન્નતેઅયઉમણુ, ખગઈદુગ પણિદિ સાસ પરઘુચ્ચં; સંઘયણા ગિઇનપુથી, સુભગિઅરતિ મિચ્છયઉગઇઆ.	૭૩
ચઉતેઅવન્ન વેઅણિઅ, નામણુક્કોસ સેસધુવબંધી; ઘાઇણં અજહન્નો, ગોએ દુવિહો ઇમો યઉહા.	૭૪
સેસંમિ દુહા ઇગ દુગ, ણુગાઇ જા, અભવણંતગુણિઆણુ; ખંધા ઉરલોચિઅવગ્ગણા ઉ, તહ અગહણંતરિઆ.	૭૫
એમેવ વિઉવ્વાહાર-તેઅભાસાણુપાણ મણકમ્મે; સુહુમા કમાવગાહો, ઉણુણંગુલ અસંખંસો.	૭૬
ઇક્કિક્કહિઆ સિદ્ધા, ણંતંસા અંતરેસુ અગ્ગહણા; સવ્વત્થ જહમ્મુચિઆ, નિઅણંતંસાહિઆ જિટ્ઠા.	૭૭
અંતિમયઉહાસદુગંધ પંચવન્નરસ કમ્મખંધદલં; સવ્વજિઅણંતગુણરસ, અણુજુત્તમણં તયપએસં.	૭૮
એગપએસોગાદં, નિઅસવ્વપએસઓ ગહેઇ જિઓ; થોવો આઉ તદંસો, નામે ગોએ સમો અહિઓ.	૭૯
વિઘ્ઘાવરણો મોહે, સવ્વોવરિ વેઅણીઇ જેણપ્પે; તસ્સ કુહત્તં ન હવઇ, ઠિઈ વિસેસેણ સેસાણં.	૮૦
નિઅજાઇલદ્ધલિઆ, ણંતંસો હોઇ સવ્વઘાઇણં;	

બજાંતીણ વિભજજઈ, સેસં સેસાણ પઇસમયં.	૮૧
સમ્મ દર સવ્વવિરઈ, અણવીસં જોઅ દંસખવગે અ;	
મોહસમ સંત ખવગે, ખીણ સજોગિઅર ગુણસેઢી.	૮૨
ગુણસેઢી દલરયણા, ઘુસમયમુદયાદસંખગુણાણે;	
અયગુણા પુણ કમસો, અસંખગુણાનિજજરા જીવા.	૮૩
પલિઆડસંખંસ મુહૂ, સાસણાઈઅરગુણ-અંતરં હસ્સં;	
ગુરુ મિચ્છિ બે ઇસટ્ઠી ઇઅરગુણે પુગ્ગલદ્ધંતો.	૮૪
ઉદ્ધારઅદ્ધખિત્તં, પલિઅ તિહા સમય વાસસય સમએ;	
કેસવહારો દીવો દહિ-આઉ તસાઈપરિમાણં.	૮૫
દવ્વે ખિત્તે કાલે, ભાવે ચઉહ દુહ બાયરો સુહુમો;	
હોઈ અણંતુસ્સપ્પિણિ-પરિમાણો પુગ્ગલપરટ્ટો.	૮૬
ઉરલાઈસત્તગેણં, એગજિઓ મુઅઈ ફુસિઅ સવ્વઅણુ;	
જત્તિઅકાલિ સ થૂલો, દવ્વે સુહુમો સગત્તયરા.	૮૭
લોગપએસોસપ્પિણિ-સમયા અણુભાગબંધઠાણા ય;	
જહતહ કમમરણેણં, પુટ્ઠા ખિત્તાઈ થૂલિઅરા.	૮૮
અપ્પયરપયડિબંધી, ઉક્કડજોગી અ સન્નિપજજત્તો;	
કુણાઈ પએસુક્કોસં, જહત્તયં તસ્સ વચ્ચાસે.	૮૯
મિચ્છઅજયયઉ આઊ, ખિતિગુણાવિણુમોહિસત્તમિચ્છાઈ;	
ઇણહં સત્તરસ સુહુમો, અજયા દેસા ખિતિકસાએ.	૯૦
પણ અનિઅટ્ટીસુખગઈ, નરાઉ-સુરસુભગતિગ-વિઉવ્વિદુગં;	
સમયઉરંસમસાયં, વઈરં મિચ્છો વ સમ્મો વા.	૯૧
નિદ્દાપયલાદુજુઅલ-ભયકુચ્છાતિત્થ સમ્મગો સુજઈ;	
આહારદુગં સેસા, ઉક્કોસપએસગા મિચ્છો.	૯૨
સુમુણી દુન્નિ અસન્ની, નિરયતિગ-સુરાઉસુરવિઉવ્વિદુગં;	
સમ્મો જિણં જહત્તં, સુહુમનિગોઆઈખણિ સેસા.	૯૩
દંસણાઈગ ભયકુચ્છા, ખિતિતુરિઅકસાય વિગ્ધનાણાણં;	
મૂલઇગેડણુક્કોસો, ચઉહ દુહા સેસિ સવ્વત્થ.	૯૪
સેઢિઅસંખિજજંસે, જોગટ્ઠાણાણિ પયડિ ઠિઈભેઆ;	
ઠિઈબંધજજવસાયા-ણુભાગઠાણા અસંખગુણા.	૯૫
તત્તો કમ્મપએસા, અણંતગુણિઆ તઓ રસચ્છેઆ;	
જોગા પયડિપએસં, ઠિઈઅણુભાગં કસાયાઓ.	૯૬
ચઉદ્દસરજજૂ લોગો, બુદ્ધિકઓ સત્તરજજુમાણાણો;	
તદીહેગપએસા, સેઢી પયરો અ તવ્વગ્ગો.	૯૭
અણ દંસ નપુંસિત્થી, વેઅચ્છકકં ચ પુરિસવેઅં ચ;	
દો દો એગંતરિએ, સરિસે સરિસં ઉવસમેઈ.	૯૮
અણ મિચ્છમીસસમ્મં, તિઆઉઇગવિગલથીણાતિગુજોઅં;	
તિરિનિરય થાવરદુગં, સાહારાયવ અડ નપુત્થી.	૯૯
ઇગપુમસંજલણા દો, નિદ્દાવિગ્ધાવરણાખએ નાણી;	
દેવિદ્દસૂરિ લિહિઅં, સયગમિણં આયસરણટ્ઠા.	૧૦૦

કર્મગ્રન્થ છટ્ઠો (સપ્તતિકા)

સિદ્ધપએહિં મહત્થં, બંધોદયસંતપયડિઠાણાણં;	
વુચ્છં સુણ સંખેવં, નીસંદં દિટ્ઠિવાયસ્સ.	૧
કઈ બંધંતો વેયઈ?, કઈ કઈ વા સંતપયડિઠાણાણિ;	
મૂલુત્તરપગઇસું, ભંગવિગપ્પા મુણેઅવ્વા.	૨
અટ્ઠવિહસત્તઇબ્બંધ એસુ, અટ્ઠેવ ઉદયસંતંસા;	
એગવિહે તિવિગપ્પો, એગવિગપ્પો અબંધંમિ.	૩
સત્તટ્ઠબંધ અટ્ઠદુદય સંત તેરસસુ જીવઠાણેસુ;	

એગંમિ પંચભંગા, દો ભંગા હુંતિ કેવલિણો.	૪
અટ્ઠસુ એગવિગપ્પો, છસ્સુવિ ગુણસન્નિએસુ દુવિગપ્પો; પત્તેઅં પત્તેઅં, બંધોદયસંતકમ્માણં.	૫
પંચ નવ દુન્નિ અટ્ઠાવીસા, ચઉરો તહેવ બાયાલા; દુન્નિ અ પંચ ય ભણિયા, પચડીઓ આણુપુવ્વીએ.	૬
બંધોદયસંતંસા, નાણાવરણંતરાઇએ પંચ; બંધોવરમેવિ ઉદય, સંતંસા હુંતિ પંચેવ.	૭
બંધસ્સ ય સંતસ્સ ય, પગઈટ્ઠાણાઇ તિણિણિ તુલ્લાઇં; ઉદયટ્ઠાણાઇં દુવે, ચઉ પણગં દંસણાવરણો.	૮
બીઆવરણો નવબંધએ સુ, ચઉપંચઉદય નવસંતા; છચ્ચઉબંધે ચેવં ચઉબંધુદએ છલંસા ય.	૯
ઉવરયબંધે ચઉ પણ, નવંસ ચઉરુદય છચ્ચચઉસંતા; વેઅણિઆઉયગોએ, વિભજ્જ મોહં પરં વુચ્છં.	૧૦
ગોઅંમિ સત્તભંગા, અટ્ઠય ભંગા હવંતિ વેઅણિએ; પણ નવ નવ પણ ભંગા, આઉયઉક્કે વિ કમસો ઉ.	૧૧
બાવીસ ઇક્કવીસા, સત્તરસં તેરસેવ નવ પંચ; ચઉ તિગ દુગં ચ ઇક્કં, બંધટ્ઠાણાણિ મોહસ્સ.	૧૨
એગં વ દો વ ચઉરો, એત્તો એગાહિઆ દસુક્કોસા; ઓહેણ મોહણિજ્જે, ઉદયટ્ઠાણાણિ નવ હુંતિ.	૧૩
અટ્ઠય સત્ત ય છચ્ચઉ, તિગ દુગ એગાહિઆ ભવે વીસા; તેરસ બારિક્કારસ, ઇત્તો પંચાઇ એગૂણા.	૧૪
સંતસ્સ પચડિઠાણાણિ તાણિ મોહસ્સ હુંતિ પન્નરસ; બંધોદયસંતે પુણ, ભંગવિગપ્પા બહુ જાણ.	૧૫
છબ્બાવીસે ચઉ ઈગવીસે, સત્તરસ તેરસે દો દો; નવબંધગે વિ દુણિણે ઉ, ઇક્કિક્કમઓ પરં ભંગા.	૧૬
દસ બાવીસે નવ ઈગવીસે, સત્તાઇ ઉદયકમ્મંસા; છાઈ નવ સત્તરસે, તેરે પંચાઇ અટ્ઠેવ.	૧૭
ચત્તારિઆઇ નવબંધએસુ, ઉક્કોસ સત્તમુદયંસા; પંચવિહબંધગે પુણ, ઉદઓ દુણહં મુણેઅવ્વો.	૧૮
ઇત્તો ચઉબંધાઈ, ઇક્કિક્કકુદયા હવંતિ સવ્વેવિ; બંધોવરમે વિ તહા, ઉદયાભાવે વિ વા હુજ્જા.	૧૯
ઇક્કગ ઇક્કિક્કારસ, દસ સત્ત ચઉક્ક ઇક્કગં ચેવ; એએ ચઉવીસગયા, બાર દુગિક્કંમિ ઇક્કારા.	૨૦
નવતેસીઇસએહિં ઉદયવિગપ્પેહિં મોહિઆ જીવા; અઉણુત્તરિ સીઆલા, પચવિંદસએહિં વિન્નેઆ.	૨૧
નવપંચાણઉવસએ, ઉદયવિગપ્પેહિં મોહિઆ જીવા; અઉણુત્તરિ એગુત્તરિ, પચવિંદસએહિં વિન્નેઆ.	૨૨
તિન્નેવ ય બાવીસે, ઈગવીસે અટ્ઠાવીસ સત્તરસે; છચ્ચેવ તેર નવ બંધએસુ પંચેવ ઠાણાણિ.	૨૩
પંચવિહ ચઉવિહેસું, છ છક્ક સેસેસુ જાણ પંચેવ; પત્તેઅં પત્તેઅં ચત્તારિ અ બંધવુચ્છેએ.	૨૪
દસ નવ પન્નરસાઇં, બંધોદય-સંત પચડિઠાણાણિ; ભણિઆણિ મોહણિજ્જે, ઇત્તોનામં પરં વુચ્છં.	૨૫

તેવીસ પન્નવીસા, છવ્વીસા અટ્ટવીસ ગુણતીસા; તીસેગતીસમેગં, બંધટ્ટાણાણિ નામસ્સ.	૨૬
ચઉ પણવીસા સોલસ, નવ બાણઉઇસયા ય અડયાલા; એયાલુત્તર ઇયાલ, સયા ઇક્કિક્ક બંધવિહી.	૨૭
વીસિગવીસા ચઉવીસગા ઉ, એગાહિઆ ય ઇગતીસા; ઉદયટ્ટાણાણિ ભવે, નવ અટ્ટ ય હુંતિ નામસ્સ.	૨૮
ઇક્ક બિઆલિક્કારસ, તિત્તીસા ઇસ્સયાણિ તિત્તીસા; બારસ સત્તરસસયાણ-હિગાણિ-બિપંચસીઇહિં.	૨૯
અઉણત્તીસિક્કારસ, સયાણિહિઅ સત્તરપંચસટ્ટીહિં ઇક્કિક્કગં ય વીસા, દટ્ટદુદયંતેસુ ઉદયવિહી.	૩૦
તિ દુનઉઇ ગુણનઉઇ, અડસી ઇલસી અસીઇ ગુણસીઇ; અટ્ટઇયછપ્પન્નત્તરિ, નવ અટ્ટઇ નામસંતાણિ.	૩૧
અટ્ટ ય બારસ બારસ, બંધોદય સંત પયડિઠાણાણિ; ઓહેણાએસેણ ય, જત્થ જહાસંભવં વિભજે.	૩૨
નવ પણગોદયસંતા, તેવીસે પન્નવીસ છવ્વીસે; અટ્ટ ચઉરટ્ટવીસે, નવ સગિ ગુણતીસ તીસંમિ.	૩૩
એગેગમેગતીસે, એગે એગુદય અટ્ટ સંતંમિ; ઉવરયબંધે દસ દસ, વેઅગસંતંમિ ઠાણાણિ.	૩૪
તિવિગપ્પ પગઇ ઠાણેહિં જીવગુણસન્નિએસુ ઠાણેસુ; ભંગા પઉંજિઅવ્વા, જત્થ જહા સંભવો ભવઇ.	૩૫
તેરસસુ જીવ સંખેવએસુ, નાણંતરાય તિવિગપ્પો; ઇક્કંમિ તિદુવિગપ્પો, કરણં પઇ ઇત્થ અવિગપ્પો.	૩૬
તેરે નવ ચઉ પણગં, નવ સંતેગંમિ ભંગમિક્કારા; વેઅણિ આઉય ગોએ, વિભજજ મોહં પરં વુચ્છં.	૩૭
પજજત્તગ સન્નિઅરે, અટ્ટ ચઉક્કં ય વેઅણિઅભંગા; સત્ત ય તિગં ય ગોએ, પત્તેઅં જીવઠાણેસુ.	૩૮
પજજત્તાડપજજત્તગ, સમણે પજજત્તઅમણ સેસેસુ; અટ્ટાવીસં દસગં નવગં પણગં ય આઊસ્સ.	૩૯
અટ્ટસુ પંચસુ એગે, એગ દુગં દસ ય મોહબંધગએ; તિગ ચઉ નવ ઉદયગએ, તિગ તિગ પન્નરસ સંતંમિ.	૪૦
પણ દુગ પણગં પણ ચઉ, પણગં પણગા હવંતિ તિન્નેવ; પણ ઇપ્પણગં ઇચ્છ-પ્પણગં અટ્ટટ્ટ દસગં તિ.	૪૧
સત્તેવ અપજજત્તા, સામી સુહુમા ય બાયરા ચેવ; વિગલિદિઆઉ તિન્નિઉ, તહ ય અસન્ની અ સન્ની અ.	૪૨
નાણંતરાય તિવિહમવિ, દસસુ દો હુંતિ દોસુ ઠાણેસું; મિચ્છાસાણે બીએ, નવ ચઉ પણ નવ ય સંતંસા.	૪૩
મિસ્સાઇ નિઅટ્ટીઓ, ઇ ચ્યઉ પણ નવ ય સંતકમ્મંસા; ચઉબંધ તિગે ચઉપણ, નવંસ દુસુ જુઅલ ઇસ્સંતા.	૪૪
ઉવસંતે ચઉ પણ નવ, ખીણે ચઉરુદય ઇચ્ચ ચઉ સંતા; વેઅણિ આઉઅ ગોએ, વિભજજ મોહં પરં વુચ્છં.	૪૫
ચઉ ઇસ્સુ દુન્નિ સત્તસુ, એગે ચઉગુણિસુ વેઅણિઅભંગા; ગોએ પણ ચઉ દો તિસુ, એગટ્ટસુ દુન્નિ ઇક્કંમિ.	૪૬
અટ્ટચ્છાહિગવીસા, સોલસ વીસં ય બારસ ઇ દોસુ; દો ચઉસુ તીસુ ઇક્કં, મિચ્છાઇસુ આઉએ ભંગા.	૪૭
ગુણઠાણએસુ અટ્ટસુ, ઇક્કિક્કં મોહબંધઠાણં તુ; પંચ અનિઅટ્ટિઠાણે, બંધોવરમો પરં તત્તો.	૪૮
સત્તાઇ દસ ઉ મિચ્છે, સાસાયણમીસએ નવુક્કોસા;	

છાઈ નવ ઉ અવિરએ, દેસે પંચાઈ અટ્ટેવ.	૪૯
વિરએ અઓવસમિએ, ચઉરાઈ સત્ત ઇચ્ચ પુવ્વમિ;	
અનિઅટ્ટિબાયરે પુણ, ઇક્કો વ દુવે વ ઉદયંસા.	૫૦
એગં સુહુમસરાગો, વેએઇ અવેઅગા ભવે સેસા;	
ભંગાણં ચ પમાણં, પુવ્વુદ્દિટ્ઠેણ નાયવ્વં.	૫૧
ઇક્ક ઇડિક્કારિક્કા-રસેવ, ઇક્કારસેવ નવ તિન્નિ;	
એએ ચઉવીસગયા, બાર દુગે પંચ ઇક્કંમિ.	૫૨
બારસ પણસટ્ઠિ સયા, ઉદયવિગાપ્પેહિં મોહિઆ જીવા;	
ચુલસીઈ સત્તુત્તરિ, પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ.	૫૩
અટ્ટંગ ચઉ ચઉ ચઉરટ્ટંગા ય, ચઉરો અ હુંતિ ચઉવીસા;	
મિચ્છાઇ અપુવ્વંતા, બારસ પણગં ચ અનિઅટ્ટી.	૫૪
જોગોવઓગલેસા, ઇએહિં ગુણિઆ હવંતિ કાયવ્વા;	
જે જત્થ ગુણટ્ટાણો, હવંતિ તે તત્થ ગુણકારા.	૫૫
અટ્ટટ્ટી બત્તીસં, બત્તીસં સટ્ઠિમેવ બાવન્ના;	
યોઆલં દોસુ વીસા, વિઅ મિચ્છમાઇસુ સામન્નં.	૫૬
તિન્નેગે એગેગં, તિગ મીસે પંચ ચઉસુ તિગ પુવ્વે;	
ઇક્કાર બાયરંમિ ઉ, સુહુમે ચઉ તિન્નિ ઉવસંતે.	૫૭
ઇન્નવ ઇક્કં તિગ સત્ત, દુગં દુગ તિગ દુગંતિ અટ્ટ યહિ;	
દુગ ઇચ્ચઉ દુગ પણ ચઉ, ચઉ દુગ ચઉ પણગ એગ ચઉ.	૫૮
એગેગમટ્ટ ઇએગેગમટ્ટ, ઇઉમત્થ કેવલિજિણાણં;	
એગ ચહિ એગ ચહિ, અટ્ટ યહિ દુ ઇક્કમુદયંસા.	૫૯
ચઉ પણવીસા સોલસ, નવ ચત્તાલા સયા ય બાણઉઈ;	
બત્તીસુત્તર ઇયાલા-સયા મિચ્છસ્સ બંધવિહી.	૬૦
અટ્ટ સયા ચઉસટ્ટી, બત્તીસસયાઇં સાસણો ભેઆ;	
અટ્ટાવીસાઈસું, સવ્વાણાડટ્ટહિગઇન્નઉઈ.	૬૧
ઇગચત્તિગાર બત્તીસ, ઇસય ઇગત્તીસિગારનવનઉઈ;	
સતરિગસિ ગુત્તીસચઉદ, ઇગારચઉસટ્ટિ મિચ્છુદયા.	૬૨
બત્તીસ દુન્નિ અટ્ટ ય, બાસીઈ સયાયપંચ નવ ઉદયા;	
બારહિઆ તેવીસા, બાવન્નિક્કારસ સયા ય.	૬૩
દો ઇક્કટ્ટ યઉક્કં, પણ નવ ઇક્કાર ઇક્કં ઉદયા;	
નેરઇઆઈસુ સત્તા, તિ પંચ ઇક્કારસ ચઉક્કં.	૬૪
ઇગ વિગલિંદિઅ સગલે, પણ પંચય અટ્ટ બંધઠાણાણિ;	
પણ ઇક્કિક્કારુદયા, પણ પણ બારસ ય સંતાણિ.	૬૫
ઇઅ કમ્મપગઇઠાણાણિ, સુટ્ટુ બંધુદયસંતકમ્માણં;	
ગઇઆઇએહિં અટ્ટસુ, ચઉપ્પયારેણ નેઆણિ.	૬૬
ઉદયસ્સુદીરણાએ, સામિત્તાઓ ન વિજ્જઇ વિસેસો;	
મુત્તૂણ ય ઇગયાલં, સેસાણં સવ્વપયડીણં.	૬૭
નાણંતરાય-દસગં, દંસણ નવ વેઅણિજ્જ મિચ્છન્તં;	
સમ્મત્ત લોભ વેઆ-ઉઆણિ નવનામ ઉચ્ચં ય.	૬૮
તિત્થયરાહારગ-વિરહિઆઉ, અજ્જઇ સવ્વપયડીઓ;	
મિચ્છન્તવેઅગો, સાસણોવિ ગુણવીસસેસાઓ.	૬૯
છાયાલસેસ મીસો, અવિરયસમ્મો તિઆલપરિસેસા;	
તેવન્ન દેસવિરઓ, વિરઓ સગવન્નસેસાઓ.	૭૦
ઇગુણટ્ટિ મપ્પમત્તો, બંધઇ દેવાઉઅસ્સ ઇઅરોવિ;	
અટ્ટાવન્ન મપુવ્વો, ઇપ્પન્નં વાવિ ઇવ્વીસં.	૭૧
બાવીસા એગૂણં, બંધઇ અટ્ટારસંતમનિઅટ્ટી;	
સત્તરસ સુહુમસરાગો, સાયમમોહો સજોગુત્તિ.	૭૨

એસો ઉ બંધસામિત્ત-ઓહો ગઇઆઇએસુ વિ તહેવ;	
ઓહાઓ સાહિજજઇ, જત્ય જહા પયડિસબ્ભાવો.	૭૩
તિત્યયરદેવનિરયાઉઅં ચ, તિસુ તિસુ ગઈસુ	
બોધવ્વં અવસેસા પયડીઓ, હવંતિ સવ્વાસુ વિ ગઈસુ.	૭૪
પઢમકસાયચઉક્કં, દંસણાતિગ સત્તગા વિઉવસંતા;	
અવિરયસમ્મત્તાઓ, જાવ નિઅટ્ટિત્તિ નાયવ્વા.	૭૫
સત્તટ્ઠ નવ ય પનરસ, સોલસ અટ્ઠારસેવ ગુણવીસા;	
એગાહિ દુ ચઉવીસા, પણવીસા બાયરે જાણ.	૭૬
સત્તાવીસં સુહુમે, અટ્ઠાવીસં ચ મોહપયડીઓ;	
ઉવસંતવીઅરાએ, ઉવસંતા હુંતિ નાયવ્વા.	૭૭
પઢમકસાયચઉક્કં, ઇત્તો મિચ્છત્ત મીસ સમ્મત્તં;	
અવિરયસમ્મે દેસે, પમત્તિ અપમત્તિ ખીઅંતિ.	૭૮
અનિઅટ્ટિબાયરે થીણાગિદ્ધિતિગ-નિરયતિરિઅનામાઓ;	
સંખિજજઇમે સેસે, તપ્પાઉગ્ગાઓ ખીઅંતિ.	૭૯
ઇત્તો હણઇ કસાયટ્ઠગંપિ પચ્છા નપુંસગં ઇત્થિં;	
તો નોકસાયઇક્કં, છુહઇ સંજલણકોહંમિ.	૮૦
પુરિસં કોહે કોહં, માણે માણં ચ છુહઇ માયાએ;	
માયં ચ છુહઇ લોહે, લોહં સુહુમંપિ તો હણઇ.	૮૧
ખીણકસાયદુચરિમે, નિદં પયલં ચ હણઇ છઉમત્થો;	
આવરણામંતરાએ, છઉમત્થો ચરમસમયંમિ.	૮૨
દેવગઇસહગયાઓ, દુચરમ સમયં ભવિઅંમિ ખીઅંતિ;	
સવિવાગેઅરનામા, નીઆગોઅંપિ તત્થેવ.	૮૩
અન્નચર વેઅણીઅં, મણુઆઉઅ મુચ્ચગોઅ નવનામે;	
વેએઇ અજોગિજિણો, ઉક્કોસજહન્નમિક્કારા.	૮૪
મણુઅગઈ જાઈ તસ બાયરં ચ પજજત્તસુભગમાઇજજં;	
જસકિત્તી તિત્યચરં, નામસ્સ હવંતિ નવ એઆ.	૮૫
તચ્ચાણુપુવ્વિસહિઆ, તેરસ ભવસિદ્ધિઅસ્સ ચરમંમિ;	
સંતંસગમુક્કોસં જહન્નયં બારસ હવંતિ.	૮૬
મણુઅગઇસહગયાઓ, ભવખિત્તવિવાગ-જિઅવિવાગાઓ;	
વેઅણિઅન્નચરુચ્ચં, ચરમસમયંમિ ખીયંતિ.	૮૭
અહ સુઇઅસયલજગસિહર મરુઅનિરુવમસહાવસિદ્ધિસુહં;	
અનિહણમવ્વાબાહં, તિરયણસારં અણુહવંતિ.	૮૮
દુરહિગમ નિઉણા પરમત્થ-રુઇરબહુભંગદિટ્ઠિવાયાઓ;	
અત્થા અણુસરિઅવ્વા, બંધોદયસંતકમ્માણં.	૮૯
જો જત્ય અપડિપુત્તો, અત્થો અપ્પાગમેણ બદ્ધોત્તિ;	
તં ખમિઉણા બહુસુઆ, પૂરેઉણાં પરિકહંતુ.	૯૦
ગાહગ્ગં સચરીએ, ચંદમહત્તર મયાણુસારીએ;	
ટીગાઇ નિઅમિઆણં, એગૂણા હોઇ નઉઇઓ.	૯૧

તત્ત્વાર્થાધિગમસૂત્ર
તત્ત્વાર્થઆઘકારિકા

સમ્યગ્દર્શન શુદ્ધં, યો જ્ઞાનં વિરતિમેવ ચાપ્નોતિ;	
દુઃખ નિમિત્તમપીદં, તેન સુલબ્ધં ભવતિ જન્મ.	૧
જન્મનિ કર્મ કલેશૈરનુબદ્ધે ડસ્મિંસ્તથા પ્રયતિતવ્યમ્;	
કર્મકલેશાભાવો, યથા ભવત્યેષ પરમાર્થઃ.	૨
પરમાર્થાલાભે વા, દોષેષ્વારમ્ભકસ્વભાવેષુ;	
કુશલાનુબન્ધમેવ, સ્યાદનવદં યથા કર્મ.	૩
કર્માહિતમિહ ચામુત્ર, યાધમતમો નરઃ સમારભતે;	

ઇહ ફલમેવ ત્વધમો, વિમધ્યમસ્તૂભયફલાર્થમ્.	૪
પરલોકહિતાયૈવ, પ્રવર્તતે મધ્યમઃ ક્રિયાસુ સદા;	૫
મોક્ષાયૈવ તુ ઘટતે, વિશિષ્ટમતિરુત્તમઃ પુરુષઃ.	૫
યસ્તુ કૃતાર્થોઽપ્યુત્તમમવાપ્ય ધર્મ પરેભ્ય ઉપદિશતિ;	
નિત્યંસ ઉત્તમેભ્યોઽપ્યુત્તમ ઇતિ પૂજ્યતમ એવ.	૬
તસ્માદર્હતિ પૂજામર્હન્નેવોત્તમોત્તમો લોકે;	
દેવર્ષિનરેન્દ્રેભ્યઃ, પૂજ્યેભ્યોઽપ્યન્યસત્વાનામ્.	૭
અભ્યર્ચનાદર્હતાં, મનઃ પ્રસાદસ્તતઃ સમાધિશ્ય;	
તસ્માદપિ નિઃશ્રેયસમતોહિતત્પૂજનં ન્યાય્યમ્.	૮
તીર્થપ્રવર્તનફલં યત્પ્રોક્તં કર્મ તીર્થકરનામ;	
તસ્યોદયાત્કૃતાર્થોપ્યર્હસ્તીર્થ પ્રવર્તયતિ.	૯
તત્સ્વાભાવ્યાદેવ, પ્રકાશયતિ ભાસ્કરો યથાલોકમ્;	
તીર્થપ્રવર્તનાય પ્રવર્તતે તીર્થકર એવમ્.	૧૦
યઃ શુભકર્માસેવનભાવિતભાવો ભવેષ્વનેકેષુ;	
જજ્ઞે જ્ઞાતેક્વાકુષુ સિદ્ધાર્થનરેન્દ્રકુલદીપઃ.	૧૧
જ્ઞાનૈઃ પૂર્વાધિગતૈર પ્રતિપતિતૈર્મતિ શ્રુતાવધિભિઃ;	
ત્રિભિરપિ શુદ્ધૈર્યુક્તઃ, શૈત્યદ્યુતિકાન્તિભિરિવેન્દુઃ.	૧૨
શુભસારસત્ત્વસંહનનવીર્યમાહાત્મ્યરૂપગુણયુક્તઃ;	
જગતિ મહાવીર ઇતિ ત્રિદશૈર્ગુણાતઃ કૃતાભિષ્યઃ.	૧૩
સ્વયમેવ બુદ્ધતત્ત્વઃ, સત્ત્વહિતાભ્યુદયતાયલિતસત્ત્વઃ;	
અભિનન્દિતશુભસત્ત્વઃ, સેન્દ્રેલોકાન્તિકૈર્દેવૈઃ.	૧૪
જન્મજરામરણાર્ત, જગદશરણ મભિસમીક્ષ્ય નિઃસારમ્;	
સ્ફીતમપહાયરાજ્યં, શમાય ધીમાન્ પ્રવત્રાજ.	૧૫
પ્રતિપદ્યાશુભશમનં, નિઃશ્રેયસસાધકં શ્રમણલિડ્ગમ્,	
કૃતસામાયિકકર્મા, વ્રતાનિ વિધિવત્સમારોપ્ય.૧૬	
સમ્યક્ત્વજ્ઞાનચારિત્ર સંવર તપઃ સમાધિબલયુક્તઃ;	
મોહાદીનિ નિહત્યાશુભાનિ ચત્વારિકર્માણિ.	૧૭
કેવલમધિગમ્ય વિભુઃ, સ્વયમેવ જ્ઞાનદર્શનમનન્તમ્,	
લોકહિતાય કૃતાર્થોઽપિ, દેશયામાસ તીર્થમિદમ્.	૧૮
દ્વિવિધમનેકદ્વાદશવિધં મહાવિષયમમિતગમયુક્તમ્;	
સંસારાર્ણવપારગમનાય દુઃખક્ષયાયાલમ્.	૧૯
ગ્રન્થાર્થવચનપટ્ટભિઃ પ્રયત્નવદ્ભિરપિ વાદિભિર્નિપુણૈઃ;	
અનભિભવનીય મન્યૈર્ભાસ્કર ઇવ સર્વતેજોભિઃ.	૨૦
કૃત્વાત્રિકરણશુદ્ધં, તસ્મૈ પરમર્ષયે નમસ્કારમ્;	
પૂજ્યતમાય ભગવતે, વીરાય વિલીનમોહાય.	૨૧
તત્ત્વાર્થાધિગમાખ્યં, બલ્લવર્થ સંગ્રહં લઘુગ્રન્થમ્;	
વક્ષ્યામિ શિષ્યહિતમિમમર્હદ્વવચનૈકદેશસ્ય,.	૨૨
મહતોઽતિમહાવિષયસ્ય, દુર્ગમગ્રન્થભાષ્યપારસ્ય;	
કઃશક્તઃ પ્રત્યાસં જિનવચનમહોદધેઃ કર્તુમ્.	૨૩
શિરસાગિરિંભિભિત્સે દુચ્ચિક્ષિપ્સેચ્ચ સ ક્ષિતિં દોભ્યામ્;	
પ્રતિતીર્થેચ્ચ સમુદ્રં, ભિત્સેચ્ચ પુનઃ કુશાગ્રેણ.	૨૪
વ્યોમ્નીન્દુ ચિક્ષમિષેન્મેરુગિરિં પાણિનાં ચિક્ષમ્પયિષેત્,	
ગત્યાનિલં જિગીષેચ્ચરમસમુદ્રં પિપાસેચ્ચ.	૨૫
ખદ્યોતકપ્રભાભિઃ સોઽભિભુભૂષેચ્ચ ભાસ્કરં મોહાત્,	
યોઽતિમહાગ્રન્થાર્થ, જિનવચનં સંજિઘ્ક્ષેત.	૨૬
એકમપિ તુ જિનવચનાઘસ્માન્નિર્વાહકં પદં ભવતિ;	
શ્રૂયન્તે ચાનન્તાઃ સામાયિકમાત્રપદસિદ્ધાઃ.	૨૭

તસ્માત્તત્ પ્રામાણ્યાત્, સમાસતો વ્યાસતશ્ચ જિનવચનમ્;	
શ્રેય ઇતિ નિર્વિચારં ગ્રાહ્યંધાર્યં ચ વાચ્યં ચ.	૨૮
ન ભવતિધર્મઃ શ્રોતુઃ, સર્વસ્યેકાન્તતો હિતશ્રવણાત્;	
બ્રુવતોડનુગ્રહબુધ્યા, વક્તુસ્ત્વેકાન્તતો ભવતિ.	૨૯
શ્રમમવિચિન્ત્યાત્મગતં તસ્માચ્છ્રેયઃ સદોપદેષ્ટવ્યમ્;	
આત્માનં ચ પરં ચ હિ હિતોપદેષ્ટાનુગૃહ્ણાતિ.	૩૦
નર્તેય મોક્ષમાર્ગાદ્ધિતોપદેશોડસ્તિ જગતિ કૃત્સ્નેડસ્મિન્;	
તસ્માત્પરમિદમેવેતિ મોક્ષમાર્ગ પ્રવક્ષ્યામિ.	

પ્રથમોડધ્યાયઃ

- (૧) સમ્યગ્દર્શનજ્ઞાનચારિત્રાણિ મોક્ષમાર્ગઃ
- (૨) તત્ત્વાર્થશ્રદ્ધાનં સમ્યગ્દર્શનમ્
- (૩) તન્નિસર્ગાદ્ધિગમાદ્વા
- (૪) જીવાજીવાસ્રવબન્ધસંવરનિર્જરામોક્ષાસ્તત્ત્વમ્
- (૫) નામસ્થાપનાદ્રવ્યભાવતસ્તથ્યાસઃ
- (૬) પ્રમાણનયૈરધિગમઃ
- (૭) નિર્દેશસ્વામિત્વસાધનાધિકરણસ્થિતિવિધાનતઃ
- (૮) સત્સંક્રમ્યાક્ષેત્રસ્પર્શનકાલાન્તરભાવાલ્પબહુત્વૈશ્ચ
- (૯) મતિશ્રુતાવધિમનઃપર્યાયકેવલાનિ જ્ઞાનમ્
- (૧૦) તત્પ્રમાણે
- (૧૧) આદ્યે પરોક્ષમ્
- (૧૨) પ્રત્યક્ષમન્યત્
- (૧૩) મતિઃ સ્મૃતિઃ સંજ્ઞા ચિન્તાડડભિનિબોધ ઇત્યનર્થાન્તરમ્
- (૧૪) તદિન્દ્રિયાનિન્દ્રિયનિમિત્તમ્
- (૧૫) અવગ્રહેહાપાયધારણાઃ
- (૧૬) બહુબહુવિધક્ષિપ્રાનિશ્રિતાસંદિગ્ધધ્રુવાણાં સેતરાણામ્
- (૧૭) અર્થસ્ય
- (૧૮) વ્યંજનસ્યાવગ્રહઃ
- (૧૯) ન ચક્ષુરનિન્દ્રિયાભ્યામ્
- (૨૦) શ્રુતં મતિપૂર્વં, દ્વયનેકદ્વાદશભેદમ્
- (૨૧) દ્વિવિધોડવધિઃ
- (૨૨) ભવપ્રત્યયો નારકદેવાનામ્
- (૨૩) યથોક્તનિમિત્તઃ ષડ્વિકલ્પઃ શેષાણામ્
- (૨૪) ઋજુવિપુલમતી મનઃપર્યાયઃ
- (૨૫) વિશુદ્ધ્યપ્રતિપાતાભ્યાં તદ્વિશેષઃ
- (૨૬) વિશુદ્ધિક્ષેત્રસ્વામિવિષયેભ્યોડવધિમનઃ પર્યાયયોઃ
- (૨૭) મતિશ્રુતયોર્નિબન્ધઃ સર્વ દ્રવ્યેષ્વસર્વપર્યાયેષુ
- (૨૮) રૂપિષ્વવધેઃ
- (૨૯) તદનન્તભાગે મનઃપર્યાયસ્ય
- (૩૦) સર્વદ્રવ્યપર્યાયેષુ કેવલસ્ય
- (૩૧) એકાદીનિ ભાજ્યાનિયુગપદેકસ્મિન્નાયતુર્ભ્યઃ
- (૩૨) મતિશ્રુતાવધયો વિપર્યયશ્ચ
- (૩૩) સદસતોરવિશેષાદ્દૃશ્યોપલભ્યેરૂન્મત્તવત્
- (૩૪) નૈગમસંક્રમ્યવ્યવહારજુસૂત્રશબ્દા નયાઃ
- (૩૫) આદ્યશબ્દોદ્વિત્રિભેદો

દ્વિતીયોડધ્યાયઃ

- (૧) ઔપશમિક્ષાયિકૌ ભાવૌ મિશ્રશ્ચ જીવસ્ય સ્વતત્ત્વમૌદાયિકપારિણામિકૌ ચ
- (૨) દ્વિનવાષ્ટાદશૈકવિંશતિત્રિભેદા યથાક્રમમ્

- (४७) वैक्रियमौपपातिकम्
 (४८) लब्धिप्रत्ययं य
 (४९) शुभं विशुद्धमव्याघाति याहारकं यतुर्दशपूर्वधरस्यैव
 (५०) नारकसम्भूतिनो नपुंसकानि
 (५१) न देवाः
 (५२) औपपातिकयन्मदेहोत्तमपुरुषाऽसङ्ख्येयवर्षायु-षोऽनपवर्त्यायुषः

तृतीयोऽध्यायः

- (१) रत्नशर्करावालुकापंकधूमतमोमहातमःप्रभा भूमयो घनाम्बुवाताकाशप्रतिष्ठाःसप्ताधोऽधःपृथुतराः
 (२) तासु नरकाः
 (३) नित्याशुभतरलेश्यापरिणामदेहवेदनाविक्रियाः
 (४) परस्परोद्दीरितदृग्भाः
 (५) संकिलिष्ठासुरोद्दीरितदृग्भाश्च प्राङ्मुख्युः
 (६) तेष्वेकत्रिसप्त-दश-सप्तदशद्वाविंशतित्रयस्त्रिंशत्सागरोपमाः सत्त्वानां परास्थितिः
 (७) जम्बूद्वीपलवणद्वयः शुभनामानो द्वीपसमुद्राः
 (८) द्विद्विर्विष्कम्भाः पूर्वपूर्वपरिक्षेपिणो वलयकृतयः
 (९) तन्मध्ये मेरुनाम्निर्वृत्तो योजनशतसहस्रविष्कम्भो जम्बूद्वीपः
 (१०) तत्र भरतहैमवतहरिविदेहरम्यकहरण्यवतैरावत-वर्षाः क्षेत्राणि
 (११) तद्विभाजिनः पूर्वापरायताडिमवन्महाडिमवन्निषध-नीलरुक्मिशिपरिणो वर्षधरपर्वताः
 (१२) द्विर्धातकीभण्डे
 (१३) पुष्करार्धं य
 (१४) प्राग्मानुषोत्तरान्मनुष्याः
 (१५) आर्या म्लिशश्च
 (१६) भरतैरावतविदेहाः कर्मभूमयोऽन्यत्र देवकुडुत्तरकुडुत्तयः
 (१७) नृस्थिती परापरे त्रिपल्योपमान्तर्मुदूर्ते
 (१८) तिर्यग्योनीनां य

चतुर्थोऽध्यायः

- (१) देवाश्चतुर्निकायाः
 (२) तृतीयः पीतलेश्यः
 (३) दशाष्टपंचद्वादशविकल्पाः कल्पोपपन्नपर्यन्ताः
 (४) छन्दसामानिक-त्रायस्त्रिंशत्परिषदात्मरक्षलोकपालानीक-प्रकीर्णकात्मियोग्यकिल्बिषिकाश्चैकशः
 (५) त्रायस्त्रिंशत्लोकपालवर्ज्या व्यन्तरज्योतिष्काः
 (६) पूर्वयोर्दीन्द्राः
 (७) पीतान्तलेश्याः
 (८) कायप्रवीयारा आशैशानात्
 (९) शेषाः स्पर्शरूपशब्दमनः प्रवीयारा द्वयोर्द्वयोः
 (१०) परेऽप्रवीयाराः
 (११) भवनवासिनोऽसुरनागविद्युत्सुपशाग्निवातस्त-नितोदधिद्वीपदिकुम्भाराः
 (१२) व्यन्तराःकिन्नरकिम्पुडुषमहोरगगान्धर्वयक्ष-राक्षसभूतपिशायाः
 (१३) ज्योतिष्काः सूर्याश्चन्द्रमसो ग्रहनक्षत्रप्रकीर्णतारकाश्च
 (१४) मेरुप्रदक्षिणानित्यगतयो नृलोके
 (१५) तत्कृतः कालविभागः
 (१६) बहिरवस्थिताः
 (१७) वैमानिकाः
 (१८) कल्पोपपन्नाः कल्पातीताश्च
 (१९) उपर्युपरि
 (२०) सौधर्मेशानसानत्कुमारमाहेन्द्रब्रह्मलोकलान्तकमहाशुक्-सहस्रारेष्वानतप्राणतयोरारण्ययुतयोर्नवसु
 ग्रैवेयकेषु विजयवैजयन्तजयन्तापराजितेषु सर्वार्थसिद्धे य

- (२१) स्थितिप्रभावसुभद्युतिलेश्याविशुद्धीन्द्रियावधि-विषयतोऽधिकाः
(२२) गतिशरीरपरिग्रहाभिमानतो हीनाः
(२३) पीतपद्मशुक्ललेश्या द्वित्रिशेषेषु
(२४) प्राग्ग्रेवेयकेभ्यः कल्पाः
(२५) ब्रह्मलोकालया लोकान्तिकाः
(२६) सारस्वतादि त्यवस्नयरुषागर्दतोयतुषिता-व्याबाधमरुतोऽरिष्ठाश्रय
(२७) विजयादिषु द्वियरमाः
(२८) औपपातिकमनुष्येभ्यः शेषास्तिर्यग्योनयः
(२९) स्थितिः
(३०) भवनेषु दक्षिणार्धाधिपतीनां पत्योपममध्यर्धम्
(३१) शेषाणां पादोने
(३२) असुरेन्द्रयोः सागरोपममधिकं य
(३३) सौधर्मादिषु यथाक्रमम्
(३४) सागरोपमे
(३५) अधिके य
(३६) सप्त सानत्कुमारे
(३७) विशेषत्रिसप्तदशैकादशत्रयोदश पंचदशभिरधिकानि य
(३८) आरणाभ्युतादूर्ध्वमेकैकेन नवसु ग्रेवेयकेषु विजयादिषु सर्वार्थसिद्धे य
(३९) अपरापत्योपममधिकं य
(४०) सागरोपमे
(४१) अधिके य
(४२) परतःपरतः पूर्वापूर्वानन्तरा
(४३) नारकाणां य द्वितीयादिषु
(४४) दशवर्षसहस्राणि प्रथमायाम्
(४५) भवनेषु य
(४६) व्यन्तराणां य
(४७) परा पत्योपमम्
(४८) ज्योतिष्काणामधिकम्
(४९) ग्रहाणामेकम्
(५०) नक्षत्राणामर्धम्
(५१) तारकाणां यतुर्भागः
(५२) जघन्या त्वष्ट्रभागः
(५३) यतुर्भागः शेषाणाम्

पंचमोऽध्यायः

- (१) अञ्जवकाया धर्माधर्माकाशपुद्गलाः
(२) द्रव्याणि ज्वाश्रय
(३) नित्यावस्थितान्यरूपाणि
(४) रुपिणः पुद्गलाः
(५) आडडकाशादेकद्रव्याणि
(६) निष्क्रियाणि य
(७) असंभ्येयाः प्रदेशा धर्माधर्मयोः
(८) ज्वस्य य
(९) आकाशस्यानन्ताः
(१०) संभ्येयासंभ्येयाश्रय पुद्गलानाम्
(११) नाशोः
(१२) लोकाकाशेऽवगाढः
(१३) धर्माधर्मयोः कृत्स्ने

- (૧૪) એકપ્રદેશાદિષુ ભાજ્યઃ પુદ્ગલાનામ્
(૧૫) અસંખ્યેયભાગાદિષુ જીવાનામ્
(૧૬) પ્રદેશસંહારવિસર્ગાભ્યાં પ્રદીપવત્
(૧૭) ગતિસ્થિત્યુપગ્રહો ધર્માધર્મયોરુપકારઃ
(૧૮) આકાશસ્યાવગાહઃ
(૧૯) શરીરવાહુમનઃ પ્રાણાપાનાઃ પુદ્ગલાનામ્
(૨૦) સુખદુઃખજીવિતમરણોપગ્રહાશ્ચ
(૨૧) પરસ્પરોપગ્રહો જીવાનામ્
(૨૨) વર્તના પરિણામઃ ક્રિયા પરત્વાપરત્વે ચ કાલસ્ય
(૨૩) સ્પર્શ રસગન્ધવર્ણવન્તઃ પુદ્ગલાઃ
(૨૪) શબ્દબન્ધસૌક્યસ્થૌલ્યસંસ્થાનભેદતમશ્ણયા-તપોદ્યોતવન્તશ્ચ
(૨૫) અણવઃ સ્કન્ધાશ્ચ
(૨૬) સંઘાતભેદભ્ય ઉત્પદ્યન્તે
(૨૭) ભેદાદશુઃ
(૨૮) ભેદસંઘાતાભ્યાં ચાક્ષુષાઃ
(૨૯) ઉત્પાદવ્યયધ્રૌવ્યયુક્તં સત્
(૩૦) તદ્ભાવાવ્યયં નિત્યમ્
(૩૧) અર્પિતાનર્પિતસિદ્ધેઃ
(૩૨) સ્નિગ્ધરુક્ષત્વાદ્ બન્ધઃ
(૩૩) ન જઘન્યગુણાનામ્
(૩૪) ગુણસામ્યે સદૃશાનામ્
(૩૫) દ્વયધિકાદિગુણાનાં તુ
(૩૬) બન્ધે સમાધિકૌ પારિણામિકૌ
(૩૭) ગુણપર્યાયવદ્ દ્રવ્યમ્
(૩૮) કાલશ્ચેત્યેકે
(૩૯) સોડનન્તસમયઃ
(૪૦) દ્રવ્યાશ્રયા નિર્ગુણા ગુણાઃ
(૪૧) તદ્ભાવઃ પરિણામઃ
(૪૨) અનાદિરાદિમાંશ્ચ
(૪૩) રુપિષ્વાદિમાન્
(૪૪) યોગોપયોગૌ જીવેષુ

ષષ્ઠોઽધ્યાયઃ

- (૧) કાયવાહુમનઃ કર્મયોગઃ
(૨) સ આસ્રવઃ
(૩) શુભઃ પુણ્યસ્ય
(૪) અશુભઃ પાપસ્ય
(૫) સકષાયાકષાયયોઃ સામ્પરાયિકેર્યાપથયોઃ
(૬) અપ્રતકષાયેન્દ્રિયક્રિયાઃ પંચયતુઃપંચપંચવિંશતિસંખ્યાઃ પૂર્વસ્યભેદાઃ
(૭) તીવ્રમન્દજ્ઞાતાજ્ઞાતભાવવીર્યાધિકરણવિશેષેભ્યસ્તદ્વિશેષઃ
(૮) અધિકરણં જીવાજીવાઃ
(૯) આદ્યં સંરમ્ભસમારમ્ભારમ્ભયોગકૃતકારિતાનુમતકષાય-વિશેષૈસ્ત્રિસ્ત્રિસ્ત્રિશ્ચતુશ્ચૈકશઃ
(૧૦) નિર્વર્તનાનિક્ષેપસંયોગનિસર્ગા દ્વિચતુર્દિત્રિભેદાઃ પરમ્
(૧૧) તત્પ્રદોષનિલ્નવમાત્સર્યાન્તરાયાસાદનોપઘાતા જ્ઞાનદર્શનાવરણયોઃ
(૧૨) દુઃખશોકતાપાક્રન્દનવધપરિદેવનાન્યાત્મપરોભય-સ્થાન્યસદ્વેદસ્ય
(૧૩) ભૂતપ્રત્યનુકમ્પા દાનં સરાગસંયમાદિયોગઃ ક્ષાન્તિઃ શૌચમિતિ સદ્વેદસ્ય
(૧૪) કેવલિશ્ચુતસંઘર્ષ દેવાવર્ણવાદો દર્શનમોહસ્ય

- (१५) कषायोदयात्तीव्रात्मपरिष्णामश्यारित्रभोदस्य
 (१६) अस्वारम्भपरिग्रहत्वं य नारकस्यायुषः
 (१७) माया तैर्यग्योनस्य
 (१८) अल्पारम्भपरिग्रहत्वं स्वभावमार्दवाज्वं य मानुषस्य
 (१९) निःशीलप्रतत्वं य सर्वेषाम्
 (२०) सरागसंयमसंयमासंयमाकामनिर्जराबालतपांसि दैवस्य
 (२१) योगवक्त्रता विसंवादनं याशुभस्य नाम्नः
 (२२) विपरीतं शुभस्य
 (२३) दर्शनविशुद्धिविनयसंपन्नताशीलप्रतेष्वनतिचारो उल्मीक्षं ज्ञानोपयोगसंवेगौ शक्तितस्यागतपसी
 संघसाधुसमाधि वैयावृत्यकरणमर्हदाचार्य बहुश्रुतप्रवचनलक्तिरावश्यकापरिहाणि-मार्गप्रभावना
 प्रवचनवत्सलत्वमिति तीर्थकृत्वस्य
 (२४) परात्मनिन्दप्रशंसैसदसद्गुणाच्छादनोद्भावने य नीचैर्गोत्रस्य
 (२५) तद्विपर्ययो नीचैर्वृत्यनुत्सेकौ योत्तरस्य
 (२६) विघ्नकरणमन्तरायस्य

सप्तमोऽध्यायः

- (१) हिंसाऽनृतस्तेयाब्रह्मपरिग्रहेभ्यो विरतिर्प्रतम्
 (२) देशसर्वतोऽणुमहती
 (३) तत्स्थैर्यार्थं भावनाः पंच पंच
 (४) हिंसादिष्विहामुत्र यापायावद्यदर्शनम्
 (५) दुःखमेव वा
 (६) मैत्रीप्रमोदकारुण्य-माध्यस्थानि सत्त्व-गुणा-धिककिलश्यमानाविनयेषु
 (७) जगत्कायस्वभावौ य संवेगवैराग्यार्थम्
 (८) प्रमत्तयोगात्प्राणव्यपरोपणं हिंसा
 (९) असद्विधानमनृतम्
 (१०) अदत्तादानंस्तेयम्
 (११) मैथुनमब्रह्म
 (१२) मूर्च्छा परिग्रहः
 (१३) निःशल्यो प्रती
 (१४) अगार्यनगारथ्य
 (१५) अणुप्रतोऽगारी
 (१६) द्विगृहेशानर्थदण्डविरतिसामायिकपौषधोपवासोपभोग-परिभोगातिथिसंविभागप्रतसंपन्नस्य
 (१७) मारणान्तिकी संलेपना जेषिता
 (१८) शंकाकांक्षाविधिकित्साऽन्यदृष्टिप्रशंसासंस्तवाः सम्यग्दृष्टेरतियाराः
 (१९) प्रतशीलेषु पंच पंच यथाक्रमम्
 (२०) बन्धवधश्छेदातिभारारोपणान्नपाननिरोधाः
 (२१) मिथ्योपदेशरहस्याभ्याप्यान कुटलेभक्तियान्यासापहारसाकारमन्त्रभेदाः
 (२२) स्तेनप्रयोगतदाहतादानविरुद्धराज्यातिक्रमही-नाधिकमानोन्मानप्रतिरुपकव्यवहाराः
 (२३) परविवाहकरणोत्तरपरिगृहीतापरिगृहीतागमना-नंगकीडातीव्रकामाभिनिवेशाः
 (२४) क्षेत्रवास्तुहिरण्यसुवर्षधनधान्यदासीदास-कुध्यप्रमाणातिक्रमाः
 (२५) उर्ध्वाधस्तिर्यग्यतिक्रमक्षेत्रवृद्धिस्मृत्यन्तर्धानानि
 (२६) आनयनप्रेष्यप्रयोगशब्दरुपानुपातपुद्गलक्षेपाः
 (२७) कन्दर्पकौकुय्यमौभर्यासमीक्ष्याधिकरणोप-भोगाधिकत्वानि
 (२८) योगदुष्प्रणिधानानादरस्मृत्यनुपस्थापनानि
 (२९) अप्रत्यवेक्षिताप्रमार्जितोत्सर्गादाननिक्षेपसंस्तारोप-क्रमणानादरस्मृत्यनुपस्थापनानि
 (३०) सयित्तसंबद्धसंमिश्राभिषवदुष्पक्वाहाराः

- (३१) सञ्चितनिकेपपिधानपरव्यपदेशमात्सर्यकालातिक्रमाः
- (३२) छवितभरणाशंसाभिन्नानुराग सुभानुबन्धनिदानकरणानि
- (३३) अनुग्रहार्थं स्वस्यातिसर्गो दानम्
- (३४) विधिद्रव्यदातृपात्रविशेषात्तद्विशेषः

अष्टमोऽध्यायः

- (१) मिथ्यादर्शनाविरति-प्रमाद-कषाय-योगा बन्ध हेतवः
- (२) सकषायत्वाज्जिवः कर्मणो योग्यान्पुद्गलानादत्ते
- (३) स बन्धः
- (४) प्रकृतिस्थित्यनुत्भावप्रदेशास्तद्विधयः
- (५) आद्यो ज्ञानदर्शनावरणा वेदनीय मोहनीयायुष्क नाम गोत्रान्तरायाः
- (६) पंचनवद्व्यष्टाविंशतियतुर्द्वियत्वारिंशद्द्विपंचमेवा यथाक्रमम्
- (७) मत्यादीनाम्
- (८) यक्षुरयक्षुरवधिकेवलानां निद्रानिद्रानिद्राप्रयला-प्रयलाप्रयलास्त्यानगृद्धिवेदनीयानि य
- (९) सदसद्वेद्ये
- (१०) दर्शनयारित्रमोहनीय कषायनोकषायवेदनीयाभ्यास्त्रिद्विषोऽशनवत्वेदाः सम्यक्त्वमिथ्यात्वतद्दुर्भयानि
कषायनोकषायावनन्तानुबन्ध्य-प्रत्याभ्यान-प्रत्याभ्यानावरणसंज्ञवलनविकल्पाश्रयैकशः क्रोधमानमायालोभाः
हास्यरत्यरतिशोकभयजुगुप्सास्त्रीपुंनपुंसकवेदाः
- (११) नारकतैर्यग्योनमानुषदैवानि
- (१२)
गतिजातिशरीरांगोपांग-निर्माणाबन्धनसंघातसंस्थानसंलनन-स्पर्शरसगन्धवर्णानुपूर्व्य-गुरुलघूपघातपराघाता
तपोद्योतोऽश्रुवासविहायोगतयः प्रत्येकशरीरत्रससुभगसुस्वरशुभसूक्ष्मपर्याप्त-स्थिरादेययशांसि सेतराशि
तीर्थकृत्त्वं य
- (१३) उर्येनीर्येश्य
- (१४) दानादीनाम्
- (१५) आदितस्तिस्त्रिंशत्सामन्तरायस्य य त्रिंशत्सागरोपमकोटीकोटयः परा स्थितिः
- (१६) सप्ततिर्भोहनीयस्य
- (१७) नामगोत्रयोर्विंशतिः
- (१८) त्रयस्त्रिंशत्सागरोपमाण्यायुष्कस्य
- (१९) अपरा द्वादशमुद्धूर्ता वेदनीयस्य
- (२०) नामगोत्रयोरष्टौ
- (२१) शेषाणामन्तर्मुद्धूर्तम्
- (२२) विपाकोऽनुत्भावः
- (२३) स यथानाम्
- (२४) ततश्च निर्जरा
- (२५) नामप्रत्ययाः सर्वतो योगविशेषात्सूक्ष्मैकक्षेत्रावगाढस्थिताः सर्वात्मप्रदेशेष्वनन्तानन्तप्रदेशाः
- (२६) सद्देह-सम्यक्त्व हास्य रति पुरुषवेद-शुभायु-र्नामगोत्राणि पुण्यम्

नवमोऽध्यायः

- (१) आस्रवनिरोधः संवरः
- (२) स गुप्तिसमितिधर्मानुप्रेक्षापरीषदजययारित्रैः
- (३) तपसा निर्जरा य
- (४) सम्यग्योगनिग्रहो गुप्तिः
- (५) धर्माभाषैषणादाननिकेपोत्सर्गाः समितयः
- (६) उत्तमः क्षमामार्दवाज्वशौचसत्यसंयम-तपस्यागाडिक्यन्यब्रह्मचर्याणि धर्मः
- (७) अनित्याशरणासंसारैकत्वान्यत्वा शुचित्वास्रवसंवरनिर्जरालोकोऽभोधिदुर्लभधर्मस्वाभ्यात-तत्त्वानुश्रित्तनमनुप्रेक्षाः

- (૮) માર્ગચ્યવનનિર્જરાર્થં પરિષોઢાવ્યાઃ પરીષદાઃ
 (૯) ક્ષુત્પિપાસાશીતોષ્ણદંશમશકનાગ્ન્યારતિસ્ત્રીચર્યાનિષદા-શય્યાડડકોશવધયાચનાડલાભરોગતૃણસ્પર્શ
 મલસત્કારપુરસ્કારપ્રજ્ઞાડજ્ઞાનાદર્શનાનિ
 (૧૦) સૂક્ષ્મસંપરાયચ્છન્નસ્થવીતરાગયોશ્ચતુર્દશ
 (૧૧) એકાદશ જિને
 (૧૨) બાદરસંપરાયે સર્વો
 (૧૩) જ્ઞાનાવરણો પ્રજ્ઞાડજ્ઞાને
 (૧૪) દર્શનમોહાન્તરાયયોરદર્શનાલાભૌ
 (૧૫) ચારિત્રમોહે નાગ્ન્યારતિસ્ત્રીનિષદાડડકોશ-યાચનાસત્કારપુરસ્કારાઃ
 (૧૬) વેદનીયે શેષાઃ
 (૧૭) એકાદયો ભાજ્યા યુગપદેકોનવિશતેઃ
 (૧૮) સામાયિકચ્છેદોપસ્થાપ્ય-પરિહારવિશુદ્ધિ-સૂક્ષ્મસંપરાય-યથાખ્યાતાનિ ચારિત્રમ્
 (૧૯) અનશનાવમૌદર્ય વૃત્તિપરિસંખ્યાન રસપરિત્યાગ વિવિક્તશય્યાસન કાયકલેશા બાહ્યંતપઃ
 (૨૦) પ્રાયશ્ચિત વિનય વૈયાવૃત્ય સ્વાધ્યાય વ્યુત્સર્ગધ્યાનાન્યુત્તરમ્
 (૨૧) નવચતુર્દશપંચદ્વિભેદ્યથાકમં પ્રાગ્ધ્યાનાત્
 (૨૨) આલોચન પ્રતિક્રમણ તદ્દુભય વિવેકવ્યુત્સર્ગ તપશ્છેદ પરિહારોપસ્થાપનાનિ
 (૨૩) જ્ઞાનદર્શનચારિત્રોપચારાઃ
 (૨૪) આચાર્યોપાધ્યાય તપસ્વિ શૈક્ષક ગ્લાનગણ કુલ સંઘ સાધુ સમનોજ્ઞાનામ્
 (૨૫) વાચના પૃચ્છનાડનુપ્રેક્ષા ડડમ્નાય ધર્મોપદેશાઃ
 (૨૬) બાહ્યાભ્યન્તરોપધ્યોઃ
 (૨૭) ઉત્તમસંહનનસ્યૈકાગ્રચિન્તાનિરોધો ધ્યાનમ્
 (૨૮) આમુહૂર્તાત્
 (૨૯) આર્તરૌદ્રધર્મશુકલાનિ
 (૩૦) પરે મોક્ષ હેતૂ
 (૩૧) આર્તમમનોજ્ઞાનાં સમ્પ્રયોગે તદ્વિપ્રયોગાય સ્મૃતિસમન્વાહારઃ
 (૩૨) વેદનાયાશ્ચ
 (૩૩) વિપરીતં મનોજ્ઞાનામ્
 (૩૪) નિદ્ધાનં ચ
 (૩૫) તદવિરતદેશવિરતપ્રમત્તસંયતાનામ્
 (૩૬) હિંસા ડનૂત સ્તેય વિષયસંરક્ષણોભ્યો રૌદ્રમવિરતદેશવિરતયોઃ
 (૩૭) આજ્ઞાડપાયવિપાક સંસ્થાનવિચયાય ધર્મમપ્રમત્તસંયતસ્ય
 (૩૮) ઉપશાન્તક્ષીણકષાયયોશ્ચ
 (૩૯) શુકલે ચાદે
 (૪૦) પરે કેવલિનઃ
 (૪૧) પૃથક્ત્વૈકત્વવિતર્ક--સૂક્ષ્મક્રિયાડપ્રતિપાતિ--વ્યુપરતક્રિયાનિવૃત્તીનિ
 (૪૨) તત્ત્ર્યેકકાય યોગા યોગાનામ્
 (૪૩) એકાશ્રયે સવિતર્કે પૂર્વે
 (૪૪) અવિચારં દ્વિતીયમ્
 (૪૫) વિતર્કઃ શ્રુતમ્
 (૪૬) વિચારોડર્થવ્યંજનયોગસંકાન્તિઃ
 (૪૭) સમ્યગ્દૃષ્ટિ શ્રાવક વિરતા નન્ત વિયોજક દર્શન મોહક્ષપકોપશમકોપશાન્તમોહક્ષપક-ક્ષીણમોહ જિનાઃ

कमशोऽसंभ्येयगुणनिर्जराः

(४८) पुलाक अकुश कुशील निर्ग्रन्थ स्नातका निर्ग्रन्थाः

(४९) संयम श्रुत प्रतिसेवना तीर्थलिंग लेश्योपपात स्थानविकल्पतः साध्याः

दशमोऽध्यायः

(१) मोहक्षयाद्ज्ञानदर्शनावरणान्तरायक्षयास्य केवलम्

(२) बन्धहेत्वभावनिर्जराभ्याम्

(३) कृत्स्नकर्मक्षयो मोक्षः

(४) औपशमिकाद्विभक्त्यात्मान्यान्त्र केवलसम्यक्त्वज्ञानदर्शनसिद्धत्वेभ्यः

(५) तदनन्तरमूर्ध्व गच्छत्यालोकान्तात्

(६) पूर्वप्रयोगादसंगत्वाद् बन्धच्छेदात्तथागतिपरिष्णामास्य तद्गतिः

(७) क्षेत्र काल गति लिंग तीर्थ यारित्र प्रत्येकबुद्धबोधित-ज्ञानावगाहनान्तर संख्याल्पबहुत्वतः साध्याः

तत्त्वार्थ अन्त्यकारिका

अेवं तत्त्वपरिज्ञानाद्विरक्तःस्यात्मनो भृशम्;

निराक्षवत्वाच्छिन्नायां, नवायां कर्मसन्ततौ.

पूर्वाङ्गितंक्षपयतो, यथोक्तैः क्षयहेतुभिः;

संसारभीष्टं कार्त्स्न्येन, मोहनीयं प्रलीयते.

ततोऽन्तरायज्ञानघ्न, दर्शन घ्नान्यनन्तरम्;

प्रलीयन्तेऽस्य युगपत् त्रीणि कर्माण्यशेषतः.

गर्भसूत्र्यांविनष्टायां, यथा तालो विनश्यति;

तथा कर्मक्षयं याति, मोहनीये क्षयंगते.

ततः क्षीणयतुःकर्मा, प्राप्तोऽथाभ्यातसंयमम्;

भीष्टबन्धननिर्मुक्तः, स्नातकः परमेश्वरः.

शेषकर्मकलापेक्षः, शुद्धो बुद्धो निरामयः;

सर्वज्ञः सर्वदर्शी य, जिज्ञो भवति केवली.

कृत्स्नकर्मक्षयाद्मूर्ध्व, निर्वाणमधिगच्छति;

यथा दग्धेन्धनो वस्नि-निरुपादान सन्ततिः.

दग्धे भीष्टे यथाऽत्यन्तं, प्रादुर्भवतिनाड्कुरः;

कर्मभीष्टे तथा दग्धे, नारोडति भवाड्कुरः.

तदनन्तरमेवोर्ध्व-मालोकान्तात्स गच्छति;

पूर्वप्रयोगासङ्गत्वं बन्धच्छेदोर्ध्वगौरवैः.

कुलालयुके द्रोलाया, मिथौयापि यथेष्यते;

पूर्वप्रयोगात्कर्मैः, तथा सिद्धिगतिः स्मृता.

मूलेपसङ्गानिमोक्षाद्यथा दृष्टास्वलाभुनः;

कर्मसङ्ग विनिर्मुक्तात्तथा सिद्धिगतिः स्मृता.

अेरण्डयन्त्रपेडासु, बन्धच्छेदाद्यथा गतिः;

कर्मबन्धनविच्छेदात्, सिद्धस्यापि तथेष्यते.

उर्ध्वगौरवधर्माणो, ञ्वा षति जिज्ञोत्तमैः;

अधोगौरवधर्माणाः, पुद्गला षति नोदितम्.

यथाऽधस्तिर्यगूर्ध्वं य लोष्टवाय्वग्निवीतयः;

स्वभावतः प्रवर्तन्ते तथोर्ध्वगतिरात्मनाम्.

अतस्तु गतिवैकृत्यमेषां यद्दुपलभ्यते;

कर्मणाः प्रतिघातास्य, प्रयोगास्य तद्विष्यते.

अधस्तिर्यगथोर्ध्वं य, ञ्वानां कर्मजागतिः;

उर्ध्वमेव तु तद्दर्माभवति क्षीणकर्मणाम्.

द्रव्यस्य कर्मणोयद्दृष्टत्पत्पारम्भवीतयः;

समंतथैव सिद्धस्य, गतिमोक्ष भवक्षयाः.

उत्पत्तिश्च विनाशश्च, प्रकाशतमसोरिडः;

१

२

३

४

५

६

७

८

९

१०

११

१२

१३

१४

१५

१६

१७

युगपद्भवतो यद्वत्, तथा निर्वाणकर्मणोः.	१८
तन्वीमनोज्ञा सुरभिः, पुण्या परमत्मास्वरा;	
प्राग्भारानाम वसुधा, लोकमूर्ध्नि व्यवस्थिता.	१९
नूलोकतुल्यविष्कंभा, सितच्छत्रनिभा शुभा;	
उर्ध्वं तस्याः क्षितेः, सिद्धा लोकान्ते समवस्थिताः.	२०
ताद्यात्म्याद्गुपयुक्तास्ते, केवल ज्ञानदर्शनैः;	
सम्यङ्त्वसिद्धतावस्था, ह्रस्वत्वावाय्य निष्क्रिया.	२१
ततोऽप्यूर्ध्वं गतिस्तेषां, कस्मान्नास्तीति येन्मतिः;	
धर्मास्तिकायस्यात्मावात्स लि ह्येतुर्गतेः परः.	२२
संसारविषयातीतं, मुक्तानामव्ययं सुभम्;	
अव्याबाधमिति प्रोक्तं, परमं परमर्षिभिः.	२३
स्यादेतदशरीरस्य, जन्तोर्नष्टाष्टकर्मणः;	
कथं भवतिमुक्तस्य, सुभमित्यत्र मे शृणु.	२४
लोकेयतुर्ष्विहार्थेषु, सुभशब्दः प्रयुज्यते;	
विषयेवेदनाऽत्मावे, विपाकेमोक्ष एव य.	२५
सुभोवस्तिः सुभो वायुर्विषयेष्विह कथ्यते;	
दुःखात्मावे य पुरुषः, सुभितोऽस्मीति मन्यते.	२६
पुण्यकर्म विपाकाय्य, सुभमिष्टेन्द्रियार्थजम्;	
कर्मकलेशविमोक्षाय्य, मोक्षे सुभमनुत्तरम्.	२७
सुस्वप्नसुप्तवत्केचिद्विच्छन्ति परिनिर्वृतिम्;	
तद्वयुक्तं क्रियावत्त्वासुभानुशयतस्तथा.	२८
श्रमकलाममदव्याधिमदनेत्यथ्य संभवात्,	
भोडोत्पत्तेर्विपाकाय्य दर्शनघ्नस्य कर्मणः.	२९
लोके तत्सदृशोऽर्थः, कृत्स्नेऽप्यन्योनविद्यते;	
उपमीयेत तद्येन, तस्मान्निरुपमं सुभम्.	३०
विद्गुप्रसिद्धेः प्राभाषयादनुमानोपमानयोः;	
अत्यन्तं याप्रसिद्धं तद्यत्तेनानुपमंस्मृतम्.	३१
प्रत्यक्षं तद्भवगवतामर्हतां तैश्च भाषितम्;	
गृह्यतेऽस्तीत्यतः प्राज्ञैर्नश्चक्षुःस्थपरीक्षया.	३२

प्रशस्तिः

वायक मुष्यस्य शिवश्रियः प्रकाशयशसः प्रशिष्येण;	
शिष्येण घोषनन्दिक्षमणस्यैकादशाङ्गविदः.	१
वायनया य मलावायक क्षमणमुण्डपादशिष्यस्य;	
शिष्येण वायकाचार्य मूलनाम्नः, प्रथितकीर्तेः.	२
न्यग्रोधिकाप्रसूतेन, विहरता पुरवरे कुसुमनाम्नि;	
कौत्मीषणिना स्वातितनयेन, वात्सीसुतेनार्धम्.	३
अर्हद्वयनं सम्यग्गुरुकृमेषागतं समुपधार्य;	
दुःभार्तं य दुरागमविहृतमतिं लोकमवलोक्य.	४
उद्विग्नैर्नागरवायकेन सत्वानुकंपया दृढम्;	
तत्त्वार्थाधिगमाप्यं स्पष्टमुमास्वातिना शास्त्रम्.	५
यस्तत्त्वार्थाधिगमाप्यं ज्ञास्यति य करिष्यति य तत्रोक्तम्;	
सोऽव्याबाधसुभाप्यं प्राप्स्यत्यचिरेण परमार्थम्.	६